

V Praze dne 27. 11. 2019
Č. j.: MV-168091-1/OSK-2019

**METODICKÝ POKYN
NÁMĚSTKA MINISTRA VNITRA
PRO STÁTNÍ SLUŽBU
Č. 2/2019,
KTERÝM SE STANOVÍ PODROBNOSTI
KE ZMĚNÁM SLUŽEBNÍHO POMĚRU**

ve znění 45. aktualizace ze dne ~~13.~~323. 5. 2025 č. j. MV-168091-~~89~~/OSS-2019

OBSAH

Hlava I Základní ustanovení	3
Hlava II Služební cesta (§ 45–46 ZSS)	3
Hlava III Přeložení (§ 47 ZSS).....	6
Hlava IV Zproštění výkonu služby (§ 48 ZSS).....	10
Hlava V Zařazení na služební místo a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 49 a § 50 ZSS).....	14
Hlava VI Jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 51 až 58 a § 50 ZSS).....	22
Hlava VII Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru.....	27
Hlava VIII Odvolání ze služebního místa představeného a skončení výkonu služby na služebním místě představeného na základě žádosti (§ 60 a 60a ZSS).....	27
Hlava IX Převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS).....	32
Hlava X Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 62 ZSS).....	50
Hlava XI Zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené (zrušena).....	58
Hlava XII Zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci (zrušena)	59
Hlava XIII Zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby (zrušena)	59
Hlava XIV Zastupování (§ 66 ZSS)	59
Hlava XV Vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení (§ 67 ZSS)	63
Hlava XVI Další změny služebního poměru podle ZSS související s výkonem služby v zahraničí	66
Hlava XVII Vyslání do mezinárodní organizace (§ 67a ZSS)	68
Hlava XVIII Povolení kratší služební doby (§ 68 ve spojení s § 116 ZSS).....	72
Hlava XIX Přerušování výkonu služby (§ 69 ZSS)	74
Hlava XX Společná ustanovení o změnách služebního poměru (§ 70 ZSS)	75
Hlava XXI Rozhodování o změnách služebního poměru.....	76
Hlava XXII Předběžné informování odborové organizace o změně služebního poměru	79
Hlava XXIII Společná ustanovení o odvolání a náhradě nákladů řízení	79
Hlava XXIV Zrušovací ustanovení.....	81
Hlava I Základní ustanovení	4
Hlava II Služební cesta (§ 45–46 ZSS)	4
Hlava III Přeložení (§ 47 ZSS).....	7
Hlava IV Zproštění výkonu služby (§ 48 ZSS).....	11
Hlava V Zařazení na služební místo a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 49 a § 50 ZSS).....	15
Hlava VI Jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 51 až 58 a § 50 ZSS)	23
Hlava VII Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru.....	28

Hlava VIII Odvolání ze služebního místa představeného a skončení výkonu služby na služebním místě představeného na základě žádosti (§ 60 a 60a ZSS)	28
Hlava IX Převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS)	33
Hlava X Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 62 ZSS)	51
Hlava XI Zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené (zrušena)	59
Hlava XII Zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci (zrušena)	60
Hlava XIII Zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby (zrušena)	60
Hlava XIV Zastupování (§ 66 ZSS)	60
Hlava XV Vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení (§ 67 ZSS)	64
Hlava XVI Další změny služebního poměru podle ZZS související s výkonem služby v zahraničí	67
Hlava XVII Vyslání do mezinárodní organizace (§ 67a ZSS)	69
Hlava XVIII Povolení kratší služební doby (§ 68 ve spojení s § 116 ZSS)	73
Hlava XIX Přerušování výkonu služby (§ 69 ZSS)	75
Hlava XX Společná ustanovení o změnách služebního poměru (§ 70 ZSS)	76
Hlava XXI Rozhodování o změnách služebního poměru	77
Hlava XXII Předběžné informování odborové organizace o změně služebního poměru	80
Hlava XXIII Společná ustanovení o odvolání a náhradě nákladů řízení	80
Hlava XXIV Zrušovací ustanovení	82

Hlava I

Základní ustanovení

Článek 1

Druhy změn služebního poměru

(1) Změnou služebního poměru podle § 44 zákona č. 234/2014 Sb., zákona o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZSS**“), je:

1. vyslání na služební cestu,
2. přeložení,
3. zproštění výkonu služby,
4. zařazení na služební místo,
5. změna doby trvání služebního poměru,
6. jmenování na služební místo představeného,
7. odvolání ze služebního místa představeného a skončení výkonu služby na služebním místě představeného na základě žádosti,
8. převedení na jiné služební místo,
9. zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů,
10. zastupování,
11. vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení,
12. vyslání do orgánu nebo instituce Evropské unie, mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace anebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí (dále jen „mezinárodní organizace“)
13. povolení kratší služební doby,
14. přerušení výkonu služby.

(2) Některé otázky týkající se změn služebního poměru (např. v souvislosti se zařazováním na služební místo v Ministerstvu zahraničních věcí nebo odvoláním ze služebního místa vedoucího zastupitelského úřadu) upravuje speciálně zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZS**“). ZZS dále upravuje speciální změny služebního poměru. Jedná se o:

- a) zařazení na služební místo k zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a služby v zahraničí (překlenovací služební místo),
- b) vyslání za účelem předání agendy v zahraničí,
- c) přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí.

Hlava II

Služební cesta (§ 45–46 ZSS)

Článek 2

Podmínky vyslání na služební cestu

(1) Státní zaměstnanec může být na dobu nezbytně nutnou vyslán na služební cestu, a to i bez svého souhlasu.

(2) Bez předchozího souhlasu¹ nelze státního zaměstnance vyslat na služební cestu, jde-li o

- a) těhotnou státní zaměstnankyni,

¹ I když to ZSS výslovně nestanoví, doporučuje se, aby souhlas státní zaměstnanec poskytl písemně.

- b) státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance se zdravotním postižením nebo se závažným zdravotním důvodem,
- c) státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance pečující o dítě, které dosud nedokončilo první stupeň základní školy,
- d) osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, nebo
- e) státního zaměstnance, který pečuje o osobu blízkou, která potřebuje značnou péči nebo pomoc ze závažného zdravotního důvodu².

(3) Při vyslání na služební cestu musí být přihlédnuto ke zdravotnímu a osobnímu stavu státního zaměstnance a k jeho rodinným poměrům.

(4) Při vyslání na služební cestu se určí místo nástupu, místo cíle a místo ukončení služební cesty, doba trvání a způsob dopravy a ubytování. Doba trvání služební cesty není v ZSS vymezena určitým počtem dnů a bude vždy závislá na konkrétní potřebě a na účelu služební cesty. Před vysláním je ovšem třeba dobu trvání služební cesty stanovit. Dále lze určit též další podmínky služební cesty [např. stravování, rozvržení plnění jednotlivých služebních úkolů v rámci služební cesty (zejména u delších služebních cest např. časový harmonogram pracovních jednání), přerušení služební cesty na dobu nezbytně nutnou, apod.]. Služební úkoly, které bude státní zaměstnanec během služební cesty vykonávat, jsou určeny na základě příkazů představeného, který ho na tuto cestu vyslal.

(5) Jako den nástupu na služební cestu lze určit i dny pracovního klidu, ale pouze za předpokladu, že je to k plnění úkolů služby nezbytné, neboť jde o zásah do práva státního zaměstnance na odpočinek. Je proto nutné vždy pečlivě zvážit, zda je takový postup nezbytný s ohledem na charakter služební cesty a úkoly, jejichž splnění je se služební cestou spojeno.

(6) Při vyslání na služební cestu na území jiného státu přesahující dobu 4 po sobě jdoucích týdnů se státnímu zaměstnanci poskytne předem písemná informace o měně, ve které mu bude vyplácen plat, o peněžním nebo věcném plnění poskytovaném služebním úřadem v souvislosti s výkonem služby a o tom, zda a za jakých podmínek je zajištěn návrat státního zaměstnance. Poskytnutí informace musí být doložitelné způsobem uvedeným v § 30a odst. 4 ZSS (např. ji lze uvést v samotném vyslání na služební cestu). Při případných změnách poskytnuté informace se postupuje obdobně podle § 30a odst. 3 ZSS³.

Článek 3

Náhrady výdajů v souvislosti se služební cestou

(1) Náhrady výdajů vzniklých v souvislosti se služební cestou se podle § 112 ZSS řídí § 151 až § 154, § 173 až § 176 a § 178 až § 190 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů – nelze však použít možnost ujednání v kolektivní dohodě ani v jiné smlouvě. Cestovní výdaje, za které se poskytují cestovní náhrady, jsou definované v § 152 zákoníku práce a jsou jimi mimo jiné též výdaje, které vzniknou zaměstnanci při pracovní (služební cestě). Při stanovení cestovních náhrad se tedy postupuje podle příslušných ustanovení zákoníku práce v mezích stanovených § 112 ZSS a § 46 odst. 3 a 4 ZSS.

(2) Pravidelným pracovištěm pro účely cestovních náhrad je podle § 112 ZSS pracoviště, tj. ve smyslu § 30a odst. 1 písm. b) ZSS místo pravidelného výkonu služby

² Na výzvu služebního orgánu předloží státní zaměstnanec potvrzení od ošetřujícího lékaře osoby blízké, že osoba blízká, o níž státní zaměstnanec pečuje, takovou péči nebo pomoc potřebuje.

³ § 45 odst. 2 ZSS stanoví, že informaci poskytuje služební orgán. Jedná se o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby. Poskytnutí informace osobou odlišnou lze řešit služebním předpisem. V úvahu přichází použití § 14 odst. 4 a 5 a § 15 odst. 6 a 7 ZSS.

ve služebním úřadu, nebo jiné místo, ze kterého státní zaměstnanec nejčastěji začíná cesty za účelem výkonu služby, a byl-li sjednán výkon služby z jiného místa, také sjednané místo jejího výkonu.

(3) Doba strávená jízdou v dopravním prostředku na služební cestě není výkonem služby ani výkonem služby přesčas s výjimkou případu, kdy státní zaměstnanec v dopravním prostředku plní jemu zadané služební úkoly nebo dopravní prostředek řídí jako součást plnění služebního úkolu a podle charakteristiky služebního místa patří řízení motorových vozidel mezi činnosti vykonávané státním zaměstnancem. S výjimkou uvedenou v předchozí větě platí, že za dobu strávenou jízdou v dopravním prostředku na služební cestě přísluší státnímu zaměstnanci plat pouze v případě, že jízda v dopravním prostředku probíhá v rámci služební doby, neboť v takovém případě se jedná o překážku ve službě na straně služebního úřadu (tedy o skutečnost, která zaměstnanci brání ve výkonu služby ve služební době). Ač je tuto dobu třeba, např. pro účely cestovních náhrad, považovat za trvání služební cesty, neboť služební cesta započne od nástupu zaměstnance na cestu k výkonu služby do jiného místa, než je jeho služební působiště, a skončí v době, kdy zaměstnanec ukončí cestu z jiného místa, do kterého byl na služební cestu vyslán, do jeho služebního působiště, nelze ji považovat (s uvedenou výjimkou) za výkon služby na služební cestě (plnění služebních úkolů na služební cestě), za nějž by státnímu zaměstnanci příslušel plat. Tím méně ji pak lze považovat za výkon služby přesčas, kterým se rozumí služba konaná zaměstnancem na příkaz nebo se souhlasem služebního orgánu nad stanovenou služební dobu, za nějž by státnímu zaměstnanci příslušel příplatek za službu přesčas.

(4) Ustanovení § 46 odst. 3 a 4 ZSS dále pro účely náhrady výdajů v souvislosti se služební cestou stanoví, kdo se považuje za člena rodiny, a definuje pojem domácnost; uvedené ustanovení tedy bude mít aplikační přednost před § 187 zákoníku práce.

(5) Zahraniční služební cestou se v návaznosti na § 154 zákoníku práce rozumí cesta konaná mimo území České republiky. Dobou rozhodnou pro vznik práva státního zaměstnance na náhradu cestovních výdajů v cizí měně je doba přechodu státní hranice České republiky, kterou oznámí státní zaměstnanec služebnímu úřadu, nebo doba odletu z České republiky a příletu do České republiky při letecké přepravě.

(6) Pravomoc svěřenou v části sedmé zákoníku práce (Náhrada výdajů v souvislosti s výkonem práce) zaměstnavateli vykonává služební orgán prostřednictvím služebního předpisu. Podrobnosti týkající se poskytování cestovních náhrad lze tedy podrobněji upravit služebním předpisem, neboť se jedná o organizační věci služby.

Článek 4 **Vyslání na služební cestu**

(1) O vyslání na služební cestu se nerozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 2 písm. b) ZSS], tj. nevydává se o tom rozhodnutí podle § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“).

(2) O vyslání na služební cestu rozhoduje příslušný služební orgán (§ 10 odst. 2 ZSS), který může služebním předpisem tuto pravomoc přenést na představené (§ 14 odst. 6 a § 15 odst. 8 ZSS). Typicky bude vhodné přenést tuto pravomoc na ty představené, kteří budou ukládat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu služby – k plnění služebního úkolu, který vyžaduje vyslání na služební cestu.

(3) Vzor vyslání na služební cestu podle § 45 ZSS je přílohou č. 1 tohoto metodického pokynu [není vyloučeno použití jiných formulářů (např. cestovní příkaz), pokud obsahově splňují náležitosti § 45 ZSS].

Hlava III

Přeložení (§ 47 ZSS)

Článek 5

Podmínky přeložení

(1) Státní zaměstnanec může být i bez svého souhlasu přeložen k výkonu služby do jiného služebního úřadu nebo do jiného organizačního útvaru služebního úřadu.

(2) ZSS zejména předpokládá, že státní zaměstnanec je překládán k výkonu služby na jiné služební místo, než na kterém je státní zaměstnanec zařazen, do jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu. Přeložení slouží k zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo jiném organizačním útvaru služebního úřadu v případech, kdy je nezbytnost přeložení státního zaměstnance vyvolána např. tím, že určitá služební místa nejsou obsazena a tato skutečnost ohrožuje řádný výkon služební agendy, která je s těmito služebními místy spojena.

(3) Státního zaměstnance lze též přeložit k výkonu služby do jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu, aniž by současně došlo k přeložení státního zaměstnance na jiné služební místo. Takové přeložení slouží k zajištění řádného výkonu služby v situacích, kdy sice v příslušném jiném služebním úřadu nebo jiném organizačním útvaru služebního úřadu nejsou volná služební místa, na která by bylo třeba někoho přeložit, ale agenda vykonávaná jiným služebním úřadem nebo jiným organizačním útvaru služebního úřadu vyžaduje z důvodu řádného výkonu služby momentální personální posílení (příkladem mohou být sezónní výkyvy v některých agendách, kdy se z různých důvodů např. zvyšuje počet přijímaných a vyřizovaných žádostí).

(4) Bez předchozího souhlasu¹ (vzor souhlasu státního zaměstnance s přeložením podle § 47 odst. 3 ZSS je přílohou č. 2 tohoto metodického pokynu) nelze státního zaměstnance přeložit, jde-li o

- a) těhotnou státní zaměstnankyni,
- b) státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance se zdravotním postižením nebo se závažným zdravotním důvodem,
- c) státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance pečující o dítě, které dosud nedokončilo první stupeň základní školy,
- d) osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let,
- e) státního zaměstnance, který pečuje o osobu blízkou, která potřebuje značnou péči nebo pomoc ze závažného zdravotního důvodu².

(5) Státní zaměstnanec může být přeložen k výkonu služby také v oboru nebo oborech služby, které dosud nevykonává, v minulosti nevykonával a nemá pro tento obor nebo pro tyto obory služby úspěšně složenou zvláštní část úřednické zkoušky. Služební místo, na které je státní zaměstnanec přeložen, tedy nemusí mít shodný výčet oborů služby. Státního zaměstnance lze také přeložit k výkonu služby ve vyšší platové třídě, a to i když pro vyšší platovou třídu státní zaměstnanec nesplňuje stanovený předpoklad vzdělání. Při přeložení státního zaměstnance však musí vždy platit, že státní zaměstnanec je s ohledem na svou kvalifikaci, znalosti, dovednosti a zkušenosti schopen vykonávat službu, k jejímuž výkonu byl přeložen – a to i v případech, kdy byl přeložen k výkonu služby v jiném nebo dalším oboru služby nebo v jiných nebo dalších oborech služby, jakož i v případech, kdy byl přeložen k výkonu služby ve vyšší platové třídě. Pokud jde o § 79 odst. 2 písm. f) ZSS, který obecně zakotvuje právo státního zaměstnance odmítnout vyřizovat služební úkoly, které nepatří do oboru služby, v němž vykonává službu, při přeložení se toto ustanovení neaplikuje – státní zaměstnanec tak při přeložení nemůže odmítnout vyřizovat služební úkoly, které spadají

do jiného oboru služby, než ve kterém vykonával službu před přeložením. Státní zaměstnanec však při přeložení smí odmítnout vyřizovat služební úkoly, které nesouvisejí s výkonem služby v působnosti organizačního útvaru, do kterého je státní zaměstnanec přeložen.

(6) Státního zaměstnance je možné přeložit pouze na dobu nezbytně nutnou, která musí být určena předem, nejdéle však na dobu 60 dnů v kalendářním roce (jde o kalendářní dny). Může jít o jedno či více přeložení, které ale ve svém souhrnu nesmí překročit dobu 60 dnů v kalendářním roce. Přeložení státního zaměstnance, které bylo např. určeno na dobu 10 dnů, lze prodloužit i bez jeho souhlasu, maximálně však do celkové doby přeložení 60 dnů. Tuto celkovou stanovenou dobu přeložení lze prodloužit, nejdéle však na dobu 1 roku a pouze se souhlasem státního zaměstnance. Státního zaměstnance, jemuž byla s jeho souhlasem doba jeho přeložení prodloužena (tzn., že doba přeložení byla prodloužena tak, že celková doba přeložení státního zaměstnance překročila 60 dnů v kalendářním roce⁴), lze znovu přeložit nejdříve po uplynutí 1 měsíce od skončení předchozího přeložení. Státní zaměstnanec, který souhlasil s prodloužením doby jeho přeložení, může vzít svůj souhlas s prodlouženým přeložením zpět. V takovém případě přeložení skončí uplynutím 15 dnů následujících po dni doručení zpětvzetí souhlasu, pokud se ovšem státní zaměstnanec v souladu s § 183b ZSS nedohodne se služebním orgánem na době kratší – pak přeložení skončí uplynutím této kratší doby. Pokud je z okolností předem zřejmé, že důvody přeložení budou trvat dobu delší než 60 dnů, a je tedy předem zřejmé, že po uplynutí 60 dnů přeložení bude třeba přeložení státního zaměstnance prodloužit, může služební orgán v rámci procesní ekonomie se souhlasem státního zaměstnance rovnou vydat příkaz k přeložení na dobu delší než 60 dnů.

(7) Při přeložení musí příslušný služební orgán přihlídnout též k osobním, zdravotním a rodinným poměrům státního zaměstnance.

(8) Potřeba zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo v jiném organizačním útvaru služebního úřadu musí trvat po celou dobu přeložení. V případě odpadnutí potřeby zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo v jiném organizačním útvaru služebního úřadu tedy přeložení musí skončit, a to i když tento okamžik nastane dříve, než je stanovený konec doby přeložení uvedený v příkazu k přeložení.

(9) Přeložení nelze použít k jinému účelu než k zajištění výkonu služby. Institut přeložení lze použít pouze z důvodů vymezených v ZSS, tj. k zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu nebo v jiném organizačním útvaru služebního úřadu a pouze na dobu určitou. Přeloženému státnímu zaměstnanci nelze ukládat úkoly, které nesouvisejí s výkonem služby v působnosti organizačního útvaru, do kterého je státní zaměstnanec přeložen.

(10) Případné překážky ve službě na straně státního zaměstnance (např. dovolená, dočasná neschopnost k výkonu služby) nemají na přeložení vliv, tj. doba přeložení běží i v době těchto překážek – nepřerušuje se ani se nestaví. Úkony ve věci překážek (tedy oznámení, že na jeho straně nastala překážka ve službě a prokázání překážky ve službě) by měl státní zaměstnanec činit vůči mateřskému služebnímu úřadu, prostřednictvím služebního úřadu, ke kterému byl přeložen.

Článek 6

Plat a ostatní náhrady související s přeložením státního zaměstnance

⁴ Státního zaměstnance lze v kalendářním roce přeložit i opakovaně, a pokud v součtu doba přeložení nepřekročí 60 dnů v kalendářním roce, není k přeložení třeba souhlasu státního zaměstnance, ani není třeba mezi jednotlivými přeloženími vyčkat 1 měsíc, než bude možné státního zaměstnance přeložit znovu. Pokud však doba přeložení státního zaměstnance v součtu (všechna jednotlivá přeložení) přesáhne 60 dnů v kalendářním roce, pak je třeba k jakémukoli dalšímu přeložení v témže kalendářním roce souhlasu státního zaměstnance a rovněž platí, že znovu lze v témže kalendářním roce státního zaměstnance přeložit až po uplynutí 1 měsíce od předchozího přeložení.

(1) Plat a případný doplatek k platu podle § 47 odst. 5 ZSS vyplácí státnímu zaměstnanci po dobu přeložení vždy služební úřad, v němž je služební místo, na kterém byl státní zaměstnanec zařazen před přeložením (tedy „mateřský“ služební úřad). Od toho se rovněž odvíjí povinnosti tohoto služebního úřadu coby plátce pojistného na veřejné zdravotní pojištění a na sociální zabezpečení a záloh na daň z příjmu. Uvedený postup nevylučuje možnost uzavření dohody o refundaci vynaložených nákladů.

(2) Státní zaměstnanec má podle § 47 odst. 5 ZSS nárok na doplatek do výše platu před přeložením, pokud v důsledku přeložení dojde ke snížení platu státního zaměstnance.

(3) Při přeložení do vyšší platové třídy přísluší státnímu zaměstnanci plat odpovídající vyšší platové třídě. Argument, že ZSS neobsahuje v této věci výslovnou úpravu nemůže obstát s ohledem na čl. 28 Listiny základních práv a svobod, podle níž mají zaměstnanci právo na spravedlivou odměnu za práci, následně pak také s ohledem na § 144 odst. 1 ZSS ve spojení s § 110 odst. 1 zákoníku práce, podle nichž za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejný plat. Na tuto skutečnost reaguje také § 159 odst. 2 písm. q) ZSS, když stanoví, že ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ o správním řízení se nevztahují na přeložení a změnu platu v důsledku přeložení.

(4) Plat a případně doplatek určuje příslušný služební orgán státního zaměstnance v příkazu k přeložení.

(5) Pro účely určení konkrétní výše doplatku je třeba vycházet z § 176 odst. 1 písm. a) ZSS, podle něhož se platem státního zaměstnance pro účely doplatku k platu v souvislosti s přeložením státního zaměstnance rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposled určeny.

(6) Při přeložení státního zaměstnance do jiné obce, než ve které je jeho služební působiště nebo bydliště, zajistí podle § 47 odst. 4 ZSS služební úřad, do kterého byl přeložen, státnímu zaměstnanci ubytování na své náklady a poskytuje mu náhrady výdajů jako při služební cestě (blíže viz článek 3 tohoto metodického pokynu).

Článek 7

Příkaz k přeložení

(1) Přeložení je změnou služebního poměru, o které příslušný služební orgán nerozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 2 písm. q) ve spojení s § 44 písm. b) ZSS]. K přeložení státního zaměstnance dochází na základě příkazu služebního orgánu, obdobně jako je tomu u zastupování podle § 66 ZSS. Příkaz k přeložení státního zaměstnance musí kromě běžných náležitostí obsahovat identifikaci jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu, do kterého je státní zaměstnanec přeložen, spolu s určením služebního místa (je-li překládán na jiné služební místo) a oboru nebo oborů služby, který nebo které po dobu přeložení bude státní zaměstnanec vykonávat, dobu přeložení, a dále určení platu, dochází-li v souvislosti s přeložením k jeho změně (určení platového tarifu a všech příplatků k platu po dobu přeložení, dočasné přiznání nebo odebrání některého z příplatků a případně určení výše doplatku do výše platu před přeložením).

(2) Posouzení podmínek pro přeložení státního zaměstnance přísluší služebnímu orgánu, a to předtím, než vydá příkaz k přeložení. Služební orgán bude přitom muset vždy zvážit, jak kvalifikace, znalosti, dovednosti a zkušenosti státního zaměstnance korespondují s činnostmi požadovanými v rámci přeložení. Důležitými podklady pro toto posouzení budou např. charakteristiky služebních míst nebo organizační řád, z něhož vyplývá působnost

organizačního útvaru služebního úřadu. Služební orgán musí být připraven doložit splnění podmínek přeložení (jeho zákonnost), bude-li napadeno stížností nebo žalobou státního zaměstnance. Obdobně musí služební orgán zvážit také, zda osobní, zdravotní nebo rodinné poměry státního zaměstnance nebrání jeho přeložení. Tyto okolnosti musí služební orgán náležitě zjistit, případně vyzvat státního zaměstnance k doložení podkladů za účelem prokázání jeho osobních, zdravotních či rodinných poměrů, které by mohly mít na přeložení vliv. Jde-li o státního zaměstnance uvedeného v § 47 odst. 3 ZSS, je třeba v příkazu uvést, zda byl udělen souhlas daného státního zaměstnance k jeho přeložení.

(3) Je-li státní zaměstnanec překládán do jiného služebního úřadu (ať již na jiné služební místo nebo beze změny služebního místa pouze k faktickému výkonu služby v jiném služebním úřadu), přeložení musí být činěno v součinnosti příslušných služebních orgánů (viz analogicky § 162 odst. 3 ZSS). Prakticky v takových případech ten služební orgán, v jehož služebním úřadu se vyskytla aktuální potřeba zajištění výkonu služby formou přeložení, požádá jiný služební orgán o přeložení některého/některých státních zaměstnanců a poskytne příslušnému služebnímu orgánu potřebnou součinnost a podklady pro vydání příkazu k přeložení (včetně podkladů pro určení platu státního zaměstnance, zejména pokud jde o případ přeložení na jiné volné služební místo). Příslušný služební orgán následně na základě poskytnutých podkladů vydá příkaz k přeložení.

(4) Proti příkazu k přeložení se nelze odvolat. Státní zaměstnanec může proti příkazu k přeložení brojit stížností podle § 157 ZSS, případně může podat správní žalobu. Podání stížnosti či správní žaloby však nemá odkladný účinek, státní zaměstnanec je proto povinen nastoupit k výkonu služby, k jejímuž výkonu byl přeložen.

(5) Vzor příkazu k přeložení státního zaměstnance podle § 47 ZSS je přílohou č. 3 tohoto metodického pokynu.

Článek 8

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu přeložení

(1) Po odpadnutí důvodu přeložení (ať již uplynutím doby uvedené v příkazu, odpadnutím samotné potřeby přeložení nebo uplynutím doby po odvolání souhlasu státního zaměstnance) se státní zaměstnanec podle § 70 odst. 1 ZSS zařadí zpět na své původní služební místo. O zařazení státního zaměstnance po skončení přeložení služební orgán nevydává rozhodnutí. Státní zaměstnanec se ze zákona vrátí k výkonu služby na svém původním služebním místě – a to bez ohledu na to, zda byl státní zaměstnanec přeložen na jiné služební místo nebo pouze do jiného služebního úřadu nebo jiného organizačního útvaru služebního úřadu (aniž by současně došlo k přeložení státního zaměstnance na jiné služební místo).

(2) S ohledem na zachování právní jistoty státního zaměstnance by měl služební orgán státnímu zaměstnanci oznámit skončení přeložení. Pokud v příkazu k přeložení služební orgán určil plat nebo doplatek platu státního zaměstnance, který mu příslušel v důsledku přeložení, měl by služební orgán v oznámení o skončení přeložení státnímu zaměstnanci také sdělit, že mu v důsledku skončení přeložení přísluší plat, který mu příslušel před přeložením. Vzor oznámení o skončení přeložení státního zaměstnance je přílohou č. 4 tohoto metodického pokynu.

(3) Pokud byl státní zaměstnanec přeložen na jiné služební místo a jeho původní služební místo bylo v mezidobí zrušeno nebo v době přeložení uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, rozhodne služební orgán o zařazení státního zaměstnance podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (články 62 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební

místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Pokud státní zaměstnanec učiní souhlas prostřednictvím elektronické pošty (e-mail), souhlas nemusí obsahovat podpis.

(4) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen ve smyslu odstavce 3 tohoto článku na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí jej služební orgán mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 9

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance, jenž byl přeložen k výkonu služby na jiné služební místo, může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá přeložení (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu přeložení tohoto státního zaměstnance, které bude delší než jeden kalendářní měsíc, lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 ZSS.

Článek 10

Evidence přeložení

Údaj o přeložení se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava IV

Zproštění výkonu služby (§ 48 ZSS)

Článek 11

Podmínky zproštění výkonu služby

(1) Služební orgán zproští státního zaměstnance výkonu služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, a to až do skončení trestního stíhání, pokud by ponechání státního zaměstnance ve výkonu služby ohrozilo řádný výkon služby. Služební orgán má tedy prostor pro správní uvážení s ohledem na konkrétní okolnosti případu, resp. pro posouzení, zda by pokračováním ve výkonu služby mohlo dojít k ohrožení jejího řádného výkonu. Tato úvaha se musí promítnout i do odůvodnění rozhodnutí. S ohledem na předběžnou vykonatelnost usnesení o zahájení trestního stíhání bude důvodem pro zproštění výkonu služby státního zaměstnance jemu doručené usnesení o zahájení trestního stíhání (§ 160 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů).

(2) Za důvod pro zproštění výkonu služby lze také považovat v případě, kdy se koná zkrácené přípravné řízení, doručení návrhu na potrestání soudu podle § 314b odst. 1 trestního řádu anebo doručení návrhu na schválení dohody o vině a trestu soudu podle § 179b odst. 5 trestního řádu.

(3) Státní zaměstnanec se dále zproští výkonu služby vždy, byl-li vzat do vazby, a to po dobu jejího trvání. Pokud by byl státní zaměstnanec zproštěn výkonu služby z důvodu vazby v rámci trestního stíhání pro trestný čin, který není úmyslným trestným činem nebo trestným činem proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, propuštěním z vazby končí i důvod zproštění výkonu služby. Pokud bude státní zaměstnanec vzat do vazby a později z vazby propuštěn v rámci trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, končí důvod zproštění výkonu služby z důvodu

vazby propuštěním státního zaměstnance z vazby. Trvá-li nadále trestní stíhání a usoudí-li služební orgán, že by návrat státního zaměstnance do výkonu služby ohrozil řádný výkon služby, státního zaměstnance ponechá i nadále zproštěného výkonu služby, resp. zproští jej opětovně výkonu služby postupem podle odstavce 1.

(4) Státní zaměstnanec má povinnost oznámit služebnímu orgánu bez zbytečného odkladu, že je proti němu zahájeno trestní stíhání a v jaké věci [§ 77 odst. 1 písm. j) ZSS]. Nesplnění této povinnosti lze posuzovat jako porušení povinnosti vyplývající státnímu zaměstnanci z právních předpisů, které se vztahují k výkonu služby, ze služebních předpisů a z příkazů k výkonu služby. Taktéž orgány činné v trestním řízení neprodleně vyrozumí služební orgán o vydání usnesení o zahájení trestního stíhání nebo o vzetí státního zaměstnance do vazby [§ 70 odst. 2 písm. c) a § 160 odst. 2 písm. h) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů].

Článek 12

Plat státního zaměstnance během zproštění výkonu služby

(1) Ode dne zproštění výkonu služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání nebo z důvodu vazby, přísluší státnímu zaměstnanci plat ve výši 50 % jeho měsíčního platu, nejméně však ve výši minimální mzdy stanovené na základě § 111 zákoníku práce. Tato část platu se zvýší o 10 % jeho měsíčního platu na každou státním zaměstnancem vyživovanou osobu, nejvýše však do výše 80 % jeho měsíčního platu. Je účelné, aby před vydáním rozhodnutí o zproštění výkonu služby byl státní zaměstnanec dotázán na vyživované osoby, a to neformálně (mimo řízení) i v případě, že rozhodnutí o zproštění výkonu služby bude vydáváno jako první úkon v řízení (viz § 165 odst. 1 ZSS), neboť vyživované osoby nebudou v zásadě zřejmé z osobního spisu, a pokud by nebyly služebním orgánem zjištěny, aniž by státnímu zaměstnanci byla dána možnost je před vydáním rozhodnutí uvést, jednalo by se v případném odvolacím řízení o novou skutečnost ve smyslu § 82 odst. 4 SŘ, která by měla vliv na rozhodování odvolacího služebního orgánu. Plat, který státnímu zaměstnanci přísluší po dobu zproštění výkonu služby, mu nenáleží po dobu čerpání dovolené a dodatkové dovolené a po dobu dočasné neschopnosti k výkonu služby; během těchto dob státnímu zaměstnanci přísluší náhrada platu, resp. plat ve výši 60 % nebo dávka nemocenského pojištění.

(2) Definice vyživované osoby je stanovena v § 48 odst. 3 větě druhé ZSS. Vyživovanou osobou dle ZSS je osoba, které státní zaměstnanec výživu poskytuje nebo je povinen poskytovat (vyživovací povinnost bude nutné posoudit podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Některými souvisejícími otázkami se zabýval poradní sbor nejvyššího státního tajemníka k zákonu o státní službě (dále jen „**poradní sbor**“), jehož závěry jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva vnitra, sekce pro státní službu. Lze tedy poukázat na závěr poradního sboru č. 25 ze dne 14. září 2018, který obsahuje následující závěry týkající se pojmu vyživovaná osoba:

1. *Vyživovanou osobou je osoba, vůči níž je státní zaměstnanec povinen výživou.*
2. *Označení osoby za vyživovanou osobu není podmíněno faktickým poskytováním výživy.*
3. *Neschopnost sám se živit není obecným (hmotněprávním) předpokladem pro existenci vyživovací povinnosti, nýbrž je předpokladem pouze u některých jejích druhů. Manžel (manželka), neprovdaná matka (po dobu dvou let od narození dítěte) a registrovaný partner mají status vyživované osoby bez ohledu, zda jsou schopni se sami živit, či zda mají vlastní příjem. Naopak neschopnost sám se živit u rozvedeného manžela, rodiče, dítěte, potomka, předka či bývalého partnera, obecným předpokladem je.*

Pokud státní zaměstnanec má vyživované osoby a v návaznosti na to byla procentuální výše platu ve výroku rozhodnutí upravena, služební orgán v odůvodnění rozhodnutí uvede,

kolik a jaké osoby státní zaměstnanec vyživuje, a dále o kolik procent byl v návaznosti na počet vyživovaných osob plat zvýšen nad stanovených 50 %.

(3) Právní účinky zproštění výkonu služby vůči státnímu zaměstnanci nastávají doručením rozhodnutí o zproštění výkonu služby, neboť odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek. Od tohoto okamžiku přísluší státnímu zaměstnanci také snížený plat.

(4) Pro účely výpočtu příslušné výše platu v době zproštění výkonu služby je třeba vycházet z § 176 odst. 1 písm. b) ZSS, podle něhož se platem státního zaměstnance pro účely zproštění výkonu služby rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposled určeny.

Článek 13

Rozhodování o zproštění výkonu služby

(1) Zproštění výkonu služby je změnou služebního poměru, o které příslušný služební orgán rozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. c) ZSS].

(2) Rozhodnutí musí vycházet z řádně zjištěného stavu věci a musí mít oporu ve spisovém materiálu. Nelze se tedy pro účely takového rozhodnutí spokojit např. pouze s neformálním oznámením státního zaměstnance (např. formou mailové komunikace), ale zásadním pro rozhodnutí je zejména vyrozumění příslušného orgánu činného v trestním řízení, který je příslušný k poskytnutí relevantní informace včetně právní kvalifikace trestného činu, pro nějž je trestní stíhání státního zaměstnance zahájeno. Dostačujícím podkladem pro rozhodnutí je i písemné oznámení státního zaměstnance s přiloženou (i prostou) kopií usnesení o zahájení trestního stíhání.

(3) Pokud je služebnímu orgánu známo, že důvod pro zproštění výkonu služby zřejmě nastal (např. z neformální komunikace se státním zaměstnancem nebo z jiných např. veřejných zdrojů) a příslušný orgán činný v trestním řízení nesplnil svou oznamovací povinnost podle trestního řádu, vyžádá si součinnost orgánu činného v trestním řízení příslušný služební orgán za účelem řádného zjištění stavu věci. V rámci žádosti o součinnost bude požadovat zejména uvedení skutečnosti, zda bylo příslušným orgánem (útvarem Policie České republiky nebo státním zástupcem) vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání státního zaměstnance (včetně informace o datu vydání a číslu jednacím usnesení o zahájení trestního stíhání a datu doručení státnímu zaměstnanci) a pro jaký trestný čin (trestné činy) bylo trestní stíhání státního zaměstnance zahájeno (včetně informace o tom, zda se v daném případě jedná o úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti či nikoli), případně zda byl státní zaměstnanec vzat do vazby.

(4) V souvislosti s rozhodováním o zproštění výkonu služby vznikají i další otázky, které řešil poradní sbor, jenž se zabýval otázkou souběhu mateřské dovolené s institutem zproštění výkonu služby a zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, přičemž ze závěru č. 28 ze dne 7. prosince 2018 vyplývají ve vztahu ke zproštění výkonu služby dva následující stále relevantní dílčí závěry:

- 1. Těhotná/porodivší státní zaměstnankyně zproštěná výkonu služby není povinna oznámit služebnímu orgánu nástup na mateřskou dovolenou.*
- 2. Oznámí-li těhotná/porodivší státní zaměstnankyně zproštěná výkonu služby služebnímu orgánu nástup na mateřskou dovolenou, rozhodne služební orgán o skončení jejího zproštění výkonu služby.*

(5) Dále se poradní sbor zabýval otázkou vztahu zproštění výkonu služby k dovolené, dočasné neschopnosti státního zaměstnance k výkonu služby a zápočtu praxe,

přičemž ze závěru č. 35 ze dne 4. září 2020 vyplývá ve vztahu ke zproštění výkonu služby následující stále relevantní dílčí závěr:

Státní zaměstnanec zproštěný výkonu služby, který je ošetřujícím lékařem uznán dočasně neschopným k výkonu služby, je povinen služební úřad o své dočasné neschopnosti k výkonu služby bez zbytečného odkladu uvědomit; svou dočasnou neschopnost k výkonu služby přitom není povinen prokazovat. Dočasná neschopnost státního zaměstnance k výkonu služby není překážkou pro jeho zproštění výkonu služby.

(6) Vzory rozhodnutí o zproštění výkonu služby podle § 48 ZSS jsou přílohou č. 5 až 7 tohoto metodického pokynu.

Článek 14

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu zproštění výkonu služby

(1) Po odpadnutí důvodu zproštění výkonu služby bude státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařazen k výkonu služby na své původní služební místo nebo podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (články 62 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně), pokud v mezidobí došlo ke zrušení původního služebního místa nebo v době zproštění výkonu služby uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Pokud státní zaměstnanec učiní souhlas prostřednictvím elektronické pošty (e-mail), souhlas nemusí obsahovat podpis.

(2) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(3) Pokud státní zaměstnanec nebyl pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti nebo v trestním řízení, v němž byl vzat do vazby, pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání nebylo podmíněně zastaveno ani nebylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, zkrácení jeho platu se mu po skončení trestního stíhání doplatí. O výši doplatku služební orgán vydá rozhodnutí [viz § 159 odst. 1 písm. d) ZSS].

Článek 15

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Na služební místo státního zaměstnance, jenž byl zproštěn výkonu služby, může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu zproštění výkonu služby lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 ZSS.

(3) Při obsazení služebního místa jinou osobou je třeba dobu určitou trvání služebního nebo pracovního poměru určit nikoli pevným datem, ale událostí (do doby skončení zproštění výkonu služby státního zaměstnance).

Článek 16

Zrušení

Hlava V

Zařazení na služební místo a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 49 a § 50 ZSS)

Článek 17

Zařazení na jiné služební místo na základě výběrového řízení podle § 49 odst. 1 ZSS

(1) Služební orgán rozhodnutím zařadí státního zaměstnance na jiné služební místo na základě výsledku výběrového řízení na obsazení volného služebního místa. Na základě § 24 odst. 2 a 3 ZSS se státní zaměstnanec může zúčastnit výběrového řízení⁵.

(2) Státní zaměstnanec podává služebnímu orgánu žádost o zařazení na služební místo, které má být na základě výběrového řízení obsazeno. Státní zaměstnanec nepodává žádost o přijetí do služebního poměru, neboť ve služebním poměru již je, a to na dobu neurčitou nebo určitou.

(3) Pokud státní zaměstnanec uspěje ve výběrovém řízení, příslušný služební orgán na základě výsledku výběrového řízení státního zaměstnance zařadí na volné služební místo, vydá tedy rozhodnutí podle § 30 odst. 2 ZSS.

(4) Podrobnosti týkající se výběrových řízení na obsazení volných služebních míst stanoví metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

(5) K samotnému zařazení státního zaměstnance na služební místo podle § 49 odst. 1 ZSS na základě výsledku výběrového řízení, jde-li o státního zaměstnance, který je dosud zařazen na služebním místě v jiném služebním úřadu, není třeba souhlas služebního orgánu v tomto služebním úřadu (§ 162 odst. 3 ZSS). Služební orgán, který rozhoduje o zařazení státního zaměstnance na služební místo, je však povinen projednat s původním služebním orgánem státního zaměstnance, zda souhlasí⁶ se dnem nástupu státního zaměstnance na jiném služebním místě v jiném služebním úřadu. Původní služební orgán by měl s ohledem na zásadu spolupráce reagovat bez zbytečného odkladu. Pokud se původní služební orgán nevyjádří nebo souhlas neudělí do data, k němuž se žádost o souhlas se dnem nástupu státního zaměstnance vztahovala, stanoví se jako den nástupu na jiném služebním místě v jiném služebním úřadu první pracovní den po uplynutí 60 dnů ode dne vyžádání souhlasu původního služebního orgánu (počítáno ode dne následujícího po doručení vyžádání souhlasu). Služební orgány by měly komunikovat prostřednictvím datových schránek, z jejichž systému lze údaj o doručení vyžádání souhlasu se dnem nástupu do služby na jiném služebním místě zjistit bez dalšího. Účelem je stanovit datum nástupu do služby na novém služebním místě tak, aby státní zaměstnanec byl na původním služebním místě schopen dokončit neodkladné služební úkoly, resp. předat dosud vykonávanou agendu.

⁵ Postup uvedený v tomto článku se uplatní i v případě specifického postupu stanoveného v § 28a odst. 1 ZSS pro služební místa zařazená v 6. až 12. platové třídě, s výjimkou služebního místa představeného. Podle uvedeného ustanovení může služební orgán před vyhlášením výběrového řízení stanovit, že pohovor před výběrovou komisí se neprovádí; služební orgán tuto skutečnost uvede v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Za účelem posouzení vhodnosti žadatelů lze provést pohovor nebo písemnou zkoušku před bezprostředně nadřízeným představeným.

⁶ Nejedná se o souhlas služebního orgánu dle § 162 odst. 3 ZSS, neboť zařazení na nové služební místo se netýká působnosti původního služebního orgánu, tj. původní služební orgán nevyjadřuje formální souhlas s novým zařazením na služební místo a nový služební orgán státního zaměstnance zařazuje sám na své služební místo. Původní služební orgán nemůže takovému zařazení bránit. Oba služební orgány jsou však povinny hledat kompromisní řešení dne nástupu státního zaměstnance do služby na jiném služebním místě v zájmu principu spolupráce, vstřícnosti a v zájmu principu dobré správy.

(6) Vzor rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 1 ZSS je přílohou č. 8 tohoto metodického pokynu.

Článek 18

Zařazení na jiné služební místo bez výběrového řízení podle § 49 odst. 2 a 3 ZSS

(1) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 2 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné služební místo, pokud

- a) se jedná o **služební místo v témže služebním úřadě**,
- b) se jedná o **služební místo zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě**, jako je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- c) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- d) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného, a
- e) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí [souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi služebním orgánem a novým (stávajícím) bezprostředně nadřízeným představeným].

(2) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 2 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné služební místo, pokud

- a) se jedná o **služební místo v témže služebním úřadě**,
- b) se jedná o **služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší**, než je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- c) státní zaměstnanec dosahoval podle závěrů 2 po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků (musí se jednat o 2 po sobě jdoucí služební hodnocení, na základě kterých byl hodnocen výkon služby státního zaměstnance na dosavadním služebním místě, ze kterého má být zařazován na jiné služební místo, a musí se jednat o služební hodnocení provedená podle § 155 odst. 6 až 9 nebo na základě služebního předpisu služebního orgánu vydaného podle odst. 11 ZSS, nebo podle § 155 odst. 5 až 9 ZSS, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 448/2024 Sb., tj. o uvedeném zařazení na jiné služební místo nelze rozhodnout na základě tzv. přechodového služebního hodnocení⁷),
- d) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- e) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného, a
- f) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí [souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi služebním orgánem a novým (stávajícím) bezprostředně nadřízeným představeným].

⁷ Uvedené zařazení na jiné služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší lze u téhož státního zaměstnance aplikovat opětovně pouze za situace, kdy na novém služebním místě byl zase dvakrát po sobě hodnocen a dosáhl dvakrát vynikajících výsledků.

(3) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 3 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné **služební místo v jiném služebním úřadě**, pokud

- a) se jedná o **služební místo zařazené ve stejné nebo nižší platové třídě**, jako je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- b) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- c) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne nový služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným a
- d) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí (souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi novým služebním orgánem a novým bezprostředně nadřízeným představeným).

(4) Státního zaměstnance lze podle § 49 odst. 3 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na jiné **služební místo v jiném služebním úřadě**, pokud

- a) se jedná o **služební místo zařazené v platové třídě o 1 platovou třídu vyšší**, než je dosavadní služební místo, na němž je státní zaměstnanec zařazen,
- b) státní zaměstnanec dosahoval podle závěrů 2 po sobě jdoucích služebních hodnocení ve službě vynikajících výsledků (musí se jednat o 2 po sobě jdoucí služební hodnocení, na základě kterých byl hodnocen výkon služby státního zaměstnance na dosavadním služebním místě, ze kterého má být zařazován na jiné služební místo, a musí se jednat o služební hodnocení provedená podle § 155 odst. 6 až 9 nebo na základě služebního předpisu služebního orgánu vydaného podle odst. 11 ZSS nebo podle § 155 odst. 5 až 9 ZSS, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 448/2024 Sb., tj. o uvedeném zařazení na jiné služební místo nelze rozhodnout na základě tzv. přechodového služebního hodnocení)⁷,
- c) státní zaměstnanec splňuje předpoklady a požadavky stanovené pro jiné služební místo (splnění předpokladů a požadavků je třeba posuzovat obdobně jako v případě zařazení na služební místo na základě výsledku výběrového řízení),
- d) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne nový služební orgán s novým bezprostředně nadřízeným představeným a
- e) státní zaměstnanec se svým zařazením na jiné služební místo souhlasí (souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi novým služebním orgánem a novým bezprostředně nadřízeným představeným).

Článek 18a

Zařazení na totéž služební místo bez výběrového řízení podle § 49 odst. 4 ZSS

Státního zaměstnance, který dosud na služebním místě nahrazoval dočasně nepřítomného státního zaměstnance (§ 21 odst. 2 ZSS), lze podle § 49 odst. 4 ZSS rozhodnutím, jehož náležitosti upravuje § 30 odst. 2 ZSS, zařadit bez výběrového řízení na **téže služební místo**, pokud

- a) zanikla potřeba nahradit dočasně nepřítomného státního zaměstnance z důvodu, že jeho služební poměr skončil, nebo z důvodu jeho přechodu na jiné služební místo,
- b) na zařazení státního zaměstnance se písemně dohodne služební orgán s bezprostředně nadřízeným představeným,
- c) státní zaměstnanec se svým zařazením na téže služební místo souhlasí (souhlas by jakožto jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí měl mít písemnou podobu a měl by být zařazen ve správním spisu; souhlas může být i součástí dohody uzavřené mezi služebním orgánem a bezprostředně nadřízeným představeným).

Článek 18b

Řízení o zařazení na služební místo podle § 49 ZSS

(1) Řízení o zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS není řízením o žádosti (rozhodnutí lze vydat jako první úkon v řízení ve smyslu § 165 odst. 1 ZSS). Případné podání státního zaměstnance, kterým by projevil zájem o zařazení na jiné služební místo za podmínek § 49 odst. 2 až 4 ZSS, by bylo pouze podnětem k zahájení řízení z moci úřední ve smyslu § 42 SR (takový případný podnět pak lze považovat i za vyjádření souhlasu státního zaměstnance s tímto zařazením). Podmínky pro zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS jsou kumulativní, přičemž dokumenty potvrzující jejich splnění, resp. podklady pro vydání rozhodnutí musejí být součástí správního spisu [zejména písemná dohoda služebního orgánu (nového služebního orgánu) s novým bezprostředně nadřízeným představeným a souhlas státního zaměstnance], pokud splnění konkrétní podmínky nebude vyplývat ze skutečností známých služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti (např. služební místo v totéž služebním úřadu, platová třída, splnění předpokladů a požadavků, pokud dokumenty jejich splnění potvrzující jsou součástí osobního spisu státního zaměstnance).

(2) O zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 3 ZSS (viz článek 18 odst. 4 tohoto metodického pokynu), tj. na jiné služební místo v jiném služebním úřadu, rozhoduje nový služební orgán. Pro rozhodnutí o zařazení na jiné služební místo **se nevyžaduje souhlas původního služebního orgánu podle § 162 odst. 3 ZSS**, původní služební orgán je příslušný k udělení souhlasu se dnem nástupu státního zaměstnance na jiném služebním místě v jiném služebním úřadu podle § 49 odst. 1 věty druhé ZSS⁸. Pokud se původní služební orgán nevyjádří nebo souhlas neudělí do data, k němuž se žádost o souhlas se dnem nástupu státního zaměstnance vztahovala, stanoví se jako den nástupu na jiném služebním místě v jiném služebním úřadu první pracovní den po uplynutí 60 dnů ode dne vyžádání souhlasu původního služebního orgánu (počítáno ode dne následujícího po doručení vyžádání souhlasu).

(3) Je-li státní zaměstnanec zařazován na jiné služební místo na téže služebním úřadě v podřízenosti jiného bezprostředně nadřízeného představeného, není dosavadní bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance stranou dohody týkající se tohoto zařazení, nicméně služební orgán by si měl vyžádat před vydáním rozhodnutí jeho stanovisko a zvážit ho z hlediska zájmu na řádném výkonu působnosti a úkolů služebního úřadu.

(4) Ačkoli zařazení na služební místo podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS není výsledkem výběrového řízení nebo řízení o žádosti (a i v těchto případech platí, že na zařazení na služební místo není nárok – viz § 23 odst. 2 ZSS), nelze vyloučit, že o obsazované služební místo projeví s ohledem na jeho charakter a vykonávané činnosti zájem více státních zaměstnanců nebo se pro obsazení takového služebního místa bude více státních zaměstnanců jevit jako vhodných. Konečné rozhodnutí záleží na služebním orgánu (novém služebním orgánu), resp. na písemné dohodě s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným, jde-li o služební místo, které je v podřízenosti stejného bezprostředně nadřízeného představeného. Přesto s ohledem na zásadu transparentnosti obsazování služebních míst jako jednu ze základních zásad ZSS lze doporučit, aby ve výše zmíněném případě bylo toto posouzení provedeno s ohledem na zásadu rovnosti v přístupu ke státním zaměstnancům (např. formou pohovorů s potencionálními uchazeči ověřit jejich odborné předpoklady pro výkon služby

⁸ Nejedná se o souhlas služebního orgánu dle § 162 odst. 3 ZSS, neboť zařazení na nové služební místo se netýká působnosti původního služebního orgánu, tj. původní služební orgán nevyjadřuje formální souhlas s novým zařazením na služební místo a nový služební orgán státního zaměstnance zařazuje sám na své služební místo. Původní služební orgán nemůže takovému zařazení bránit. Oba služební orgány jsou však povinny hledat kompromisní řešení dne nástupu státního zaměstnance do služby na jiném služebním místě v zájmu principu spolupráce, vstřícnosti a v zájmu principu dobré správy.

na obsazovaném služebním místě), případně lze v takových případech doporučit obsazení služebního místa cestou standardního výběrového řízení.

(5) Vzory rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 2-4 ZSS jsou přílohou č. 9-13 tohoto metodického pokynu. Vzor dohody služebního orgánu (nového služebního orgánu) s novým bezprostředně nadřízeným představeným, nebo se stávajícím bezprostředně nadřízeným představeným podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS je přílohou č. 14 tohoto metodického pokynu.

Článek 19

Změna doby trvání služebního poměru při zařazení na služební místo podle § 49 ZSS

(1) Doba trvání služebního poměru na dobu neurčitou není zařazením na služební místo podle § 49 odst. 1 až 4 ZSS dotčena (§ 49 odst. 5 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu neurčitou, doba trvání jeho služebního poměru se zařazením na služební místo podle § 49 ZSS nemění, a to ani, pokud bude zařazen na jiné služební místo na dobu určitou. Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na jiné služební místo na dobu určitou, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(2) Doba trvání služebního poměru na dobu určitou se zařazením na jiné služební místo nezkracuje (§ 49 odst. 6 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a je zařazen na jiné služební místo na dobu určitou, která je kratší než doba trvání jeho služebního poměru, doba trvání služebního poměru se tedy zařazením na jiné služební místo nezkracuje, přestože doba zařazení na daném služebním místě bude kratší než doba trvání služebního poměru. Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na jiné služební místo na dobu určitou, která byla kratší než doba určitá trvání jeho služebního poměru, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(3) Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a má být zařazen na služební místo na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později než dosavadní služební poměr na dobu určitou, změní se státnímu zaměstnanci doba trvání služebního poměru podle § 50 ZSS na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která uplyne později než jeho dosavadní služební poměr na dobu určitou. V takovém případě bude tedy součástí rozhodnutí služebního orgánu o zařazení na služební místo též rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 ZSS.

(4) V případě zařazení na služební místo bez výběrového řízení podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS služební orgán v každém individuálním případě zváží, zda je tento postup vhodný zejména s přihlédnutím k zásadě transparentnosti obsazování služebních míst, a to především v situaci, že by měl být na služební místo s výkonem služby na dobu neurčitou zařazen státní zaměstnanec zařazený na služebním místě s výkonem služby na dobu určitou, neboť v případě vyhlášení výběrového řízení na služební místo na dobu určitou nebo naopak na dobu neurčitou může být počet a složení potencionálních žadatelů odlišný. Služební orgán v těchto situacích přihlédne zejména k tomu, jak dlouho státní zaměstnanec, který by měl být na služební místo zařazen, vykonává službu (např. je ve služebním poměru na dobu určitou, ale služební poměr již trvá relativně delší dobu) a zda dosavadní výkon jeho služby, jeho zkušenosti a kvalifikace dávají záruku řádného výkonu služby na obsazovaném služebním místě.

Článek 19a

Stanovení osvědčovací doby při zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě

(1) V rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo v jiném služebním úřadě může služební orgán státnímu zaměstnanci stanovit osvědčovací dobu v délce až 3 měsíců. Během osvědčovací doby služební orgán, resp. nový bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance ověřuje, zda je státní zaměstnanec vhodný pro výkon služby na příslušném služebním místě, a to jednak z hlediska jeho kvalifikace a zkušeností, které se promítají do kvality výkonu služby, a jednak též z hlediska osobnostní kompatibility s ostatními státními zaměstnanci a zaměstnanci zařazenými v organizačním útvaru – jinými slovy, zda státní zaměstnanec vhodně zapadl do kolektivu a náležitě plní své úkoly a cíle. Služební orgán není povinen osvědčovací dobu stanovit, stanoví ji pouze, pokud to považuje za nezbytné a žádoucí, a to v takové délce, kterou považuje za nezbytnou. Služební orgán nemůže stanovit osvědčovací dobu delší než 3 měsíce. Je třeba však upozornit, že obdobně jako zkušební doba, se i osvědčovací doba prodlužuje, a to o ~~dobu celodenních překážek ve službě, pro které státní zaměstnanec nekoná službu~~ pracovní dny státního zaměstnance, v nichž v průběhu osvědčovací doby ~~a o dobu celodenní neodsloužil celou směnu z důvodu překážky ve službě, čerpání~~ dovolené nebo neomluveného zameškání služby.

(2) Služební orgán může zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době zrušit, a to z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu. Zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě je služební orgán povinen písemně oznámit státnímu zaměstnanci. Zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě zaniká nejdříve dnem doručení tohoto oznámení státnímu zaměstnanci. Služební orgán může v oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě uvést pozdější den zrušení zařazení, než je den doručení oznámení, je však třeba upozornit, že zařazení může na základě oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě zaniknout nejpozději uplynutím osvědčovací doby. V souladu s § 24 odst. 3 a 4 SŘ, jestliže státní zaměstnanec pokus o doručení oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě znemožní tím, že odmítne oznámení převzít nebo neposkytne součinnost nezbytnou k jeho řádnému doručení, musí být písemně poučen o tom, že odmítnutí převzetí oznámení nebo neposkytnutí součinnosti nezbytné k jeho řádnému doručení, bude mít za následek, že se oznámení bude považovat za doručené dnem, kdy k pokusu o doručení došlo, tj. že to nebude mít vliv na zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době. Znemožní-li státní zaměstnanec i předání tohoto písemného poučení, je třeba jej poučit alespoň ústně, přičemž platí, že bylo-li státním zaměstnancem znemožněno předání písemného poučení nebo jestliže i přes toto poučení doručení oznámení o zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době neumožnil, pak se oznámení považuje za doručené dnem, kdy k neúspěšnému pokusu o doručení došlo. Vzor oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době podle § 49 odst. 7 ZSS je přílohou č. 15 tohoto metodického pokynu.

(3) S ohledem na dikci zákona právní účinky písemného oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době nastávají okamžikem řádného doručení ve smyslu § 19 a násl. SŘ. Ačkoliv zařazení zaniká ze zákona, podmínkou pro aplikaci § 49 odst. 7 ZSS je doručení oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době druhé straně právního vztahu (služebního poměru). K zániku zařazení tak dojde vždy, došel-li projev vůle služebnímu orgánu vyjádřený formou oznámení státnímu zaměstnanci. Je-li oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době doručováno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, není okamžik jeho podání právně relevantní, neboť v tu chvíli nemá oznámení žádné právní účinky vůči druhé straně.

(4) Proti oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době nelze podat odvolání podle § 81 a násl. SŘ, neboť se v této věci nevede řízení ve věcech služby. Ačkoliv zrušením zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době zaniká zařazení ze zákona, podmínkou jeho zániku je bezvadné doručení formálně i materiálně bezvadného oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době státnímu zaměstnanci. Možnou obranou proti právně vadnému oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době i proti právně vadnému doručení je žádost o určení právního vztahu podle § 142 SŘ. Státní zaměstnanec je oprávněn požádat služební orgán o rozhodnutí, zda jeho zařazení na jiné služební místo trvá, nebo zda zaniklo. Jako žádost o určení právního vztahu by mělo být v této věci posuzováno jakékoliv podání státního zaměstnance, z něhož vyplývá nesouhlas státního zaměstnance se zrušením zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době.

(5) Státní zaměstnanec nemá možnost zrušit zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době. Dospěje-li během osvědčovací doby k závěru, že mu zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě nevyhovuje, má stejné možnosti jako kdyby mu osvědčovací doba nebyla stanovena – může se účastnit výběrových řízení, může dát podnět ke svému zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 a 3 ZSS bez výběrového řízení, případně může požádat o skončení služebního poměru podle § 73 ZSS.

(6) Zrušil-li služební orgán zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době, postupuje tentýž služební orgán (tedy nový služební orgán státního zaměstnance) podle § 61 odst. 1 písm. j) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo v témže služebním úřadě, na kterém je služba pro něj vhodná. Nelze-li státního zaměstnance převést na jiné služební místo, rozhodne služební orgán o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 20

Doba trvání služebního poměru a zařazení na služební místě v závislosti na úřednické zkoušce

Jde-li o státního zaměstnance, který v době zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se zařazením na jiné služební místo je spojen výkon služby v dalším nebo jiném oboru služby, pro který státní zaměstnanec zvláštní část úřednické zkoušky dosud nevykonával, platí, že na takového státního zaměstnance je pro účely rozhodování o zařazení na jiné služební místo třeba nahlížet jako na státního zaměstnance s vykonanou úřednickou zkouškou (k povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného či dalšího oboru služby viz článek 22 tohoto metodického pokynu), tj.

- a) pokud dosavadní služební poměr státního zaměstnance je na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která je delší než doba, na kterou má být obsazeno služební místo, nelze dobu trvání služebního poměru měnit z doby neurčité na dobu určitou nebo dobu určitou zkracovat (§ 49 odst. 5 a 6 ZSS),
- b) je nutné rozhodnout o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 ZSS, pokud na novém služebním místě má být vykonávána služba na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později než doba určitá dosavadního služebního poměru státního zaměstnance.

Článek 21

Zkušební doba v souvislosti se zařazením na jiné služební místo

Státnímu zaměstnanci, který je zařazen na jiné služební místo podle § 49 ZSS, se již znovu nestanoví zkušební doba. Pokud však ještě plyne zkušební doba stanovená podle § 29

odst. 1 ZSS, není její trvání zařazením na jiné služební místo podle § 49 ZSS dotčeno a takto stanovená zkušební doba doběhne.

Článek 22

Povinnost vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného nebo dalšího oboru služby v souvislosti se zařazením na jiné služební místo

(1) Státní zaměstnanec, který v době zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se zařazením na jiné služební místo je spojen výkon služby v jiném nebo dalším oboru služby, z něhož státní zaměstnanec nevykonal zvláštní část úřednické zkoušky, je povinen příslušnou zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby vykonat [§ 35 odst. 3 písm. b) ve spojení s § 61 odst. 1 písm. h) ZSS], a to do 18 měsíců od zařazení na jiné služební místo, resp. ode dne, který je jako den nástupu do služby na služebním místě uveden v rozhodnutí [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS]. Doba 18 měsíců pro vykonání zvláštní části úřednické zkoušky v jiném nebo dalším oboru služby se v případě státního zaměstnance, který již v minulosti úspěšně vykonal zvláštní část úřednické zkoušky pro některý z oborů služby [§ 35 odst. 3 písm. a) ZSS], prodlužuje o dobu celodenních překážek ve službě, pro které státní zaměstnanec nekonal službu⁹. Podle § 40 odst. 1 ZSS služební úřad umožní státnímu zaměstnanci na jeho žádost vykonání obecné a zvláštní části úřednické zkoušky. V rámci zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS však nelze omezovat dobu trvání služebního poměru nebo dobu zařazení na služebním místě (viz článek 20 tohoto metodického pokynu). O povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby by měl služební orgán státního zaměstnance písemně informovat, a to buď samostatně [formou seznámení se služebním předpisem, kterým byl obor služby na dané služební místo „systemizován“ (§ 11 odst. 3 ZSS) a s novou charakteristikou služebního místa s poučením o povinnosti vykonat úřednickou zkoušku], nebo v odůvodnění rozhodnutí o zařazení na jiné služební místo.

(2) Pokud státní zaměstnanec do 18 měsíců od zařazení na jiné služební místo, resp. ode dne nástupu do služby na služebním místě [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS], zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný jiný nebo další obor služby, v němž vykonává službu na novém služebním místě, na které byl zařazen podle § 49 ZSS, úspěšně nevykoná (tj. marně uplyne 18 měsíců), rozhodne služební orgán o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. h) ZSS (viz článek 60 tohoto metodického pokynu).

Článek 23

Navazující služební poměry, prodloužení služebního poměru

(1) Pokud na sebe jednotlivé služební poměry mají navazovat, tj. služební poměr na dobu určitou má skončit uplynutím doby určité a teprve následující den má začínat další služební poměr na dobu určitou nebo neurčitou, tedy má dojít ke skončení služebního poměru a následně vzniku, resp. přijetí do nového služebního poměru, § 29 ZSS se v tomto případě plně použije, neboť jde o nový služební poměr. Pokud by však mělo jít o bezprostředně navazující služební poměry a služební orgán vydá a státnímu zaměstnanci doručí rozhodnutí ještě za trvání dosavadního služebního poměru, tj. za situace, kdy osoba je stále státním zaměstnancem, může rozhodnout nikoli o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo, ale pouze o zařazení na služební místo společně se změnou doby trvání služebního poměru; v takovém případě platí pro zařazení na služební místo články 19 odst. 3 a 20 až 22 tohoto metodického pokynu obdobně.

(2) Služební poměr na dobu určitou, která byla v návaznosti na § 21 odst. 3 ZSS stanovena podle § 2 a 3 nařízení vlády č. 137/2015 Sb., o dalších případech, ve kterých lze

⁹ Doba 18 měsíců pro vykonání zvláštní části úřednické zkoušky v jiném nebo dalším oboru služby se prodlužuje o kalendářní (nikoli pracovní) dny.

přijmout osobu do služebního poměru na dobu určitou, ve znění pozdějších předpisů, může být prodloužen na další dobu určitou za podmínek uvedených § 3 nařízení vlády č. 137/2015 Sb.

Článek 24

Zařazení státního zaměstnance, který byl přijat do služebního poměru podle přechodných ustanovení ZSS

Ustanovení § 29 ZSS se nevztahuje na státního zaměstnance, který je ve služebním poměru na dobu určitou určenou podle § 191 z důvodu, že dosud nevykonal obecnou část úřednické zkoušky. Pokud však tento státní zaměstnanec bude zařazován na jiné služební místo a do doby zařazení úspěšně nevykonal obecnou část úřednické zkoušky, nebude se v rámci zařazení na služební místo doba určitá měnit na delší dobu určitou nebo na dobu neurčitou podle § 50 ZSS. Doba trvání služebního poměru určená podle § 191 odst. 1 ZSS při zařazení na jiné služební místo zůstane podle § 49 odst. 5 ZSS v tomto případě nedotčena. Teprve po úspěšném vykonání obecné části úřednické zkoušky se doba trvání služebního poměru změní podle § 191 odst. 5 ZSS.

Hlava VI

Jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného a s tím související změna doby trvání služebního poměru (§ 51 až 58 a § 50 ZSS)

Článek 25

Jmenování na služební místo představeného na základě výběrového řízení

(1) Služební orgán rozhodnutím jmenuje státního zaměstnance na služební místo představeného na základě výsledku výběrového řízení na obsazení volného služebního místa představeného (§ 51 odst. 1 ZSS).

(2) V návaznosti na § 51 odst. 1 větu druhou ZSS je výběrové řízení nutné vždy vyhlásit, jde-li o uvolněné služební místo představeného, vyjma vedoucího oddělení, a to i v případě, že by jinak teoreticky přicházelo v úvahu převedení některého státního zaměstnance na toto služební místo nebo jiný způsob obsazení služebního místa bez výběrového řízení.

(3) Na základě § 24 odst. 2 a 3 ZSS se státní zaměstnanec může zúčastnit výběrového řízení. Státní zaměstnanec podává služebnímu orgánu žádost o jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno.

(4) Státní zaměstnanec již nepodává žádost o přijetí do služebního poměru, neboť ve služebním poměru již je, a to na dobu neurčitou nebo určitou.

(5) Pokud státní zaměstnanec uspěje ve výběrovém řízení na volné služební místo představeného a příslušný služební orgán jej vybere postupem podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS, jmenuje státního zaměstnance na služební místo představeného, tj. vydá rozhodnutí podle § 30 odst. 2 ZSS.

(6) Vzor rozhodnutí o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného na základě výběrového řízení je přílohou č. 16 tohoto metodického pokynu.

(7) Pokud bude státní tajemník na základě výběrového řízení rozhodovat o jmenování na služební místo ředitele odboru, projedná toto jmenování s příslušným členem

vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády (viz § 15 odst. 5 ZSS – podle tohoto ustanovení se povinnost projednání netýká jmenování na služební místo vedoucího oddělení a ve vztahu ke služebnímu místu vrchního ředitele sekce je další projednání nadbytečné, neboť státní tajemník s příslušným členem vlády nebo vedoucím Úřadu vlády uzavírá dohodu podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS).

(8) Podrobnosti týkající se výběrových řízení na obsazení volných služebních míst představených stanoví metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

(9) Ke jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného na základě výsledku výběrového řízení, jde-li o státního zaměstnance, který je dosud zařazen na služebním místě v jiném služebním úřadu, není třeba souhlas služebního orgánu v tomto služebním úřadu (§ 162 odst. 3 ZSS). Služební orgán, který rozhoduje o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného, je však povinen projednat s původním služebním orgánem představeného, zda souhlasí se dnem nástupu státního zaměstnance do služby na novém služebním místě představeného. Původní služební orgán by měl s ohledem na zásadu spolupráce reagovat bez zbytečného odkladu. Pokud se původní služební orgán nevyjádří nebo souhlas neudělí do data, k němuž se žádost o souhlas se dnem nástupu státního zaměstnance vztahovala, stanoví se jako den nástupu na služebním místě představeného v jiném služebním úřadu první pracovní den po uplynutí 60 dnů ode dne vyžádání souhlasu původního služebního orgánu (počítáno ode dne následujícího po doručení vyžádání souhlasu). Služební orgány by měly komunikovat prostřednictvím datových schránek, z jejichž systému lze údaj o doručení vyžádání souhlasu se dnem nástupu do služby na služebním místě představeného v jiném služebním úřadě zjistit bez dalšího. Účelem je stanovit datum nástupu do služby na novém služebním místě tak, aby státní zaměstnanec byl na původním služebním místě schopen dokončit neodkladné služební úkoly, resp. předat dosud vykonávanou agendu.

Článek 26

Zrušen

Článek 27

Změna doby trvání služebního poměru při jmenování na služební místo představeného

(1) Doba trvání služebního poměru na dobu neurčitou není jmenováním na služební místo představeného dotčena (analogicky dle § 49 odst. 5 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu neurčitou, doba trvání jeho služebního poměru se tedy jmenováním na služební místo představeného nemění, a to ani v případě, že bude jmenován na služební místo představeného na dobu určitou (ke jmenování na dobu určitou dochází vždy u služebních míst představených mimo vedoucího oddělení). Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu neurčitou jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(2) Doba trvání služebního poměru na dobu určitou se jmenováním na služební místo představeného nezkracuje (analogicky dle § 49 odst. 6 ZSS). Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a je jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, která je kratší než doba trvání jeho služebního poměru, doba trvání služebního poměru se tedy jmenováním na služební místo představeného nezkracuje, přestože doba jmenování na daném služebním místě představeného bude kratší než doba trvání služebního poměru. Po uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, která byla kratší než doba určitá trvání jeho služebního poměru, bude služební orgán postupovat podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a státního

zaměstnance převede na jiné služební místo. Pokud tento postup nebude možný, bude služební orgán postupovat podle § 62 ZSS.

(3) Pokud je státní zaměstnanec ve služebním poměru na dobu určitou a má být jmenován na služební místo představeného na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později než dosavadní služební poměr na dobu určitou, a nejde-li o státního zaměstnance uvedeného v článku 28 tohoto metodického pokynu, změni se státnímu zaměstnanci doba trvání služebního poměru podle § 50 ZSS na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která uplyne později než jeho dosavadní služební poměr na dobu určitou. V takovém případě bude tedy součástí rozhodnutí služebního orgánu o jmenování na služební místo představeného též rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 ZSS.

Článek 27a

Stanovení osvědčovací doby při jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě

(1) V rozhodnutí o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného v jiném služebním úřadě může služební orgán představenému stanovit osvědčovací dobu v délce až 3 měsíců. Během osvědčovací doby služební orgán, resp. nový bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance – představeného ověřuje, zda je státní zaměstnanec vhodný pro výkon služby na příslušném služebním místě představeného, a to jednak z hlediska jeho kvalifikace a zkušeností, které se promítají do kvality výkonu služby, a jednak též z hlediska schopnosti organizovat, řídit, kontrolovat a hodnotit výkon podřízených. Služební orgán není povinen osvědčovací dobu stanovit, stanoví ji pouze, pokud to považuje za nezbytné a žádoucí, a to v takové délce, kterou považuje za nezbytnou. Služební orgán nemůže stanovit osvědčovací dobu delší než 3 měsíce. Je třeba však upozornit, že obdobně jako zkušební doba, se i osvědčovací doba prodlužuje, a to o ~~dobu celodenních překážek ve službě, pro které státní zaměstnanec nekoná službu~~ pracovní dny státního zaměstnance, v nichž v průběhu osvědčovací doby ~~a o dobu celodenní~~ neodsloužil celou směnu z důvodu ~~překážky ve službě, čerpání~~ dovolené ~~nebo neomluveného zameškání služby~~.

(2) Služební orgán může jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době zrušit, a to z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu. Zrušení jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného v jiném služebním úřadě je služební orgán povinen představenému písemně oznámit. Jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě zaniká nejdříve dnem doručení tohoto oznámení státnímu zaměstnanci. Služební orgán může v oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě uvést pozdější den zrušení jmenování, než je den doručení oznámení, je však třeba upozornit, že jmenování může na základě oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě zaniknout nejpozději uplynutím osvědčovací doby. V souladu s § 24 odst. 3 a 4 SŘ, jestliže státní zaměstnanec pokus o doručení oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě znemožní tím, že odmítne oznámení převzít nebo neposkytne součinnost nezbytnou k jeho řádnému doručení, musí být písemně poučen o tom, že odmítnutí převzetí oznámení nebo neposkytnutí součinnosti nezbytné k jeho řádnému doručení, bude mít za následek, že se oznámení bude považovat za doručené dnem, kdy k pokusu o doručení došlo, tj. že to nebude mít vliv na zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době. Znemožní-li státní zaměstnanec i předání tohoto písemného poučení, je třeba jej poučit alespoň ústně, přičemž platí, že bylo-li státním zaměstnancem znemožněno předání písemného poučení nebo jestliže i přes toto poučení doručení oznámení o jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době neumožnil, pak se oznámení považuje za doručené dnem, kdy k neúspěšnému pokusu o doručení došlo. Vzor oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době podle § 51 odst. 4 ZSS je přílohou č. 17 tohoto metodického pokynu.

(3) S ohledem na dikci zákona právní účinky písemného oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době nastávají okamžikem řádného doručení ve smyslu § 19 a násl. SŘ. Ačkoliv zařazení zaniká ze zákona, podmínkou pro aplikaci § 51 odst. 4 ZSS je doručení oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době druhé straně právního vztahu (služebního poměru). K zániku jmenování tak dojde vždy, došel-li projev vůle služebního orgánu vyjádřený formou oznámení státnímu zaměstnanci. Je-li oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době doručováno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, není okamžik jeho podání právně relevantní, neboť v tu chvíli nemá oznámení žádné právní účinky vůči druhé straně.

(4) Proti oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době nelze podat odvolání podle § 81 a násl. SŘ, neboť se v této věci nevede řízení ve věcech služby. Ačkoliv zrušením jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době zaniká jmenování ze zákona, podmínkou jeho zániku je bezvadné doručení formálně i materiálně bezvadného oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v osvědčovací době státnímu zaměstnanci. Možnou obranou proti právně vadnému oznámení o zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době i proti právně vadnému doručení je žádost o určení právního vztahu podle § 142 SŘ. Státní zaměstnanec je oprávněn požádat služební orgán o rozhodnutí, zda jeho jmenování na služební místo představeného trvá, nebo zda zaniklo. Jako žádost o určení právního vztahu by mělo být v této věci posuzováno jakékoliv podání státního zaměstnance, z něhož vyplývá nesouhlas státního zaměstnance se zrušením jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době.

(5) Státní zaměstnanec nemá možnost zrušit jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době. Dospěje-li během osvědčovací doby k závěru, že mu jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě nevyhovuje, má stejné možnosti jako kdyby mu osvědčovací doba nebyla stanovena – může se účastnit výběrových řízení, může dát podnět ke svému zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 a 3 ZSS bez výběrového řízení, může požádat o skončení služebního poměru podle § 73 ZSS, případně může požádat o skončení výkonu služby na služebním místě představeného podle § 60a ZSS.

(6) Zrušil-li služební orgán jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době, postupuje tentýž služební orgán (tedy nový služební orgán státního zaměstnance) podle § 61 odst. 1 písm. j) ZSS a státního zaměstnance převede na jiné služební místo v témže služebním úřadě, na kterém je služba pro něj vhodná. Nelze-li státního zaměstnance převést na jiné služební místo, rozhodne služební orgán o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 28

Doba trvání služebního poměru a jmenování na služebním místě představeného v závislosti na úřednické zkoušce

Jde-li o státního zaměstnance, který v době jmenování na služební místo představeného již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se jmenováním na služební místo představeného je spojen výkon služby v dalším nebo jiném oboru služby, pro který státní zaměstnanec zvláštní část úřednické zkoušky dosud nevykonal, platí, že na takového státního zaměstnance je pro účely rozhodování o jmenování na služební místo představeného třeba nahlížet jako na státního zaměstnance s vykonanou úřednickou

zkouškou (k povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného či dalšího oboru služby viz článek 30 tohoto metodického pokynu), tj.

- a) pokud dosavadní služební poměr státního zaměstnance je na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která je delší než doba, na kterou má být obsazeno služební místo, nelze dobu trvání služebního poměru měnit z doby neurčité na dobu určitou nebo dobu určitou zkracovat (analogicky dle § 49 odst. 5 a 6 ZSS),
- b) je nutné rozhodnout o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 ZSS, pokud na novém služebním místě má být vykonávána služba na dobu neurčitou nebo dobu určitou, která uplyne později než doba určitá dosavadního služebního poměru státního zaměstnance.

Článek 29

Zkušební doba v souvislosti se jmenováním na služební místo představeného

Státnímu zaměstnanci, který je jmenován na služební místo představeného, se již znovu nestanoví zkušební doba. Pokud však ještě plyne zkušební doba stanovená podle § 29 odst. 1 ZSS, není její trvání jmenováním na služební místo představeného dotčeno a takto stanovená zkušební doba doběhne.

Článek 30

Povinnost vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného nebo dalšího oboru služby v souvislosti se jmenováním na služební místo představeného

(1) Státní zaměstnanec, který v době jmenování na služební místo představeného již úspěšně vykonal úřednickou zkoušku (obecnou i zvláštní část), ale se jmenováním na služební místo představeného je spojen výkon služby v jiném nebo dalším oboru služby, z něhož státní zaměstnanec nevykonal zvláštní část úřednické zkoušky, je povinen příslušnou zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby vykonat [§ 35 odst. 3 písm. b) ve spojení s § 61 odst. 1 písm. h) ZSS], a to do 18 měsíců od jmenování na služební místo představeného, resp. ode dne, který je jako den nástupu do služby na služebním místě uveden v rozhodnutí [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS]. Doba 18 měsíců pro vykonání zvláštní části úřednické zkoušky v jiném nebo dalším oboru služby se v případě státního zaměstnance, který již v minulosti úspěšně vykonal zvláštní část úřednické zkoušky pro některý z oborů služby [§ 35 odst. 3 písm. a) ZSS], prodlužuje o dobu celodenních překážek ve službě, pro které státní zaměstnanec nekonal službu¹⁰ Podle § 40 odst. 1 ZSS služební úřad umožní státnímu zaměstnanci na jeho žádost vykonání obecné a zvláštní části úřednické zkoušky. V rámci jmenování na služební místo představeného však nelze z důvodu doposud nevykonané úřednické zkoušky omezovat dobu trvání služebního poměru nebo dobu jmenování na služebním místě představeného (viz článek 28 tohoto metodického pokynu). O povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby by měl služební orgán státního zaměstnance písemně informovat, a to buď samostatně [formou seznámení se služebním předpisem, kterým byl obor služby na dané služební místo „systemizován“ (§ 11 odst. 3 ZSS) a s novou charakteristikou služebního místa s poučením o povinnosti vykonat úřednickou zkoušku], nebo v odůvodnění rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného.

(2) Pokud státní zaměstnanec do 18 měsíců od jmenování na služební místo představeného, resp. ode dne nástupu do služby na služebním místě [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS], zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný jiný nebo další obor služby, v němž vykonává službu na novém služebním místě, na které byl jmenován, úspěšně nevykoná (tj. marně uplyne 18 měsíců), rozhodne služební orgán o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. h) ZSS (viz článek 60 tohoto metodického pokynu).

¹⁰ Doba 18 měsíců pro vykonání zvláštní části úřednické zkoušky v jiném nebo dalším oboru služby se prodlužuje o kalendářní (nikoli pracovní) dny.

Článek 31
Evidence jmenování na služební místo představeného

Údaj o jmenování na služební místo představeného se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava VII
Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru

Článek 32
Zrušen

Článek 33
Změna doby trvání služebního poměru po úspěšném vykonání obecné části úřednické zkoušky státním zaměstnancem přijatým do služebního poměru na dobu určitou podle § 191 odst. 1 ZSS

Změnu doby trvání služebního poměru v souvislosti s vykonáním úřednické zkoušky upravuje ZSS speciálně též v § 191 odst. 5, a to v návaznosti na povinnost státního zaměstnance přijatého do služebního poměru podle § 191 odst. 1 ZSS vykonat obecnou část úřednické zkoušky.

Článek 34
Zrušen

Hlava VIII
Odvolání ze služebního místa představeného a skončení výkonu služby na služebním místě představeného na základě žádosti (§ 60 a 60a ZSS)

Článek 35
Rozhodování o odvolání ze služebního místa představeného

(1) Představeného odvolává ze služebního místa ten, kdo jej na dané služební místo jmenoval, resp. kdo má tuto pravomoc na základě § 52 až 58 ZSS.

(2) Odvolání ze služebního místa představeného je změnou služebního poměru, o které příslušný orgán rozhoduje v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. g) ZSS]; to se netýká případů, kdy o odvolání rozhoduje vláda [viz § 159 odst. 2 písm. a) ZSS].

(3) Vzory rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného podle § 60 ZSS jsou přílohou č. 18 až 20 tohoto metodického pokynu.

(4) Následkem odvolání ze služebního místa představeného není skončení služebního poměru; důvody pro skončení služebního poměru ze zákona nebo na základě rozhodnutí upravuje § 71 až 74 ZSS.

(5) Představeného lze, není-li dále stanoveno jinak, odvolat jen z důvodů uvedených v § 60 odst. 1 písm. a) až c) ZSS (důvody pro odvolání z moci úřední). Důvody pro odvolání nejvyššího státního tajemníka, státního tajemníka a personálního ředitele sekce pro státní službu, pokud vykonává pravomoci nejvyššího státního tajemníka z důvodu, že služební místo nejvyššího státního tajemníka není obsazeno, ze služebního místa stanoví (nad rámec důvodů uvedených v § 60 odst. 1 ZSS) též § 60 odst. 2 a 3 ZSS. Vedoucího zastupitelského úřadu (představený podle § 9 odst. 4 ZSS) lze podle § 39 ZZS odvolat ze služebního místa i bez uvedení důvodu. Pravomoc služebního orgánu, případně jiného orgánu, který představeného jmenoval, odvolat představeného z jeho služebního místa je tak omezena pouze na zákonné důvody, které jsou taxativně stanoveny a nelze je žádným způsobem rozšiřovat. Při naplnění zákonných důvodů je příslušný orgán vždy povinen představeného odvolat.

Článek 36

Odvolání ze služebního místa představeného z vybraných důvodů pro převedení na jiné služební místo

Prvním zákonným důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS celá škála **důvodů, které v případě „řadových“ státních zaměstnanců vedou podle § 61 odst. 1 ZSS k jejich převedení na jiné služební místo.** Konkrétně se jedná o odvolání:

- a) ze zdravotních důvodů,
 - b) v důsledku zrušení služebního místa představeného,
 - c) z důvodu, že představený přestal splňovat požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
 - d) z důvodu, že představený přestal splňovat požadavek státního občanství České republiky,
 - e) z důvodu, že představený odmítl uzavřít dohodu o zákazu konkurence nebo dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování,
 - f) z důvodu, že představený nevykonal úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky nejpozději do 18 měsíců ode dne, kdy začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby za předpokladu, že již dříve vykonal úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky podle § 35 odst. 3 písm. a),
 - g) z důvodu, že představený přestal splňovat předpoklad stanovený pro služební místo jiným právním předpisem nebo
 - h) z důvodu, že představený přestal splňovat předpoklad vzdělání.
- Bližší vymezení jednotlivých důvodů odvolání a podmínek jejich užití je uvedeno v hlavě IX tohoto metodického pokynu upravující totožné důvody vedoucí k převedení na jiné služební místo.

Článek 37

Odvolání ze služebního místa představeného v závislosti na výsledcích služebního hodnocení

(1) Druhým zákonným důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. b) ZSS **služební hodnocení** provedené podle § 155 odst. 6 až 8 nebo na základě služebního předpisu služebního orgánu vydaného podle § 155 odst. 11 ZSS, **které obsahuje závěr o tom, že představený dosahoval dostačujících nebo nevyhovujících výsledků dle § 155 odst. 4 písm. d) nebo e) ZSS, případně v němž je hodnoticí kritérium organizování, řízení, kontrolování a hodnocení výkonu služby podřízených státních zaměstnanců a výkonu práce podřízených zaměstnanců klasifikováno jako plněné v rámci nároků na něj kladených s občasnými výhradami nebo plněné nedostatečně.** Služebnímu hodnocení podle § 155 ZSS podléhají všichni státní zaměstnanci, tj. i představení.

(2) Zatímco důvodem pro rozhodnutí o skončení služebního poměru je pouze skutečnost, že dvě po sobě jdoucí služební hodnocení státního zaměstnance obsahují závěr o tom, že ve službě dosahoval nevyhovujících výsledků [§ 72 odst. 1 písm. a) ZSS], pro odvolání ze služebního místa představeného se nevyžadují dvě negativní hodnocení, ale postačuje jedno služební hodnocení obsahující závěr, že představený dosahoval nevyhovujících nebo dostačujících výsledků, nebo klasifikaci hodnotícího kritéria organizování, řízení, kontrolování a hodnocení výkonu služby podřízených státních zaměstnanců a výkonu práce podřízených zaměstnanců jako plněného v rámci nároků na něj kladených s občasnými výhradami nebo plněného nedostatečně (bez ohledu na celkový závěr služebního hodnocení).

(3) Odvolá-li se státní zaměstnanec proti rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného, lze podle § 168 odst. 4 ZSS přezkoumat v odvolacím řízení i služební hodnocení, které bylo podkladem pro vydání rozhodnutí; tento postup se neuplatní, pokud jde o odvolání ze služebního místa představeného, které spadá do působnosti vlády, neboť na takový případ se nevztahují ustanovení ZSS o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ o správním řízení [viz § 159 odst. 2 písm. a) ZSS].

Článek 38

Odvolání ze služebního místa představeného z důvodu uložení druhého písemného napomenutí

(1) Třetím důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného je podle § 60 odst. 1 písm. c) ZSS případ, kdy **představenému bylo v období 4215 měsíců před zahájením řízení o odvolání ze služebního místa představeného uloženo druhé písemné napomenutí** za zaviněné porušení povinnosti vyplývající mu z právních předpisů, které se vztahují k výkonu služby, ze služebních předpisů a z příkazů k výkonu služby (§ 89 ZSS). K písemnému napomenutí viz článek 7 odst. 3 až 7 Metodického pokynu, kterým se stanoví podrobnosti ke skončení služebního poměru.

(2) Uvedené ustanovení je třeba vykládat tak, že marným uplynutím doby 4215 měsíců¹¹ ode dne uložení prvního písemného napomenutí za zaviněné porušení povinnosti vyplývající státnímu zaměstnanci z právních předpisů, které se vztahují k výkonu služby, ze služebních předpisů a z příkazů k výkonu služby, zaniká právo služebního orgánu odvolat představeného z jeho služebního místa z důvodu uložení druhého písemného napomenutí za zaviněné porušení povinnosti uložené představenému ve stejné době. V době 4215 měsíců ode dne uložení prvního písemného napomenutí musí být tedy uložena obě písemná napomenutí, aby bylo možno pro druhé písemné napomenutí zahájit řízení o odvolání ze služebního místa představeného. Zahájením řízení se rozumí okamžik, kdy je představenému oznámeno zahájení řízení o odvolání ze služebního místa představeného pro uložení druhého písemného napomenutí za zaviněné porušení povinnosti v období 4215 měsíců ve smyslu § 46 odst. 1 SŘ, tj. doručením oznámení splňujícího náležitosti § 46 odst. 1 věty druhé SŘ, popř. vydáním rozhodnutí¹² o odvolání ze služebního místa představeného pro uložení druhého písemného napomenutí za zaviněné porušení povinnosti v období 4215 měsíců ve smyslu § 67 a násl. SŘ a podle § 72 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 159 odst. 1 písm. f) ZSS, bude-li vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru prvním úkonem v řízení podle § 165 odst. 1 ZSS.

¹¹ K otázce počítání dob vymezených v ZSS se vyjádřil poradní sbor ve svém závěru č. 11 ze dne 25. listopadu 2016 tak, že doby vymezené v ZSS se počítají podle § 333 zákoníku práce, ve kterém je stanoveno, že doba počíná prvním dnem a končí uplynutím posledního dne stanovené nebo sjednané doby; to platí také v případě, kdy je uplynutím doby podmíněn vznik nebo zánik práva (např. bylo-li státnímu zaměstnanci uloženo první ze dvou písemných napomenutí za zaviněné porušení povinnosti vyplývající mu z právních předpisů, které se vztahují k výkonu služby, ze služebních předpisů a z příkazů k výkonu služby dne 1. ledna, poslední den doby k zahájení řízení uplyne dne 31. ~~prosince téhož března následujícího~~ kalendářního roku.

¹² Viz § 73 a § 74 SŘ.

(3) Bylo-li představenému v období ~~4215~~ měsíců před zahájením řízení o odvolání z jeho služebního místa uloženo druhé písemné napomenutí za zaviněné porušení povinnosti vyplývající mu z právních předpisů, které se vztahují k výkonu služby, ze služebních předpisů a z příkazů k výkonu služby, služební orgán rozhodne, bez prostoru pro správní uvážení, o odvolání z jeho služebního místa. Služební orgán by měl s ohledem na právní úpravu lhůt pro vydání rozhodnutí podle SŘ (§ 71) rozhodnout bez zbytečného odkladu poté, co představenému uložil druhé písemné napomenutí.

Článek 39 Zrušen

Článek 40 Zrušen

Článek 41 Skončení výkonu služby na služebním místě představeného na základě žádosti

(1) Výkon služby na služebním místě představeného skončí dále podle § 60a ZSS na základě jeho písemné žádosti. Žádost musí splňovat formální náležitosti podle § 37 odst. 2, resp. § 45 odst. 1 SŘ. Státní zaměstnanec může podat žádost kromě obecných doručovacích kanálů podle SŘ (osobní podání na podatelnu, datová schránka, podání prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, elektronická pošta, dálkopis, telefax) také prostřednictvím elektronického nástroje, pokud to služební orgán umožňuje. Pokud státní zaměstnanec podává žádost prostřednictvím elektronické pošty (e-mail), žádost nemusí obsahovat podpis.

(2) Pokud státní zaměstnanec podá žádost o skončení výkonu služby na služebním místě představeného, skončí výkon služby uplynutím doby 2 ~~kalendářních~~ měsíců, ~~která. Tato doba~~ začíná běžet ~~prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni~~ prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni doručení žádosti a končí uplynutím dne, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem doručení žádosti; není-li takový den v posledním měsíci, připadne její konec na poslední den měsíce. Je možné sjednat si dohodou mezi představeným a služebním orgánem tuto dobu kratší nebo delší (tj. v žádosti o skončení výkonu služby na služebním místě představeného uvést požadované datum skončení výkonu služby na služebním místě představeného). Pro zachování právní jistoty se doporučuje, aby tato dohoda byla uzavřena v písemné podobě.

(3) Žádá-li představený o skončení výkonu služby na služebním místě představeného v době delší než 2 ~~kalendářní~~ měsíce ~~následujícího po dne~~ doručení žádosti a nedojde-li se služebním orgánem k dohodě na této delší době, zákonem není stanovena žádná „náhradní“ doba skončení výkonu služby na služebním místě představeného, která by začala běžet od podání žádosti, a proto ke skončení nedojde. Představený musí případně o skončení výkonu služby na služebním místě představeného požádat znovu.

(4) Žádost o skončení výkonu služby na služebním místě představeného může představený vzít zpět bez souhlasu služebního orgánu jen tehdy, nedojde-li k uzavření dohody o sjednání doby kratší. Tj. představený nemůže svou žádost vzít zpět bez souhlasu služebního orgánu, pokud taková dohoda uzavřena byla, nebo naopak ani nebylo představeným iniciováno její uzavření, případně se jednalo o uzavření dohody o sjednání doby delší. Se souhlasem služebního orgánu může vzít představený svou žádost zpět kdykoliv v době, po jejímž uplynutí má výkon služby na služebním místě představeného skončit.

(5) O skončení výkonu služby na služebním místě představeného se nevydává rozhodnutí v řízení ve věcech služby. Pro zachování právní jistoty a v rámci principu dobré správy se doporučuje, aby služební orgán státnímu zaměstnanci včas písemně sdělil skutečnost, že jeho výkon na služebním místě představeného skončí uplynutím stanovené

doby. Toto sdělení je tzv. informačním úkonem podle části čtvrté SŘ. Jeho stejnopis se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(6) Pokud dojde ke skončení výkonu služby státního zaměstnance na služebním místě představeného na základě jeho žádosti, je služební orgán povinen ho převést na jiné služební místo postupem podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS, případně zařadit mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(7) Vzor dohody o skončení výkonu služby na služebním místě představeného podle § 60a ZSS v kratší či delší době než 2 kalendářní měsíce následující po dnu doručení žádosti je přílohou č. 21 tohoto metodického pokynu. Vzor oznámení o skončení výkonu služby na služebním místě představeného podle § 60a ZSS je přílohou č. 22 tohoto metodického pokynu.

Článek 42 Zrušen

Článek 43 Účinky odvolání a následný postup služebnímu orgánu

(1) Představený je odvolán uplynutím dne stanoveného v rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného (nejdříve však tímto dnem může být den doručení rozhodnutí). Pokud služební orgán v rozhodnutí o odvolání vydaném z moci úřední nestanoví konkrétní den odvolání ze služebního místa představeného, je státní zaměstnanec odvolán uplynutím dne doručení rozhodnutí. Následně služební orgán převede státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS [a to i v případě, že důvodem pro odvolání ze služebního místa představeného jsou skutečnosti uvedené v § 60 odst. 1 písm. a) ZSS, resp. v § 61 odst. 1 písm. a), c), e) až i) a k) ZSS], případně zařadí státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(2) Výjimku z uvedeného pravidla představuje odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS, konkrétně pokud představený přestane splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti; služební orgán v takovém případě posoudí, zda je možné převést státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. a) ZSS. Pokud takový státní zaměstnanec splňuje podmínky § 61 odst. 2 ZSS, služební orgán ho převede podle § 61 odst. 1 písm. a) a nikoli podle písm. b) ZSS (důvodem tohoto postupu je zajištění rovných podmínek s ostatními státními zaměstnanci, resp. ochrany poskytnuté podle § 61 odst. 4 ZSS).

(3) Při odvolání představeného podle § 60 odst. 1 písm. b) ZSS v souvislosti s jeho služebním hodnocením, které obsahuje závěr o tom, že představený dosahoval nevyhovujících výsledků, služební orgán rozhodne i o odejmutí osobního příplatku podle § 149 odst. 1 ZSS ve spojení s § 6 odst. 1 písm. e) nařízení vlády č. 36/2019 Sb., o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě osobního příplatku státního zaměstnance na výsledek služebního hodnocení a o změně nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 36/2019 Sb.“), neboť státnímu zaměstnanci, který dosahoval nevyhovujících výsledků, nelze přiznat osobní příplatek a takovému státnímu zaměstnanci se přiznaný osobní příplatek odejme. Při odvolání představeného podle § 60 odst. 1 písm. b) ZSS v souvislosti s jeho služebním hodnocením, které obsahuje závěr o tom, že představený dosahoval dostačujících výsledků, služební orgán posoudí naplnění podmínek a případně rozhodne i o snížení osobního příplatku podle § 149 odst. 1 ZSS ve spojení s § 6 odst. 1 písm. d) nařízení vlády č. 36/2019 Sb., neboť osobní příplatek státního zaměstnance, který dosahoval dostačujících výsledků nesmí být vyšší než 10 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zařazeno služební místo, na kterém státní zaměstnanec vykonává státní službu. V případě odvolání představeného v důsledku toho, že v rámci služebního hodnocení

bylo hodnoticí kritérium organizování, řízení, kontrolování a hodnocení výkonu služby podřízených státních zaměstnanců a výkonu služby podřízených státních zaměstnanců a výkonu práce podřízených zaměstnanců klasifikováno jako plněné v rámci nároků na něj kladených s občasnými výhradami nebo plněné nedostatečně, aniž by celkové výsledky služebního hodnocení byly dostačující nebo nevyhovující (a tedy vedoucí samy o sobě k odvolání představeného), služební orgán posoudí naplnění podmínek a případně rozhodne i o snížení osobního příplatku podle § 149 odst. 1 ZSS ve spojení s § 6 odst. 1 nařízení vlády č. 36/2019 Sb. O odejmutí nebo snížení osobního příplatku služební orgán rozhodne v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. d) ZSS].

Článek 44

Evidence odvolání ze služebního místa představeného

Údaj o odvolání ze služebního místa představeného se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava IX

Převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS)

Článek 45

Rozhodování o převedení na jiné služební místo

(1) Ustanovení § 61 ZSS upravuje převedení na jiné služební místo, tj. změnu služebního poměru, kdy služební orgán má povinnost převést státního zaměstnance k výkonu služby na jiné služební místo, neboť státní zaměstnanec nemůže vykonávat službu na svém dosavadním služebním místě z důvodů uvedených v § 61 odst. 1 a 2 ZSS.

(2) O převedení státního zaměstnance na jiné vhodné služební místo rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. h) ZSS]. O převedení státního zaměstnance rozhoduje služební orgán ve lhůtách stanovených v § 71 SŘ¹³, tj. primárně bez zbytečného odkladu, a to zejména v případech, kdy se vznikem důvodu pro převedení na jiné služební místo nastává současně i faktická nemožnost, aby státní zaměstnanec na dosavadním služebním místě vykonával službu (např. z důvodu zrušení služebního místa), neboť v opačném případě v těchto situacích (až na výjimky) běžně vznikají náklady na hrazení platu státního zaměstnance z důvodu existence překážek na straně služebního úřadu (§ 106 odst. 1 ZSS), aniž by státní zaměstnanec konal službu.

(3) Souhlas státního zaměstnance s převedením na jiné služební místo není podle ZSS nutný. Přesto s ohledem na zásadu vstřícnosti a zásadu součinnosti s účastníky řízení zakotvené v § 4 SŘ a s ohledem na intenzitu zásahu do služebního poměru, kterým převedení je (v zásadě trvalá změna služebního místa), se doporučuje zejména v případech, kdy služební orgán hodlá převést státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadu, ale obecně i ve všech případech, kdy služební orgán hodlá vydat rozhodnutí o převedení jako první úkon v řízení (viz § 165 odst. 1 ZSS), a tudíž nepostupuje podle § 36 odst. 3 SŘ (blíže k aplikaci § 165 odst. 1 ZSS viz článek 122 tohoto metodického pokynu), využít možnosti předchozího projednání tohoto opatření s konkrétním státním zaměstnancem, a to i s ohledem na nutnost řádného posouzení vhodnosti služebního místa (viz dále), na které má být státní zaměstnanec převeden. Předchozí neprojednání převedení se státním zaměstnancem však bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí o převedení. Předchozí projednání převedení se státním zaměstnancem není úkonem, kterým se řízení zahajuje (není oznámením podle § 46 odst. 1 SŘ) ani úkonem ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ, tj. seznámením

¹³ Viz též rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 8 A 41/2018-53 ze dne 24. 7. 2019.

s podklady pro vydání rozhodnutí, neboť tento úkon je povinně realizován, pokud služební orgán ve věci převedení na jiné služební místo povede standardní správní řízení zahájené oznámením o zahájení řízení podle § 46 odst. 1 SŘ. Tomu však odpovídá i forma projednání a způsob jeho zachycení v písemné podobě (z projednání se nepožizuje protokol o seznámení státního zaměstnance s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ, ale pouze zápis). Postup podle § 165 odst. 1 ZSS, kdy je rozhodnutí vydáno jako první úkon v řízení, a standardní postup, kdy je ve smyslu § 46 odst. 1 SŘ zahájeno řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, nelze směřovat. Služební orgán si musí vybrat, zda bude postupovat způsobem, který mu umožňuje § 165 odst. 1 ZSS, a vydá rozhodnutí jako první úkon v řízení, pak ale před vydáním rozhodnutí neprovádí jiné úkony, než že do správního spisu ve věci převedení opatří podklady pro vydání rozhodnutí, což nevylučuje neformální projednání potenciálně vhodných služebních míst se státním zaměstnancem, nebo zda standardně zahájí řízení a bude před vydáním rozhodnutí postupovat i podle § 36 odst. 3 SŘ. Zvolenému postupu musí odpovídat i obsah správního spisu týkajícího se převedení na jiné služební místo.

(4) Řízení o převedení na jiné služební místo je, až na převedení podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. e) ZSS, řízením zahajovaným z moci úřední (ať již zahajovaným oznámením o zahájení řízení podle § 46 odst. 1 SŘ nebo vydáním rozhodnutí o převedení jako prvního úkonu v řízení ve smyslu § 165 odst. 1 ZSS). Podání státního zaměstnance, kterým požaduje převedení na konkrétní služební místo, tak může být podle okolností jeho stanoviskem jako účastníka řízení o převedení, pokud již bylo zahájeno, nebo podnětem k zahájení řízení ve smyslu § 42 SŘ, nikoli však žádostí o převedení ve smyslu § 44 a 45 SŘ¹⁴.

(5) Vzory rozhodnutí o převedení státního zaměstnance podle § 61 ZSS jsou přílohou č. 23 až 34 tohoto metodického pokynu.

(6) Pokud v průběhu již zahájeného řízení o převedení státní zaměstnankyně nebo státního zaměstnance nastane překážka ve službě z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené, není tato překážka sama o sobě důvodem, aby zahájené řízení o převedení bylo zastaveno podle § 66 SŘ a aby tato státní zaměstnankyně nebo tento státní zaměstnanec nebyl převeden na služební místo, které služební orgán našel jako vhodné služební místo pro její nebo jeho převedení před nástupem na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou (o převedení by v takovém případě bylo rozhodnuto s odloženým nástupem do služby na služebním místě po skončení mateřské nebo rodičovské dovolené). Služební orgán by v takových případech v rámci řádného personálního plánování a zvýšené ochrany těchto státních zaměstnankyň a zaměstnanců měl dbát na to, aby bezprostředně po skončení čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené pokračovali státní zaměstnankyně a zaměstnanci, jimž bylo původní služební místo zrušeno, ve výkonu služby na jiném vhodném služebním místě. Takový postup služebního orgánu umožní státní zaměstnankyni nebo státnímu zaměstnanci uplatnění nároku zaručeného jim v § 104a odst. 2 ZSS.

(7) Státní zaměstnanec nemůže převedení odmítnout; přísluší mu však právo podat proti rozhodnutí o převedení odvolání, o kterém, není-li postupováno podle § 87 SŘ, rozhodne nadřízený služební orgán. Takové odvolání však nemá odkladný účinek, proto je státní zaměstnanec povinen do služby na místo, na které byl převeden, nastoupit již ode dne uvedeného v rozhodnutí o převedení.

(8) K převedení státního zaměstnance dochází primárně v rámci služebního úřadu, v němž je státní zaměstnanec před převedením zařazen (§ 61 odst. 1 ZSS). Nelze ale vyloučit ani jeho převedení do jiného služebního úřadu, neboť § 61 odst. 3 ZSS takovou možnost připouští. Služební orgán je však při posuzování vhodnosti služebních míst povinen vyhledávat vhodná místa pouze ve svém služebním úřadu. Pokud se vhodné místo nachází v jiném

¹⁴ Viz též rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 59 A 111/2017-36 ze dne 26. 2. 2019.

služebním úřadu a státní zaměstnanec na to upozorní (viz odstavec 4 tohoto článku tohoto metodického pokynu) je služební orgán povinen předmětné služební místo posoudit, a pokud takové služební místo vyhodnotí jako vhodné, může na něj státního zaměstnance převést (viz odstavec 9 tohoto článku tohoto metodického pokynu). Stejně tak, pokud se služební orgán dozví z úřední činnosti, že je v jiném služebním úřadu volné vhodné místo, může na něj státního zaměstnance převést, a to i bez jeho souhlasu (viz odstavec 9 tohoto článku tohoto metodického pokynu). V obou zmíněných případech musí být odpovídající podklady pro převedení obsahem spisu.

(9) K případnému převedení státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadu si služební orgán služebního úřadu, v němž je státní zaměstnanec dosud zařazen, vyžádá jako nutný podklad pro vydání rozhodnutí souhlas služebního orgánu služebního úřadu, do něhož hodlá státního zaměstnance na služební místo převést (§ 162 odst. 3 ZSS), tj. státního zaměstnance nelze převést, pokud dotčený služební úřad nedá souhlas s jeho převedením.

Článek 46

Převedení ze zdravotních důvodů

(1) Prvním zákonným důvodem pro převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. a) ZSS jsou **zdravotní důvody**, které jsou blíže určeny v odstavci 2 uvedeného ustanovení. Tento důvod převedení se reálně může týkat – nejen „řadových“ státních zaměstnanců, ale i představených (blíže viz čl. 43 odst. 2 tohoto metodického pokynu).

(2) Služební orgán převede ze zdravotních důvodů státního zaměstnance na služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná, v případech uvedených v článku 47 až 52 tohoto metodického pokynu. Uvedené důvody převedení na jiné služební místo úzce souvisí s oblastí bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, která se na základě § 113 ZSS řídí

- a) § 101 až 108, 323 a 349 zákoníku práce,
- b) § 2 až 11 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- c) zákonem o ochraně veřejného zdraví,
- d) zákonem o specifických zdravotních službách.

Článek 47

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. a) ZSS se státní zaměstnanec převede, jestliže **ze závěru lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb vyplývá, že pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilost vykonávat dosavadní službu** (pro aplikaci tohoto ustanovení není rozhodné, zda důvodem dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti vykonávat dosavadní službu je služební úraz, nemoc z povolání nebo jiné důvody).

(2) Povinným podkladem pro rozhodnutí o převedení státního zaměstnance, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek vydaný na základě pracovnělékařské prohlídky poskytovatelem pracovnělékařských služeb podle pravidel uvedených v § 41 a násl. zákona o specifických zdravotních službách a vyhlášce o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče. Lékařský posudek je možné přezkoumat podle § 46 zákona o specifických zdravotních službách⁸.

(3) Dlouhodobým pozbytím zdravotní způsobilosti vykonávat dosavadní službu se v návaznosti na § 43 odst. 4 větu druhou zákona o specifických zdravotních službách rozumí stabilizovaný zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti zaměstnance významné pro jeho schopnost vykonávat dosavadní práci, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 180 dnů nebo lze předpokládat, že tento zdravotní stav bude trvat déle než 180 dnů, a výkon této práce by vážně ohrozil jeho zdraví.

(4) Pro tento důvod převedení na jiné služební místo jsou na základě § 113 ZSS relevantní povinnosti zaměstnavatele uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) až e) zákoníku práce a povinnost zaměstnance uvedená v § 106 odst. 4 písm. b) zákoníku práce, a dále úprava pracovnělékařských služeb podle zákona o specifických zdravotních službách.

(5) Dojde-li v důsledku převedení z uvedeného důvodu ke snížení platu státního zaměstnance, přísluší mu po dobu převedení k platu doplatek do výše platu před převedením, nejdéle však po dobu 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích. O přiznání doplatku a jeho výši vydá služební orgán rozhodnutí; rozhodnutí o doplatku může být součástí rozhodnutí o převedení, ve kterém se zároveň určí plat v souvislosti s převedením na jiné služební místo a současně lze určit i doplatek a dobu, po kterou bude státnímu zaměstnanci náležet.

(6) Pokud se státní zaměstnanec odmítne podrobit lékařské prohlídce za účelem dalšího posouzení zdravotní způsobilosti nebo zdravotního stavu ve stanoveném termínu bez uvedení vážného důvodu, hledí se na něj (v souladu s § 43 odst. 7 a 8 zákona o specifických zdravotních službách) pro činnost, pro kterou měl být zdravotně posouzen, jako na zdravotně nezpůsobilého, nebo jako na osobu, která pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost vykonávat dosavadní práci, anebo jako na osobu, jejíž zdravotní stav nesplňuje předpoklady nebo požadavky, ke kterým byl posuzován. V případě, kdy jde o pravidelně se opakující lékařskou prohlídku a státní zaměstnanec se jí nepodrobil, hledí se na něj jako na osobu zdravotně nezpůsobilou ode dne, kdy končí platnost předchozího lékařského posudku. Všechny uvedené skutečnosti nejsou důvodem pro převedení státního zaměstnance na jiné vhodné místo, ale v souladu s § 72 odst. 1 písm. e) ZSS jsou důvodem pro skončení jeho služebního poměru.

Článek 48

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. b) ZSS se státní zaměstnankyně převede, jde-li o **těhotnou státní zaměstnankyni, státní zaměstnankyni, která kojí, nebo státní zaměstnankyni-matku do konce devátého měsíce po porodu**, pokud koná službu, kterou nesmějí tyto státní zaměstnankyně vykonávat nebo která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství nebo mateřské poslání.

(2) Službu, která spadá do zakázaných prací pro těhotné státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, které kojí, nebo státní zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu stanoví vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích). Důvod převedení spočívající ve výkonu služby spadající do zakázaných prací se nedokládá lékařským posudkem; povinnost služebního orgánu k převedení státní zaměstnankyně vyplývá ze zákona.

(3) Podkladem pro rozhodnutí o převedení státní zaměstnankyně z důvodu ohrožení jejího těhotenství nebo mateřského poslání, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek (jakýkoli) splňující náležitosti lékařského posudku podle vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů, ze kterého důvod pro převedení musí jednoznačně vyplývat. Obecný zákaz zaměstnávat těhotnou státní zaměstnankyni, státní zaměstnankyni, která kojí, nebo státní zaměstnankyni-matku do konce devátého měsíce po porodu pracemi, pro které podle lékařského posudku není zdravotně způsobilá (tj. přidělovat jí tomu odpovídající služební úkoly), vyplývá z § 118 ZSS ve spojení s § 238 odst. 2 zákoníku práce.

Článek 49

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. c) ZSS se státní zaměstnanec převede, jestliže je to nutné **v zájmu ochrany zdraví jiných fyzických osob před infekčními nemocemi.**

(2) Uvedené ustanovení má zabránit šíření infekční nemoci. Povinným podkladem pro rozhodnutí o převedení státního zaměstnance, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek vydaný poskytovatelem pracovnělékařských služeb či rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví, ve kterém musí být jednoznačně stanovena nutnost ochrany jiných fyzických osob před infekčním onemocněním.

Článek 50

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. d) ZSS se státní zaměstnanec **vykonávající službu v noci** převede, jestliže byl **na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb uznán nezpůsobilým ke službě v noci.**

(2) Povinným podkladem pro rozhodnutí o převedení státního zaměstnance, bez něhož nelze o převedení z tohoto důvodu rozhodnout, musí být lékařský posudek vydaný na základě pracovnělékařské prohlídky poskytovatelem pracovnělékařských služeb podle pravidel uvedených v § 41 a násl. zákona o specifických zdravotních službách a vyhlášky o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče. Lékařský posudek je možné přezkoumat podle § 46 zákona o specifických zdravotních službách⁸.

Článek 51

(1) Podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. e) ZSS se státní zaměstnankyně převede, jde-li o **těhotnou státní zaměstnankyni, státní zaměstnankyni, která kojí, nebo státní zaměstnankyni-matku do konce devátého měsíce po porodu, která vykonává službu v noci, pokud o převedení požádá.**

(2) Tento důvod převedení na jiné služební místo je jediným důvodem, kdy je řízení o převedení zahájováno na žádost státní zaměstnankyně, která je prvním úkonem v řízení (nelze tedy aplikovat § 165 odst. 1 ZSS) – od toho se rovněž odvíjí další možný postup v řízení o této žádosti (např. povinnost dát žadatelce možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ; to ovšem neplatí, pokud služební orgán žádosti státní zaměstnankyně plně vyhoví. V takovém případě není ani třeba podle § 68 odst. 4 SŘ rozhodnutí odůvodnit).

(3) Žádost státní zaměstnankyně musí splňovat obecné náležitosti podle § 37 odst. 2 a § 45 odst. 1 SŘ. Jsou-li podmínky § 61 odst. 2 písm. e) ZSS splněny, je služební orgán povinen žádosti vyhovět.

Článek 52

(1) Převedení těhotné státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu upravuje též § 119 ZSS, který odkazuje na použití § 239 zákoníku práce – toto ustanovení je z velké části duplicitní ve vztahu k § 61 odst. 2 písm. b) a e) ZSS. Je však třeba vyjít z toho, že příslušný služební orgán má především povinnost v těchto případech [podle § 61 odst. 2 písm. b) a e) ZSS] převést státní zaměstnankyni na služební místo, na kterém bude dosahovat stejné výše platu, pokud je to možné. Pokud nikoli, přísluší státní zaměstnankyni vyrovnávací příspěvek podle § 42 až 44 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Ze spojení § 119 ZSS a § 239 zákoníku práce je také třeba dovodit povinnost služebního orgánu vyhovět žádosti o převedení, kterou podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst.

2 písm. e) ZSS podala těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matka do konce devátého měsíce po porodu, která vykonává službu v noci, a dále dočasnost převedení státní zaměstnankyně podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 písm. b) nebo e) ZSS, s nárokem vrátit se po odpadnutí důvodů převedení na původní služební místo. Po odpadnutí důvodu změny služebního poměru se tedy státní zaměstnankyně zařadí na její původní služební místo analogicky podle § 70 odst. 1, resp. § 104a odst. 1 ZSS. Pokud by bylo původní služební místo státní zaměstnankyně v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době převedení na jiné služební místo uplyne doba určitá, na kterou byla státní zaměstnankyně zařazena nebo jmenována na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3, resp. § 104a odst. 2 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro ni vhodná (článek 62 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státní zaměstnankyni zařadit jen s jejím souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Pokud státní zaměstnankyně učiní souhlas prostřednictvím elektronické pošty (e-mail), souhlas nemusí obsahovat podpis. Pokud by státní zaměstnankyně nemohla být zařazena na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3, resp. § 104a odst. 2 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

(2) Při převedení státního zaměstnance ze zdravotních důvodů podle § 61 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 61 odst. 2 ZSS se **vedle zdravotních hledisek sleduje, aby služba byla pro něj vhodná i z ostatních hledisek**. V odůvodnění rozhodnutí o převedení státního zaměstnance ze zdravotních důvodů služební orgán uvede úvahy, jakým způsobem posuzoval vhodnost nového služebního místa s ohledem na všechna v úvahu přicházející hlediska. Více viz dále k posuzování vhodnosti služebního místa.

(3) Službou v noci je na základě § 99 odst. 1 ZSS ve spojení s § 78 odst. 1 písm. j) zákoníku práce služba konaná v noční době; noční doba je doba mezi 22. a 6. hodinou. Státním zaměstnancem vykonávajícím službu v noci je na základě § 99 odst. 1 ZSS ve spojení s § 78 odst. 1 písm. k) zákoníku práce státní zaměstnanec, který odpracuje během noční doby nejméně 3 hodiny ze své služební doby v rámci 24 hodin po sobě jdoucích v průměru alespoň jednou týdně v období, uvedeném v § 94 odst. 1 zákoníku práce (26 týdnů po sobě jdoucích).

Článek 53

Převedení v důsledku odvolání ze služebního místa představeného nebo v důsledku skončení výkonu služby na služebním místě představeného na základě žádosti

(1) Druhým zákonným důvodem pro převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS je **odvolání ze služebního místa představeného nebo skončení výkonu služby na služebním místě představeného na základě žádosti**.

(2) Pokud je státní zaměstnanec odvolán ze služebního místa představeného v souladu s § 60 ZSS nebo jeho výkon služby na služebním místě představeného skončí podle § 60a ZSS, je služební orgán povinen ho převést na jiné služební místo, neboť samotným odvoláním služební poměr nekončí. Uvedený postup je důsledkem odvolání státního zaměstnance ze služebního místa představeného.

Článek 54

Převedení v důsledku zrušení služebního místa

(1) Třetí důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. c) ZSS nastává jako důsledek **zrušení jeho služebního místa**. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě zrušení služebního místa představeného rozhoduje služební orgán o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS

a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Příslušný materiál týkající se zrušení služebního místa, případně jeho relevantní část, by měl být součástí správního spisu z důvodu přezkoumatelnosti rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že vláda v rámci schvalování systemizace nebo Ministerstvo vnitra v rámci změny systemizace schvaluje pouze počet služebních míst státních zaměstnanců klasifikovaných platovými třídami [viz § 17 odst. 1 písm. a) ZSS], v obou případech se zrušení služebního místa projeví v rámci změny organizační struktury služebního úřadu, tj. zrušení služebního místa je třeba promítnout ve služebním předpisu, kterým se upravuje organizační struktura služebního úřadu. Na tento služební předpis, na základě kterého je služební místo zrušeno, je pak třeba v rozhodnutí o převedení odkázat, neboť je podkladem pro vydání rozhodnutí, a měl by být součástí správního spisu. Není ani vyloučeno, aby ke zrušení služebního místa došlo pouze na základě změny organizační struktury podle § 19 ZSS. Služební orgán by pak měl v rozhodnutí o převedení na jiné služební místo uvést nejen podklady, na základě kterých bylo služební místo zrušeno, ale měl by stručně uvést i důvody zrušení služebního místa vyplývající z materiálů, které byly pokladem pro systemizaci, její změnu nebo pro změnu organizační struktury. Tyto podklady by pak z důvodu přezkoumatelnosti rozhodnutí měly být rovněž součástí správního spisu (např. návrh změny organizační struktury předložený služebním úřadem Ministerstvu vnitra). Výše uvedené stran podkladů pro vydání rozhodnutí a obsahu jeho odůvodnění je mimo jiné relevantní i s ohledem na judikaturu správních soudů k otázce přezkumu systemizace služebních a pracovních míst, resp. k otázce přezkumu obsahu systemizace a důvodů zrušení služebního místa (v tomto směru lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu, č. j. 8 Ads 301/2018-45 ze dne 9. 10. 2019, č. j. 5 Ads 269/2018-4 ze dne 18. 10. 2019, č. j. 6 Ads 167/2018-31 ze dne 17. 10. 2019, č. j. 2 Ads 261/2018-54 ze dne 17. 10. 2019, č. j. 2 As 68/2017-42 ze dne 29. 8. 2018, č. j. 4 Ads 423/2019 – 70 ze dne 15. září 2020, č. j. 9 Ads 113/2020-45 ze dne 15. července 2021 a na rozsudky Městského soudu v Praze, č. j. 11 Ad 17/2018-66 ze dne 10. 10. 2019 a č. j. 11 Ad 8/2019-42 ze dne 17. 10. 2019).

(3) Pokud dojde ke změně organizační struktury služebního úřadu (§ 19 ZSS), v rámci níž nedojde ke zrušení služebního místa, na kterém je státní zaměstnanec zařazen, ale pouze k jeho přesunu v rámci organizační struktury služebního úřadu (např. přesun služebního místa do jiného oddělení), aniž by tím docházelo ke změně služebního působiště státního zaměstnance (viz § 4 odst. 3 ZSS), tj. přesun služebního místa je v rámci jedné obce, není rozhodováno o převedení státního zaměstnance, ale dochází pouze ke změně jeho služebního místa – státní zaměstnanec se v takovém případě přesouvá se svým služebním místem. Služební orgán o výše uvedeném vydá státnímu zaměstnanci sdělení podle § 154 a násl. SŘ.

(4) Výčet změn služebního místa, které vyžadují jeho zrušení a vytvoření místa nového, je uveden ve služebním předpisu nejvyššího státního tajemníka č. 13/2024, kterým se stanoví pravidla předkládání systemizace služebních a pracovních míst, jejich změn, úprav a aktualizací, a návrhů organizační struktury a jejich změn ve služebním úřadu. Konkrétně se jedná o případy, kdy dochází ke změně:

- a) všech oborů služby systemizovaných na obsazeném služebním místě,
- b) klasifikace obsazeného služebního místa platovou třídou o více než jednu třídu nahoru,
- c) klasifikace obsazeného služebního místa platovou třídou dolů,
- d) plánovaného úvazku na služebním místě,
- e) služebního místa představeného na služební místo státního zaměstnance, který není představeným, a naopak,
- f) stupně řízení na služebním místě představeného,
- g) umístění obsazeného služebního místa spočívající v jeho přemístění za hranice obce původního umístění (do jiné obce),

- h) spočívající ve stanovení stupně vzdělání, jeho odborného zaměření, jazykových či jiných odborných požadavků na obsazeném služebním místě.

Příslušné služební místo není třeba rušit a zřizovat nové, pokud v případě uvedeném pod písmenem h) státní zaměstnanec na takovém služebním místě splňuje nový požadavek a dále pokud v případech uvedených pod písmeny c), d) a g) státní zaměstnanec na takovém služebním místě souhlasí s příslušnou změnou. Z důvodu právní jistoty se doporučuje, aby souhlas byl vyžádán v písemné podobě. Pokud státní zaměstnanec vezme svůj souhlas zpět před nabytím účinnosti roční systemizace nebo její změny a s ohledem na stav procesu schvalování již nebude možno tuto skutečnost promítnout do podaného návrhu systemizace nebo její změny, bude se na takového státního zaměstnance hledět jako na státního zaměstnance, jehož služební místo bylo zrušeno. Služební orgán tedy takového státního zaměstnance převede na jiné vhodné místo.

Článek 55

Převedení v důsledku uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na služební místo nebo jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, aniž by současně skončil jeho služební poměr

Čtvrtý důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. d) ZSS nastává jako **důsledek uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na služební místo nebo jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, aniž by současně skončil jeho služební poměr**. Doba trvání služebního poměru státního zaměstnance je tedy delší, než na kterou byl zařazen nebo jmenován na služební místo, tj. služební poměr je na dobu neurčitou nebo na dobu určitou delšího trvání.

Článek 56

Převedení z důvodu neplnění požadavku způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím

(1) Pátým důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. e) ZSS je, že státní zaměstnanec **přestal splňovat požadavek spočívající ve způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím** podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, pokud takový požadavek je na služební místo stanoven služebním předpisem („vnitřní systemizací“) jako další požadavek podle § 25 odst. 3 písm. d) ZSS. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť jde-li o služební místo představeného, rozhoduje služební orgán z téhož důvodu o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Služebním předpisem („vnitřní systemizací“) je stanoven pro dané služební místo požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím v souladu se zákonem o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, tj. je stanoven i stupeň utajované informace („Vyhrazené“, „Důvěrné“, „Tajné“, „Přísně tajné“). Tento požadavek se prokazuje splněním podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené (§ 58a zákona o ochraně utajovaných informací) nebo osvědčením fyzické osoby (§ 54 zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti) příslušného stupně utajení, jde-li o přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné, Tajné nebo Přísně tajné.

(3) Pokud přestanou být plněny podmínky¹⁵, resp. platnost dokladů uvedených v předchozím odstavci zanikne nebo je zrušena, přestává státní zaměstnanec splňovat uvedený požadavek a služební orgán je povinen ho převést na jiné služební místo.

¹⁵ S ohledem na právní úpravu uvedenou v § 58a z. o ochraně utajovaných informací, podle níž je podmínkou přístupu k utajovaným informacím stupně utajení „Vyhrazené“ pouhé poučení státního zaměstnance, je pozbytí takového požadavku nepravděpodobné.

(4) Pokud to zajištění řádného výkonu služby umožňuje a státní zaměstnanec doloží, že podal žádost o vydání nového osvědčení, lze akceptovat postup, kdy státní zaměstnanec setrvá na svém dosavadním služebním místě a převeden bude až tehdy, pokud žádost jím podaná bude následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta. Tento postup je však v zásadě vyloučen v případě zrušení platnosti předchozího osvědčení, a to s ohledem na důvody zrušení jeho platnosti vyplývající z § 101 zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

(5) O převedení státního zaměstnance z tohoto důvodu je třeba rozhodnout též tehdy, pokud byl přijat do služebního poměru na základě výsledku výběrového řízení s tím, že před vydáním rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo požádal státní zaměstnanec o vydání osvědčení fyzické osoby příslušného stupně utajení podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti a tato žádost byla následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta¹⁶.

(6) O převedení státního zaměstnance je třeba také rozhodnout, pokud na služební místo státního zaměstnance byl změnou služebního předpisu pro dané služební místo nově stanoven požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím a žádost podaná státním zaměstnancem byla následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta nebo státní zaměstnanec tuto žádost ve lhůtě mu stanovené nepodal.

Článek 57

Převedení z důvodu pozbytí státního občanství České republiky

(1) Šestým zákonným důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. f) ZSS je, že státní zaměstnanec **přestal splňovat požadavek státního občanství České republiky**, pokud je takový požadavek na dané služební místo stanoven (§ 25 odst. 3 písm. a) ZSS), a to s ohledem na ochranu veřejného zájmu. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě služebního místa představeného rozhoduje služební orgán z téhož důvodu o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Pozbytí státního občanství České republiky lze pouze prohlášením o vzdání se státního občanství České republiky za podmínek zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů. O pozbytí státního občanství je vydán doklad.

(3) Tento důvod pro převedení je rovněž třeba aplikovat v případech, kdy je do služebního poměru přijat na základě přechodných ustanovení ZSS dosavadní zaměstnanec splňující předpoklady podle § 25 odst. 1 ZSS (ale nikoli státní občan České republiky), ale na jeho dosavadním místě byl stanoven požadavek státního občanství České republiky, a dále v případech, kdy je na služební místo zařazen nebo jmenován státní zaměstnanec, který není státním občanem České republiky, a požadavek státního občanství České republiky je na služební místo stanoven následně.

Článek 58

Převedení z důvodu odmítnutí uzavření dohody o zákazu konkurence

(1) Sedmý důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. g) ZSS nastává jako **důsledek odmítnutí uzavření dohody o zákazu konkurence**, a to

¹⁶ Blíže metodický pokyn nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

v případech, kdy má být se státním zaměstnancem sjednána podle § 83 odst. 4 ZSS až poté, co již byl na služební místo zařazen nebo jmenován. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě služebního místa představeného rozhoduje služební orgán z téhož důvodu o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Zákaz konkurence je buď stanoven jednostranně v okamžiku zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo (viz § 83 odst. 2 a 3 ZSS), nebo je sjednán dohodou dodatečně, pokud je státní zaměstnanec na služebním místě již zařazen nebo jmenován. Zákaz konkurence se vztahuje na služební místa státních zaměstnanců, na kterých se rozhoduje o zadávání veřejných zakázek nebo při výkonu práv a povinností zprostředkovatele při realizaci dotační politiky, a na služební místa představených, pokud na tato služební místa státních zaměstnanců a představených byla stanovena možnost stanovit nebo sjednat zákaz konkurence podle § 83 odst. 1 ZSS. Dohoda o zákazu konkurence je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 83 ZSS. Pokud státní zaměstnanec odmítne na takovém služebním místě uzavřít dohodu o zákazu konkurence, je nutné ho převést na jiné služební místo.

(3) Zákazem konkurence se podle § 17 odst. 1 písm. d) ZSS rozumí zákaz se po skončení služebního poměru přímo nebo nepřímo podílet na podnikání nebo jiné činnosti podnikatelů nebo být jejich společníkem nebo členem v oboru, který je shodný s příslušným oborem služby, nebo být v pracovním nebo obdobném poměru k podnikateli v takovém oboru.

Článek 59

Převedení z důvodu odmítnutí uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování

(1) Osmý důvod pro převedení státního zaměstnance uvedený v § 61 odst. 1 písm. g) ZSS nastává jako **důsledek odmítnutí uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování**, a to v případech, kdy má být se státním zaměstnancem sjednána podle § 123 ZSS ve spojení s § 252 zákoníku práce poté, co byl na služební místo zařazen nebo jmenován. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě služebního místa představeného rozhoduje služební orgán z téhož důvodu o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Dohoda o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 123 ZSS a § 252 zákoníku práce. Dohodu uzavírá služební orgán. Svou pravomoc uzavírat dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování může služební orgán přenést služebním předpisem na jiné představené.

(3) Uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování musí být odůvodněné konkrétní povahou činností (tzn., že musí být nezbytné pro řádný výkon těchto činností) a nemůže se v žádném případě jednat o libovůli služebního orgánu. Nezbytnost uzavřít dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování je třeba odůvodnit nemožností vykonávat činnosti mimo režim odpovědnosti za svěřené hodnoty. Tato nezbytnost bude naplněna, pokud zvláštní zákon stanoví uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování jako povinnost. Dále bude naplněna také v případech svěřených hodnot (za které se považují hotovost, ceniny, zboží, zásoby materiálu nebo jiné hodnoty, které jsou předmětem obratu nebo oběhu, s nimiž má státní zaměstnanec možnost osobně disponovat po celou dobu, po kterou mu byly svěřeny), kdy by případná škoda na těchto

hodnotách překročila limit náhrady škody způsobené z nedbalosti v režimu obecné odpovědnosti (čtyř a půlnásobku průměrného měsíčního výdělku státního zaměstnance před porušením povinnosti, kterým způsobil škodu). Pokud státní zaměstnanec odmítne na takovém služebním místě uzavřít dohodu o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených státnímu zaměstnanci k vyúčtování, je nutné ho převést na jiné služební místo.

Článek 60

Převedení z důvodu nevykonání úřednické zkoušky nejpozději do 18 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby

(1) Devátým důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. h) ZSS je skutečnost, že **státní zaměstnanec nevykonal úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky nejpozději do 18 měsíců ode dne, kdy začal vykonávat službu v jiném/jiných nebo dalším/dalších oboru/oborech služby**. Uvedené platí za předpokladu, že státní zaměstnanec již předtím úspěšně vykonal zvláštní část úřednické zkoušky v oboru služby, k jehož výkonu byl původně zařazen [v opačném případě by se jednalo o důvod pro skončení služebního poměru podle § 74 odst. 1 písm. e) ZSS]. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě služebního místa představeného rozhoduje služební orgán z téhož důvodu o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Státní zaměstnanec je podle § 35 odst. 1 ZSS povinen úspěšně vykonat úřednickou zkoušku, a to na základě § 61 odst. 1 písm. h) ZSS i v případech, kdy již úspěšně vykonal obecnou i zvláštní část úřednické zkoušky, avšak byl podle § 49, § 70 odst. 1 nebo 3, podle § 75 odst. 2 nebo podle § 104a odst. 1 nebo 2 ZSS zařazen, podle § 51 a násl. ZSS jmenován nebo podle § 61 ZSS převeden na služební místo, na kterém je povinen vykonávat službu v oboru služby, ze kterého dosud nevykonal úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky. Povinnost vykonat úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky z příslušného oboru služby musí státní zaměstnanec splnit do 18 měsíců ode dne, kdy začal v příslušném oboru služby vykonávat službu, tj. ode dne, který je jako den nástupu do služby na služebním místě uveden v rozhodnutí [§ 30 odst. 2 písm. e) ZSS] – nemusí se shodovat se dnem účinnosti zařazení, jmenování nebo převedení na jiné služební místo. Povinnost vykonat úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky z příslušného oboru služby platí i v případě, byl-li služebním předpisem státnímu zaměstnanci na jeho služebním místě změněn, popřípadě přidán další obor služby, ze kterého dosud nevykonal úspěšně zvláštní část úřednické zkoušky.

(3) Služební úřad je podle § 35 odst. 3 písm. b) ZSS povinen umožnit státnímu zaměstnanci na jeho žádost vykonat zvláštní část úřednické zkoušky nejpozději do 18 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby. O povinnosti vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby by měl služební orgán státního zaměstnance písemně informovat, a to buď samostatně [formou seznámení se služebním předpisem, kterým byl obor služby na dané služební místo „systemizován“ (§ 11 odst. 3 ZSS) a s novou charakteristikou služebního místa s poučením o povinnosti vykonat úřednickou zkoušku], nebo v odůvodnění rozhodnutí o zařazení, jmenování nebo převedení na jiné služební místo.

(4) Jestliže státní zaměstnanec zvláštní část úřednické zkoušky nevykonal úspěšně, umožní mu služební orgán její opakování na základě písemné žádosti státního zaměstnance. Dle § 41 odst. 2 ZSS opakovaná úřednická zkouška může být vykonána nejdříve po uplynutí 21 dnů po neúspěšném vykonání úřednické zkoušky. Dle § 40 odst. 2 ZSS služební orgán písemně vyzoomí státního zaměstnance o termínu a místě konání úřednické zkoušky nejméně 15 dnů přede dnem konání úřednické zkoušky. Úřednickou zkoušku (obecnou část úřednické zkoušky nebo zvláštní část úřednické zkoušky v příslušném oboru služby) lze opakovat na náklady služebního úřadu jen jednou.

(5) Uplyne-li marně doba 18 měsíců, během které je státní zaměstnanec, který začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby, povinen úspěšně vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro příslušný obor služby (tzn., že v době 18 měsíců státní zaměstnanec nevykoná úspěšně zvláštní části úřednické zkoušky ve všech oborech státní služby, v nichž začal vykonávat službu, resp. se o jejich vykonání ani nepokusí), rozhodne služební orgán bezodkladně o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo [zásadně na takové, na němž není vykonávána služba v oboru služby, z něhož státní zaměstnanec úspěšně nevykonal zvláštní část úřednické zkoušky – a contrario viz článek 63 odst. 2 písm. c) tohoto metodického pokynu – to však nevylučuje převedení na jiné služební místo s jiným oborem služby, z něhož státní zaměstnanec nemá vykonanou zvláštní část úřednické zkoušky, pokud se jedná o vhodné služební místo (viz článek 63 odst. 2 tohoto metodického pokynu)]. O skutečnosti, že státní zaměstnanec nevykonal úspěšně ani opakovanou zvláštní část úřednické zkoušky, je informován jeho služební orgán (prostřednictvím příslušného personalisty). Podle § 42b odst. 2 ZSS o neúspěšném vykonání úřednické zkoušky vystaví zkušební komise písemnou zprávu, a to ve 2 stejnopisech. Jeden stejnopis zprávy se předá státnímu zaměstnanci do vlastních rukou, druhý se založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(6) Pokud je státní zaměstnanec v průběhu doby 18 měsíců, ve které je povinen vykonat zvláštní část úřednické zkoušky z jiného nebo dalšího oboru služby, omluven z výkonu služby pro překážky na jeho straně (a to i z důvodu čerpání mateřské či rodičovské dovolené, výkonu funkce v orgánu odborové organizace nebo důvodu podle § 33 odst. 1 ZSS), případně přeložen k výkonu služby podle § 47 ZSS, zproštěn výkonu služby podle § 48 ZSS, vyslán do mezinárodní organizace podle § 67a ZSS nebo je mu přerušen výkon služby podle § 69 ZSS, a poté je zařazen na původní služební místo nebo jiné vhodné služební místo s totožným oborem služby (§ 70 odst. 3 nebo § 104a odst. 2 ZSS), o dobu takových celodenních překážek nebo uvedené doby změny služebního poměru se mu doba pro vykonání úřednické zkoušky prodlužuje¹⁷. Pokud je státní zaměstnanec po odpadnutí překážky ve službě nebo uvedené změny služebního poměru zařazen na služební místo s jiným oborem služby (§ 70 odst. 3 nebo § 104a odst. 2 ZSS), doba 18 měsíců se přeruší, a ode dne, kdy státní zaměstnanec začne opětovně vykonávat službu na jiném služebním místě (ode dne nástupu do služby na jiném služebním místě), běží doba 18 měsíců znovu od počátku; státní zaměstnanec má opět dva bezúplatné pokusy na vykonání příslušné zvláštní části (zvláštních částí) úřednické zkoušky.

Článek 60a

Převedení z důvodu neplnění předpokladu stanoveného pro služební místo jiným právním předpisem

(1) Desátým důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. i) ZSS je, že státní zaměstnanec **přestal splňovat předpoklad stanovený pro služební místo jiným právním předpisem**. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě služebního místa představeného rozhoduje služební orgán z téhož důvodu o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS.

(2) Pokud zvláštní právní předpis stanoví pro některou činnost vykonávanou na služebním místě určitý předpoklad a tento předpoklad státní zaměstnanec přestane splňovat (např. odnětí osvědčení o odborné způsobilosti, odebrání vysokoškolského titulu v požadovaném oboru vzdělání¹⁸ vyžadovaném přímo právním předpisem), nebo pokud je

¹⁷ Obdobně by mělo být postupováno i v případě povolení neplaceného služebního volna podle § 105 ZSS.

¹⁸ Důvodem pro postup podle § 61 odst. 1 písm. i) ZSS je pouze ztráta předpokladu odborného zaměření vzdělání. V případě (současné) ztráty předpokladu stanovené rovněž vzdělání by bylo třeba postupovat podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS, tj. rozhodnout o skončení služebního poměru státního zaměstnance, jednalo-li by se o ztrátu středního

právním předpisem omezena platnost listiny (např. osvědčení), již se dokládá splnění předpokladu, a státní zaměstnanec v požadované době platnost listiny neprodlouží, resp. splnění předpokladu nově nedoloží, služební orgán je povinen převést státního zaměstnance na jiné služební místo.

(3) O převedení státního zaměstnance z tohoto důvodu je třeba rozhodnout též tehdy, pokud byl přijat do služebního poměru na základě výsledku výběrového řízení s tím, že příslušná právní úprava stanoví dobu, do kdy musí od zahájení výkonu služby předpoklad splnit, a tato doba uplyne marně¹⁹.

(4) O převedení státního zaměstnance je třeba také rozhodnout tehdy, pokud byl pro dané služební místo změnou právního předpisu nově stanoven určitý předpoklad, který státní zaměstnanec nesplňuje, případně ve lhůtě stanovené právním předpisem nedoloží, že ho splňuje.

Článek 60b

Převedení z důvodu zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě nebo zrušení jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době

(1) Jedenáctým důvodem pro převedení státního zaměstnance uvedeným v § 61 odst. 1 písm. j) ZSS je, že bylo zrušeno jeho zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době (§ 49 odst. 7 ZSS) nebo zrušeno jeho jmenování na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době (§ 51 odst. 4 ZSS).

(2) Ke zrušení zařazení nebo jmenování státního zaměstnance postupem podle odstavce 1 dojde dnem doručení písemného oznámení o zrušení zařazení nebo jmenování, pokud není v oznámení uveden den pozdější.

(3) Pokud služební orgán zrušil zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo v jiném služebním úřadě nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného v jiném služebním úřadě v osvědčovací době, rozhodne současně o jeho převedení na jiné služební místo. Státní zaměstnanec tak plně zůstává v dispozici nového služebního orgánu, s výjimkou případu, kdy ke zrušení došlo po nástupu do služby po zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, kdy je znovu na původním služebním orgánu, aby státního zaměstnance převedl nebo zařadil na vhodné volné služební místo (viz článek 69 tohoto metodického pokynu).

Článek 60c

Převedení z důvodu neplnění předpokladu vzdělání

(1) Pokud státní zaměstnanec přestane splňovat předpoklad vzdělání stanovený podle § 25 odst. 1 písm. e) ZSS nebo § 25a odst. 1 ZSS, převede se na jiné vhodné místo. Tento důvod převedení se reálně týká pouze „řadových“ státních zaměstnanců, neboť v případě služebního místa představeného rozhoduje služební orgán z téhož důvodu o jeho odvolání podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a o následném převedení představeného na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS. Pokud služební orgán služebním předpisem stanovil (§ 25a odst. 1 ZSS) pro služební místo, že na něm může vykonávat službu i státní zaměstnanec, jenž dosáhl nižšího vzdělání, než které ZSS stanoví pro dotčené služební místo

vzdělání s maturitní zkouškou, nebo v ostatních případech podle § 61 odst. 1 písm. k) ZSS, tj. rozhodnout o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo.

¹⁹ Např. § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, nebo § 58 a 59 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 284/2021 Sb.

jako předpoklad vzdělání a státní zaměstnanec zařazený na takovém služebním místě přestane splňovat vzdělání, jímž disponoval při přijetí na služební místo, resp. které bylo služebním předpisem služebního orgánu stanoveno jako požadované vzdělání, rozhodne služební orgán o jeho převedení. Totožně se postupuje v případě, kdy služební orgán služebním předpisem zruší na předmětném služebním místě výjimku ze zákonem stanoveného předpokladu vzdělání nebo na něm v rámci již existující výjimky stanoví vyšší než doposud stanovený stupeň vzdělání.

(2) Postup podle tohoto článku se neuplatní u státního zaměstnance, který přestal splňovat předpoklad středního vzdělání s maturitní zkouškou, neboť takovému státnímu zaměstnanci skončí služební poměr ze zákona dnem pozbytí tohoto předpokladu [§ 74 odst. 1 písm. i) ZSS].

Článek 61

Převedení na služební místo představeného

(1) Na služební místo představeného nemůže být převeden řadový státní zaměstnanec.

(2) Na služební místo představeného lze převést pouze dosavadního představeného, a to pouze na služební místo vedoucího oddělení.

(3) Na volné služební místo představeného, vyjma vedoucího oddělení, nemůže být převeden žádný státní zaměstnanec, neboť na obsazení těchto volných služebních míst se koná výběrové řízení vždy (viz § 51 odst. 1 věta druhá ZSS), a to i v případě, že by jinak teoreticky přicházelo v úvahu převedení některého státního zaměstnance na toto služební místo. Státní zaměstnanec, který dosud vykonával službu na služebním místě představeného, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání, může být na základě § 201 odst. 3 ZSS při splnění dalších kritérií vhodnosti (zejména pak s ohledem na obor služby a na dosud státním zaměstnancem vykonávané správní činnosti ve vztahu ke správním činnostem vykonávaným na zvažovaném služebním místě) převeden i na jiné služební místo vedoucího oddělení, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání.

(4) Při převedení na služební místo vedoucího oddělení je nutné vždy zohlednit důvody převedení. Tj. představeného, který je odvolán ze svého předchozího služebního místa podle § 60 odst. 1 písm. b) nebo c) není možné převést na služební místo vedoucího oddělení. Pokud byl představený odvolán z jiných než výše uvedených důvodů, je třeba zvážit, zda naplnění daného důvodu pro jeho odvolání z dosavadního místa představeného jej nediskvalifikuje pro převedení na služební místo vedoucího oddělení (např. při odvolání z důvodu, že představený přestal splňovat požadavek spočívající ve způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím, není vyloučeno jeho převedení na služební místo vedoucího oddělení, na kterém není tento požadavek stanoven).

Článek 62

Vhodnost služebního místa

(1) Při převedení státního zaměstnance se musí vždy jednat o takové služební místo, které je pro státního zaměstnance **vhodné** (§ 61 návětí odst. 1 ZSS).

(2) Vhodnost konkrétního služebního místa pro určitého státního zaměstnance musí služební orgán posoudit předem a vždy individuálně na základě různých v úvahu přicházejících kritérií (viz článek 63 tohoto metodického pokynu). Úvahy o posouzení vhodnosti služebního místa spolu se závěry z toho vyplývajících musí být součástí odůvodnění rozhodnutí o převedení státního zaměstnance (§ 68 odst. 3 SR).

(3) Rozhodnutí o převedení musí být rovněž založeno na relevantních podkladech, které budou jako podklady pro vydání rozhodnutí součástí spisového materiálu – jde o podklady, které budou dokládat počet a druh volných služebních míst v témže služebním úřadě, tzn. jejich seznam (např. formou seznamu se specifikací volných služebních míst nebo výpisu z evidence obsazovaných služebních míst informačního systému o státní službě, popř. z personálního systému), přičemž konkrétní podklad musí dokládat, jaká konkrétní volná služební místa jsou aktuálně (v době rozhodování) k dispozici; je-li však služebnímu orgánu známo, že nějaké služební místo v době rozhodování ještě neexistuje, ale že bude existovat v době převedení, měl by je do svých úvah zahrnout (např. vydává před koncem kalendářního roku rozhodnutí o převedení s účinností od 1. ledna následujícího roku z důvodu, že služební místo státního zaměstnance bude na základě systemizace zrušeno dnem 31. prosince, ale současně ví, že 1. ledna vznikají nová služební místa). Součástí spisu musí být též další podklady, na jejichž základě služební orgán posuzuje vhodnost služebního místa, týkající se osoby státního zaměstnance (zejména dokumenty z jeho osobního spisu, např. doklady o vzdělání, charakteristiky služebních míst, na kterých byl dosud zařazen, služební hodnocení apod. – lze řešit i tím, že osobní spis bude na dobu řízení o převedení učiněn přílohou správního spisu ve věci převedení ve smyslu § 17 odst. 1 SŘ).

(4) Pokud nastanou důvody převedení uvedené v § 61 ZSS, služební orgán ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec zařazen, posuzuje, zda existuje vhodné volné služební místo v rámci téhož služebního úřadu. Pokud pro státního zaměstnance není ve služebním úřadu vhodné volné služební místo, lze postupovat podle § 62 ZSS a zařadit státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů (pokud služební orgán nejdříve nezvolí postup podle odstavce 5).

(5) Pokud v témže služebním úřadu není pro státního zaměstnance žádné vhodné volné služební místo, služební orgán může, ale nemusí posoudit, zda neexistuje vhodné volné služební místo v rámci jiného služebního úřadu. V takovém případě by měl zvážit převedení zvláště do služebních úřadů, u kterých lze důvodně předpokládat, že existuje vhodné služební místo s ohledem na kvalifikaci, zkušenosti (příbuznost agendy, např. oblast dopravy, životního prostředí, veřejného pořádku a bezpečnosti apod.) a obory služby státního zaměstnance. K případnému převedení státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadu si služební orgán služebního úřadu, v němž je státní zaměstnanec dosud zařazen, vyžádá jako nutný podklad pro vydání rozhodnutí souhlas služebního orgánu služebního úřadu, do něhož hodlá státního zaměstnance na služební místo převést (§ 162 odst. 3 ZSS), tj. státního zaměstnance nelze převést, pokud dotčený služební úřad nedá souhlas s jeho převedením. Pokud by služební orgán vyhodnotil volné služební místo v jiném služebním úřadu jako vhodné pro převedení, musí do spisu opatřit příslušné podklady a rozhodnutí o převedení státního zaměstnance patřičně odůvodnit.

(6) Pokud jde o posuzování vhodnosti služebního místa, resp. zjišťování, na které vhodné služební místo bude státní zaměstnanec převeden, to má určité fáze, které vycházejí na jedné straně ze zásady materiální pravdy vyplývající z § 3 SŘ a na druhou stranu ze zásady procesní ekonomie vyplývající z § 6 SŘ. V první fázi služební orgán zjišťuje s ohledem na v úvahu přicházející kritéria vhodnosti služebního místa, která by reálně přicházela v úvahu pro převedení konkrétního státního zaměstnance, tj. opatřuje do spisu podklady, ze kterých jsou tato místa zřejmá [soupisy výběru těch volných služebních míst (na která není vyhlášeno výběrové řízení) ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec zařazen.]. Ve druhé fázi pak služební orgán ze zjištěného souhrnu zřejmě v úvahu přicházejících vhodných služebních míst učiní jakýsi „užší výběr“, v rámci něhož by se měl zaměřit na detailnější posouzení vhodnosti či nevhodnosti daných služebních míst pro státního zaměstnance. Pokud se služební orgán po prvotním posouzení zaměří na konkrétní služební místo, o němž má za to, že je pro státního zaměstnance vhodné, musí učinit součástí spisu rovněž podklady, na základě kterých lze přezkoumat tuto bližší úvahu. Ta pak musí být součástí odůvodnění

rozhodnutí, popř. služební orgán musí v odůvodnění rozhodnutí v rámci svých úvah odkázat na konkrétní relevantní skutečnosti, které jsou mu coby služebnímu orgánu v daném služebním úřadu známy jakožto skutečnosti známé z jeho úřední činnosti (blíže k použití skutečností známých z úřední činnosti jako podkladu pro vydání rozhodnutí viz článek 122 odst. 6 až 9 tohoto metodického pokynu). Současně by měl služební orgán učinit součástí spisu takové podklady, případně uvést do odůvodnění rozhodnutí takové jemu známé skutečnosti z úřední činnosti, na základě kterých lze přezkoumat úvahu o nevhodnosti jiných služebních míst, která byla v „užším výběru“ při rozhodování o převedení. Na druhou stranu nelze po služebním orgánu spravedlivě požadovat, aby detailně rozebíral každé volné služební místo a odůvodňoval, proč na něj státního zaměstnance nepřevedl, když už z prvotního seznamu je zřejmé, že takové služební místo je z důvodu své povahy zcela mimo rámec možných úvah o převedení státního zaměstnance. Nelze tedy po služebním orgánu spravedlivě požadovat, aby zdůvodňoval, proč státního zaměstnance nepřevedl na zbytek všech potencionálně vhodných služebních míst, kterých může být i několik desítek.

(7) V praxi mohou nastat situace, kdy by na volné služební místo mohl být převeden státní zaměstnanec, který nemůže vykonávat službu na dosavadním služebním místě (např. z důvodu zrušení služebního místa), neboť se toto služební místo pro něho jeví jako vhodné, nicméně takových státních zaměstnanců, kteří splňují ve shodné míře kritéria pro převedení na dané služební místo, je v rozhodné době více (tj. ani u jednoho z dotýčných státních zaměstnanců nejsou kritéria pro převedení na dané služební místo splněna ve zjevně převažující míře oproti ostatním státním zaměstnancům). Pak by s ohledem na rozhodovací praxi soudů (NSS, č. j. 3 Ads 205/2021-61 ze dne 29. 6. 2023, MSP, č. j. 18 Ad 3/2022-74 ze dne 16. 10. 2023) mělo dojít k výběru státního zaměstnance nejvhodnějšího, který je následně na služební místo převeden, a to nejen na základě kritérií uvedených v článku 63 tohoto metodického pokynu, ale i např. porovnáním služebních hodnocení posuzovaných státních zaměstnanců. Služební místo tedy nemůže být označeno za nevhodné pro převedení státního zaměstnance pouze na základě obecného závěru, že v daný moment existuje více státních zaměstnanců, kteří by na toto služební místo mohli být převedeni.

Článek 63

Kritéria vhodnosti služebního místa

(1) Níže uvedená kritéria vhodnosti služebního místa nelze chápat jako taxativní výčet, neboť v rámci posuzování individuálního případu se mohou objevit další okolnosti nebo kritéria níže neuvedená, na jejichž základě se dospěje k závěru o nevhodnosti služebního místa pro konkrétního státního zaměstnance.

(2) Za relevantní kritéria pro účely posouzení vhodnosti služebního místa je třeba považovat zejména:

- a) **zdravotní hledisko a zdravotní způsobilost** – jde o hledisko relevantní zejména při převedení ze zdravotních důvodů, ale je třeba k němu přihlídnout i v případě převedení z jiných důvodů;
- b) **požadované vzdělání a kvalifikace** na služebním místě ve vztahu k dosaženému vzdělání a kvalifikaci státního zaměstnance. Státní zaměstnanec, který dosud vykonával službu na služebním místě, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání, z důvodu, že mu byla při přijetí do služebního poměru podle přechodných ustanovení ZSS udělena výjimka z předpokladu vzdělání podle § 201 odst. 1 ZSS nebo mu jako představenému vznikl služební poměr na služebním místě představeného, pro které nesplňoval předpoklad vzdělání, ze zákona, může být na základě § 201 odst. 3 ZSS při splnění dalších kritérií vhodnosti (zejména pak s ohledem na obor služby a na dosud státním zaměstnancem vykonávané správní činnosti ve vztahu ke správním činnostem vykonávaným

na zvažovaném služebním místě) převeden i na služební místo, pro které nesplňuje předpoklad vzdělání;

- c) **obor/obory služby**²⁰ - posouzení vztahu doposud vykonávaných oborů služby ve vztahu k oborům služby vykonávaným na služebním místě, na které má být státní zaměstnanec převeden, a to též ve vztahu ke vzdělání, kvalifikaci a zkušenostem státního zaměstnance, pokud má na služebním místě vykonávat jiný obor služby – není tedy nezbytně nutné, aby byl státní zaměstnanec vždy převeden na služební místo se stejným oborem/obory služby. Přednostně se státní zaměstnanec vždy převede na služební místo se stejným oborem/obory služby. Pokud uvedený postup není možný, lze státního zaměstnance převést na služební místo s více obory služby, které ale zahrnují jeho dosavadní obor/obory služby. Nelze-li postupovat jinak, lze státního zaměstnance převést na služební místo s jiným oborem služby, na kterém však bude vykonávat v zásadě shodné činnosti, tj. zpravidla státní zaměstnanec vykonávající službu v průřezových činnostech (např. státní zaměstnanec, který vykonával v určitém oboru služby správní řízení, správní trestání, kontrolu, veřejné zakázky..., může tyto činnosti vykonávat i v rámci jiného oboru služby). Teprve pokud nelze státního zaměstnance převést žádným z výše uvedených způsobů, lze státního zaměstnance s jeho souhlasem převést na služební místo s jiným oborem služby a výkonem jiných činností. Kritérium oboru služby je jedním ze zásadních kritérií pro posouzení vhodnosti služebního místa, nicméně je třeba jej posuzovat nejen jednotlivě, ale též v návaznosti na kritéria další;
- d) **schopnosti státního zaměstnance a jeho dosavadní zkušenosti, resp. vykonávané správní činnosti** – státní zaměstnanec by měl být v zásadě převeden na služební místo odpovídající jeho dosavadním pracovním zkušenostem (nemusí jít ale pouze o vazbu na dosud vykonávaný obor služby – viz výše). V návaznosti na dosavadní zkušenosti státního zaměstnance je relevantním kritériem pro posouzení vhodnosti služebního místa z hlediska věcného obsahu vykonávané agendy nejen obor služby, ale též konkrétní vykonávané správní činnosti na novém služebním místě. Podle individuálních okolností případu je tak relevantní posouzení, jaké správní činnosti bude účastník řízení vykonávat na novém služebním místě, ve vztahu k činnostem, které vykonával na dosavadním služebním místě (případně na dříve zastávaných pozicích v rámci služebního úřadu), resp. jak tyto nově vykonávané činnosti korespondují s dosud vykonávanými činnostmi a se vzděláním, kvalifikací a dosavadními zkušenostmi státního zaměstnance. Při převádění na jiné služební místo nebude v zásadě až na výjimky nikdy možné dosáhnout shody ve všech nebo dokonce ve většině vykonávaných činností na dosavadním a novém služebním místě. Při porovnání správních činností by však měl být odůvodnitelný závěr, že služební místa jsou si alespoň z hlediska zásadních správních činností (nikoli však jen z hlediska katalogových příkladů správních činností) rámcově podobná. Na druhou stranu nelze ani vyloučit převedení státního zaměstnance na služební místo, na němž bude vykonávat zcela nové správní činnosti, které dosud nevykonával, pokud z hlediska dalších kritérií se služební místo jeví jako vhodné, zejména pokud státní zaměstnanec má k výkonu takových činností vzdělání a kvalifikaci a půjde o výkon služby v oboru služby, v němž státní zaměstnanec službu vykonával, a s ohledem na jeho dosavadní výkon služby lze předpokládat jeho zapracování v nových činnostech. Důležitými podklady pro toto posouzení budou zejména charakteristiky dosavadního a nového služebního místa, případně podpůrně jiné podklady, ze kterých lze tyto činnosti dovodit (např. organizační řád, z něhož vyplývá působnost konkrétního organizačního útvaru služebního úřadu);

²⁰ Obory služby jsou na základě § 5 odst. 2 ZSS stanoveny nařízením vlády č. 1/2019 Sb., o oborech státní služby. Podle § 5 odst. 3 ZSS mohou být pro služební místo služebním předpisem stanoveny nejvýše 3 obory služby, a jde-li o služební místo představeného, nejvýše 4 obory služby. Podle § 5 odst. 4 ZSS mohou být pro služební místo stanoveny pouze obory služby, které odpovídají převažujícím a obvykle vykonávaným správním činnostem na tomto služebním místě; pro služební místo musí být vždy stanoven obor služby, v němž je vykonávána nejnáročnější správní činnost.

- e) **stejný nebo jiný služební úřad** – ač není vyloučeno převedení i na služební místo v jiném služebním úřadu, z § 61 odst. 1 ZSS vyplývá, že služební orgán je povinen vyhledat vhodné služební místo v domovském služebním úřadu, a pokud v něm žádné volné není, zařadí státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů;
- f) **služební působišť, resp. místo výkonu služby** – z širšího pohledu jde o hledisko významné pro respektování podmínek pro slaďování soukromého a rodinného života státního zaměstnance s výkonem služby – za **vhodné služební místo nelze považovat služební místo v jiném služebním působišti (jiné obci)**, než je dosavadní služební působišť státního zaměstnance, pokud s takovým převedením státní zaměstnanec nevysloví souhlas²¹. Podle okolností případu a s ohledem na další kritéria vhodnosti by mohlo být (i bez souhlasu státního zaměstnance) za vhodné služební místo považováno i služební místo se služebním působišťem, které odpovídá jednomu z více dosavadních služebních působišť státního zaměstnance (má-li jich více) nebo, nelze-li nalézt vhodné služební místo v dosavadním služebním působišti, nelze vyloučit převedení na jiné služební místo se služebním působišťem mimo dosavadní služební působišť státního zaměstnance, pokud ovšem jde o služební místo se služebním působišťem v obci, kde má státní zaměstnanec skutečné bydliště. Pokud jde o místo výkonu služby v rámci téhož služebního působišťe, služební orgán by měl hodnotit, zda místo výkonu služby je pro státního zaměstnance vhodné s ohledem na dojezdovou vzdálenost od jeho bydliště ve vztahu k dosavadnímu zařazení státního zaměstnance;
- g) **zařazení do platové třídy** – převedení na služební místo zařazené do stejné platové třídy, v jaké bylo služební místo, na kterém státní zaměstnanec dosud vykonával službu, není nezbytnou podmínkou. Pokud by však bylo volné služební místo ve stejné platové třídě a stejném oboru služby, měl by na něj být státní zaměstnanec převeden přednostně. Služební orgán tedy může převést konkrétního státního zaměstnance na o něco méně kvalifikovanou práci v nižší platové třídě, která však odpovídá jeho dosaženému vzdělání podle přílohy č. 1 k ZSS (např. státní zaměstnanec, který dosáhl vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu a vykonával práci ve 14. platové třídě, může být zařazen do 13. platové třídy, neboť to odpovídá jeho kvalifikaci ve vztahu k příloze č. 1 k ZSS). Státní zaměstnanec nemůže být převeden na služební místo zařazené v nižší platové třídě, které neodpovídá jeho dosaženému vzdělání, platová třída by tak vždy měla odpovídat vzdělání státního zaměstnance. Zařadit státního zaměstnance na služební místo v nižší platové třídě, která odpovídá jeho dosaženému vzdělání podle přílohy č. 1 k ZSS, lze i bez souhlasu státního zaměstnance, neboť v případě převedení dle § 61 ZSS se nejedná o změny služebního poměru dle § 70 odst. 3 a odst. 1 ZSS, § 75 odst. 2 ZSS nebo o postup podle § 104a ZSS ani se nejedná o změnu platové třídy v důsledku změny konkrétního služebního místa (§ 17 nebo § 18 ZSS), neboť ke změně dochází v důsledku převedení z jednoho služebního místa na druhé, tj. v důsledku změny služebního poměru. Za snížení platu v důsledku převedení se podle § 61 odst. 4 ZSS poskytuje doplatek k platu, jde-li o převedení ze zdravotních důvodů dle § 61 odst. 2 písm. a) ZSS. Při snížení platu státní zaměstnankyně, která byla převedena podle § 61 odst. 2 písm. b) nebo e) ZSS jí přísluší vyrovnávací příspěvek podle § 42 až 44 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. V ostatních případech převedení se doplatek k platu, popř. jiné dorovnání platu neposkytuje. Státního zaměstnance nelze podle § 61 ZSS převést na služební místo zařazené ve vyšší platové třídě (to lze dovodit mimo jiné z podmínek zařazení na služební místo podle § 49 odst. 2 až 4). Zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo ve vyšší platové třídě je možné pouze na základě výběrového řízení nebo na základě § 49 odst. 2 až 4 ZSS;

²¹ Viz též rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 48 A 115/2016-102 ze dne 11. 4. 2019.

- h) **přístup státního zaměstnance k převedení** – stanovisko státního zaměstnance k potencionálně vhodným služebním místům může být relevantní pro rozhodování o převedení, a to i v případě, kdy služební orgán vydává rozhodnutí o převedení jako první úkon v řízení v souladu s § 165 odst. 1 ZSS; rozhodnutí o převedení však není podmíněno souhlasem státního zaměstnance s převedením na konkrétní služební místo (blíže k projednání převedení se státním zaměstnancem viz článek 45 odst. 3 tohoto metodického pokynu). Pokud je z projednání se státním zaměstnancem zřejmé, že státní zaměstnanec souhlasí s převedením na konkrétní volné služební místo, i přestože toto místo se z pohledu všech výše uvedených kritérií vhodnosti nemusí zdát jako vhodné, může ho služební orgán, po dohodě se státním zaměstnancem, na toto služební místo převést – písemný souhlas státního zaměstnance by měl být součástí správního spisu. Ke kritériím týkajícím se zdravotního hlediska, zdravotní způsobilosti, vzdělání a kvalifikace však musí být přihlédnuto i v tomto případě. Uvedená kritéria musí být splněna vždy, státní zaměstnanec tedy nemůže být převeden na služební místo, pro něž nesplňuje zdravotní způsobilost nebo požadované vzdělání, i kdyby s tím souhlasil, s výjimkou situace, kdy byl se svým souhlasem převeden na služební místo s nižším požadovaným vzděláním, než kterého sám dosáhl. Současně nesmí být tímto postupem ohrožen zájem na řádném výkonu služby;
- i) **zájem na řádném výkonu služby** – ZSS v § 61 ani jinde nestanoví, že státní zaměstnanec musí být zařazen na pro něj nejvhodnější služební místo z jeho vlastního subjektivního úhlu pohledu, byť se musí jednat o služební místo pro něj vhodné. V rámci převedení neexistuje nárok na převedení na služební místo, které státní zaměstnanec subjektivně dle vlastních požadavků a představ vnímá jako nejvhodnější, neboť služební orgán při rozhodování o převedení státního zaměstnance zvažuje nejen hlediska vhodnosti z pohledu státního zaměstnance, ale též zájem služebního úřadu na řádném výkonu působnosti služebního úřadu a na řádném plnění jeho úkolů. V rámci hodnocení, na jaké ze služebních míst státního zaměstnance převede, tedy služební orgán nemusí učinit závěr, že státního zaměstnanec převede na služební místo, které se subjektivně státnímu zaměstnanci jeví pro něj jako nejvhodnější, ale může uzavřít, že státního zaměstnance převede na služební místo, které dle různých kritérií vhodnosti se pro něj rovněž jeví jako vhodné a současně je v zájmu řádného plnění působnosti a úkolů služebního úřadu, aby na daném služebním místě státní zaměstnanec vykonával službu.

Článek 64

Evidence převedení na jiné služební místo

Údaj o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava X

Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 62 ZSS)

Článek 65

Důvody zařazení mimo výkon služby

(1) Důvodem pro zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS je:

- a) nemožnost převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. b) až k) nebo § 61 odst. 2 písm. a) ZSS, neboť pro něj není žádné vhodné služební místo volné (na jiné než uvedené případy převedení státního zaměstnance se zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů nevztahuje, tj. státního zaměstnance zařadit mimo výkon služby nelze), nebo

b) nemožnost zařazení státního zaměstnance na volné služební místo z důvodů uvedených v § 70 odst. 3 ZSS (případy, kdy státní zaměstnanec nemůže být v stanovených případech podle § 70 odst. 1 zařazen na své původní služební místo v důsledku zrušení služebního místa nebo proto, že uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, anebo odpadne-li jiný důvod změny služebního poměru, pro který státní zaměstnanec nemohl vykonávat službu nebo skončí-li přeložení státního zaměstnance do Ministerstva zahraničních věcí nebo vyslání státního zaměstnance přeloženého do Ministerstva zahraničních věcí podle § 38 ZZS k výkonu služby v zahraničí anebo vyslání státního zaměstnance vykonávajícího službu v Ministerstvu obrany k výkonu služby v zahraničí), dále z důvodů uvedených v § 75 odst. 2 ZSS (případy, kdy po zrušení nezákonného rozhodnutí o skončení služebního poměru státního zaměstnance nelze zařadit zpět na jeho původní ani jiné vhodné služební místo), nebo z důvodů uvedených v § 104a ZSS (případy, kdy státní zaměstnanec nemůže po odpadnutí překážky ve službě pokračovat ve službě na svém původním služebním místě v důsledku zrušení služebního místa nebo proto, že uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, případně pokud se jedná o specifické důvody překážek ve službě uvedených v § 33 odst. 1 ZSS²²).

(2) Zařazením mimo výkon služby z organizačních důvodů nastává stav, kdy státní zaměstnanec z výše uvedených důvodů nevykonává službu na konkrétním služebním místě. Služební poměr tímto zařazením státního zaměstnance mimo výkon služby nekončí.

Článek 66

Doba zařazení mimo výkon služby a otázky související s během této doby a jejím marným uplynutím

(1) Zařadit státního zaměstnance mimo výkon služby lze maximálně na dobu 3 měsíců. Pokud dojde po zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů k opětovnému zařazení k výkonu služby a následně opět k zařazení mimo výkon služby, doba 3 měsíců běžící při předchozím zařazení mimo výkon služby se přerušila a při novém zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů začíná doba 3 měsíců běžet opětovně od počátku – jednotlivé doby trvání zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů se tedy nesčítají. To ovšem neplatí v případě, kdy byl státní zaměstnanec zařazen nebo převeden na vhodné služební místo a v osvědčovací době bylo jeho zařazení nebo převedení zrušeno (k tomu více viz článek 69a tohoto metodického pokynu).

(2) Doba zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů počíná prvním dnem a končí uplynutím posledního dne stanovené doby (3 měsíců). Např. bude-li státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů od 1. ledna, poslední den této doby připadne na den 31. března. K otázce počítání dob vymezených v ZSS se vyjádřil poradní sbor ve svém závěru č. 11 ze dne 25. listopadu 2016. Tato doba je vyjádřena jako nejzazší doba, po kterou může být státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, a zároveň se jedná o dobu, která musí být v rámci zařazení mimo

²² Do služebního poměru nelze přijmout justičního čekatele, justičního kandidáta nebo právního čekatele, poslance nebo senátora, poslance Evropského parlamentu, prezidenta republiky, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu, asistenta soudce nebo státního zástupce, prezidenta nebo viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu, předsedu a člena Národní rozpočtové rady, guvernéra, viceguvernéra nebo člena bankovní rady České národní banky, Veřejného ochránce práv nebo zástupce Veřejného ochránce práv, asistenta Veřejného ochránce práv, člena zastupitelstva územního samosprávného celku, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn, osobu vykonávající vojenské cvičení, službu v operačním nasazení nebo mimořádnou službu, jinou osobu vykonávající činnost podle § 2 odst. 1 písm. a) až j), l), r) nebo s) ZSS.

výkon služby bezezbytku vyčerpána, má-li být její marné uplynutí důvodem pro skončení služebního poměru.

(3) Vzhledem k tomu, že okamžikem marného uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, jeho služební poměr končí ze zákona (tedy bez toho, že by služební orgán vydával rozhodnutí o skončení služebního poměru), státního zaměstnance již poté není možné ani s jeho souhlasem zařadit nebo jmenovat na jiné služební místo na základě výběrového řízení nebo postupem podle § 49 odst. 2 a 3 ZSS anebo převést podle § 61 ZSS nebo zařadit podle § 70 odst. 3 ZSS, podle § 75 odst. 2 ZSS nebo podle § 104a odst. 1 nebo 2 ZSS. S ohledem na uvedené není ani možné vydat příslušné rozhodnutí o zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo v době zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů, ale s nástupem na služební místo po uplynutí této doby, neboť poté již nebude státním zaměstnancem ve služebním poměru.

(4) Specifickou otázkou je běh doby 3 měsíců zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů po zrušení rozhodnutí o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo a vrácení věci k novému projednání odvolacím služebním orgánem. K této otázce se vyjádřil poradní sbor ve svém závěru č. 29 ze dne 7. prosince 2018, když konstatoval, že *„Pokud odvolací služební orgán rozhodne o zrušení rozhodnutí o převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS) a vrácení věci k novému projednání podle § 90 odst. 1 písm. b) SŘ, přičemž určí účinky svého rozhodnutí ve vztahu k výroku o převedení zpětně ode dne předběžné vykonatelnosti rozhodnutí o převedení, a jde-li o státního zaměstnance, který byl před vydáním rozhodnutí o převedení na jiné služební místo zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 62 ZSS), je tento státní zaměstnanec po právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu nadále zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, přičemž doba 6 měsíců zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů neběžela od vykonatelnosti později zrušeného rozhodnutí převedení na jiné služební místo a v průběhu odvolacího řízení, a to až do právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu. Po právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu doběhne pouze zbytek doby 6 (pozn.: nyní 3) měsíců zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, který neuplynul před vykonatelností později zrušeného rozhodnutí o převedení na jiné služební místo.“* Zbytek doby 3 měsíců se dopočítá tak, že ode dne následujícího po právní moci zrušujícího rozhodnutí odvolacího služebního orgánu se dopočítají nejprve zbývající měsíce a poté zbývající dny, kdy počet zbývajících dnů se určí podle měsíce, ve kterém nabylo vykonatelnosti později zrušené rozhodnutí o převedení na jiné služební místo [např. byl-li státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů s účinností od 1. ledna a převeden s účinností od 20. února, a později bylo rozhodnutí o převedení zrušeno s tím, že zrušující rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. srpna, tak zbytek doby 3 měsíců běží od 11. srpna, přičemž do 10. září doběhne zbývající měsíc a do 19. září doběhne zbývajících 9 dnů odvozených od měsíce února (od 20. do 28. února), kdy došlo ke stavění doby 3 měsíců].

(5) Po dobu čerpání mateřské, rodičovské a otcovské dovolené se podle § 62 odst. 1 ZSS běh doby zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů staví. Státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec je však v takovém případě povinen služebnímu orgánu oznámit, že u něj nastala překážka spočívající v čerpání mateřské, rodičovské nebo otcovské dovolené.

(6) Marné uplynutí doby 3 měsíců, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, tj. pokud se státního zaměstnance v této době nepodaří zařadit zpět do výkonu služby, je podle § 74 odst. 1 písm. g) ZSS důvodem pro skončení služebního poměru ze zákona. Služební orgán tedy nevydává rozhodnutí o skončení služebního poměru státního zaměstnance, pro zachování právní jistoty však lze doporučit, aby o uvedené skutečnosti státního zaměstnance písemně informoval. Pokud z uvedeného důvodu

skončí služební poměr na dobu neurčitou, má státní zaměstnanec nárok na odbytné podle § 74a ZSS.

(7) Po dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů je služební orgán, který státního zaměstnance mimo výkon služby zařadil, povinen činit příslušné kroky ve snaze státního zaměstnance převést nebo zařadit na vhodné služební místo ve svém služebním úřadu, případně může (ale s ohledem na § 61 odst. 1 ZSS nemusí) iniciovat převedení nebo zařazení na vhodné služební místo v jiném služebním úřadu příslušným služebním orgánem (viz článek 69 tohoto metodického pokynu). Tyto kroky (zejména ty činěné ve vztahu k nalezení vhodného služebního místa ve svém služebním úřadu) by pak měly být následně doloženy ve správním spisu vedeném v řízení o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů, aby bylo lze prokázat, že v případě skončení služebního poměru ze zákona v důsledku marného uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, tato doba uplynula skutečně marně.

(8) Ačkoliv podle § 61 odst. 1 ZSS je stanovena povinnost převést státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů na vhodné služební místo pouze v témže služebním úřadu, s ohledem na obsah rejstříku státních zaměstnanců a v návaznosti na § 8 SŘ a § 61 odst. 3 ZSS, resp. § 62 odst. 3 ZSS služební orgán, který zařadil státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů, resp. jeho personální útvar, poskytuje bez zbytečného odkladu (zpravidla do 5 pracovních dnů) součinnost jiným služebním orgánům, případně jejich personálním útvarům (může se jednat i o kontakt na pracovní úrovni formou e-mailové komunikace) za účelem zjištění doplňujících informací o státním zaměstnanci zařazeném mimo výkon služby z organizačních důvodů, pokud tyto informace potřebují za účelem posouzení, zda by v jejich služebním úřadu uvolněné služební místo mohlo být pro státního zaměstnance vhodné, i. Obdobnou součinnost pak poskytují služební orgány, v jejichž služebních úřadech existuje potencionálně vhodné služební místo pro státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů služebnímu orgánu, který státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů zařadil, jde-li o informace o služebních místech, které nelze zjistit z neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst a které jsou relevantní k posouzení, zda by státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby z organizačních důvodů nemohl být převeden či zařazen na dané služební místo (byť příslušný k převedení nebo zařazení státního zaměstnance na služební místo v jiném služebním úřadu je služební orgán tohoto služebního úřadu – viz článek 69 tohoto metodického pokynu).

(9) Po dobu zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů služební orgán, který o zařazení mimo výkon služby rozhodl, umožní státnímu zaměstnanci na základě § 182 odst. 2 ZSS přístup do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst. Do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst služební orgány (před vyhlášením výběrového řízení) zadávají služební místo, jakmile bude bez pochybností zřejmé, že dojde k uvolnění služebního místa; to neplatí v případech stanovených v Metodickém pokynu nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení.

Článek 67

Plat státního zaměstnance při zařazení mimo výkon služby a některé další otázky související s nároky státního zaměstnance při zařazení mimo výkon služby

(1) Ode dne zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů činí plat státního zaměstnance 80 % jeho měsíčního platu před zařazením mimo výkon služby. Služební orgán rozhodne o výši platu současně s rozhodnutím o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby. Tento plat náleží státnímu zaměstnanci po dobu jeho zařazení mimo výkon služby. Podle § 176 písm. d) ZSS se platem státního zaměstnance pro účely zařazení mimo výkon

služby z organizačních důvodů rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposledy určeny.

(2) V době, kdy je státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, nedochází k úpravě platu státního zaměstnance v návaznosti na postup do vyššího platového stupně nebo v návaznosti na změnu platových tarifů provedených změnou nařízení vlády č. 304/2014 Sb. Podle § 144 odst. 1 ZSS se odměňování státních zaměstnanců řídí zákoníkem práce, není-li stanoveno jinak. Podle § 123 odst. 1 zákoníku práce přísluší zaměstnanci platový tarif stanovený pro platovou třídu a platový stupeň, do kterých je zařazen. Ustanovení § 1 odst. 1 nařízení vlády č. 304/2014 Sb. stanoví, že státnímu zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu stanovenou pro služební místo, na které je zařazen, a pro platový stupeň, do kterého je zařazen. Jestliže však není státní zaměstnanec v době od zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů do skončení služebního poměru zařazen na žádném služebním místě, pak mu žádný nárok na vyšší platový tarif nevzniká a služební orgán nemá hmotněprávní podklad pro rozhodnutí o změně výše platového tarifu. Po dobu od zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (a to až do případného skončení služebního poměru) nemá proto státní zaměstnanec nárok na vyšší platový tarif v důsledku postupu do vyššího platového stupně, ani v důsledku změny platových tarifů provedených změnou nařízení vlády č. 304/2014 Sb. Po tuto dobu k úpravě platového tarifu u státního zaměstnance nedochází.

(3) Specifickou je pak otázka stanovení platu státního zaměstnance zařazovaného mimo výkon služby z organizačních důvodů v případech, kdy důvodem tohoto zařazení je nemožnost převedení na jiné služební místo z důvodu zrušení dosavadního služebního místa dnem předcházejícím účinnosti nařízení vlády, kterým dochází ke změně výše platových tarifů (např. nabytím účinnosti příslušného nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb., dochází k navýšení všech platových tarifů uvedených v příloze č. 2 nařízení vlády č. 304/2014 Sb. ke dni 1. ledna příslušného roku, avšak dotyčné služební místo je zrušeno dnem 31. prosince roku předcházejícího). Valorizace platových tarifů již nemá v tomto případě na stanovení platu státního zaměstnance vliv, a to ani v případech, kdy je o zařazení mimo výkon služby rozhodnuto až po účinnosti změny výše platových tarifů, neboť k valorizaci dochází až po zrušení služebního místa. Ke dni účinnosti změny výše platových tarifů státní zaměstnanec již tedy není zařazen na žádném služebním místě, neboť služební místo zaniklo ke dni, který předchází dni účinnosti změny výše platových tarifů. Ve smyslu § 2 odst. 2 nařízení vlády č. 92/2015 Sb., o pravidlech pro organizaci služebního úřadu, je to služební místo, které je klasifikováno platovou třídou, a příslušný platový tarif, který je státnímu zaměstnanci po zařazení do platové třídy a platového stupně určen (rozhodnutím či oznámením), je spjat pouze se zařazením na konkrétním služebním místě. Pokud státní zaměstnanec již není zařazen na žádném služebním místě, nepřísluší mu tedy žádný platový tarif. Pokud tak nastanou okolnosti, za nichž je třeba státnímu zaměstnanci stanovit měsíční plat, jako je tomu v případě zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 2 ZSS, musí služební orgán vycházet z té výše platového tarifu, která naposledy příslušela zaměstnanci v době, kdy byl ještě na služebním místě zařazen [viz § 176 písm. d) ZSS]. Pro určení výše platového tarifu v uvedených případech je tedy rozhodující termín, do kterého byl státní zaměstnanec zařazen na služební místo, tedy například než zaniklo – není již obsažené v systemizaci na příslušný kalendářní rok - a nikoliv právní účinky zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (pokud nastaly později, než účinnost nové systemizace).

(4) Plat podle odstavce 1 státnímu zaměstnanci nepřísluší po dobu čerpání dovolené a dodatkové dovolené, neboť v té době mu podle § 103 odst. 3 ZSS náleží náhrada platu ve výši průměrného výdělku, a po dobu dočasné neschopnosti k výkonu služby, neboť v té době mu náleží plat podle § 128 ZSS, resp. dávka nemocenského pojištění podle příslušných právních předpisů.

Článek 68

Rozhodování ve věci zařazení mimo výkon služby

(1) O zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. i) ZSS]. O zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby rozhoduje služební orgán ve lhůtách stanovených v § 71 SR, tj. primárně bez zbytečného odkladu poté, co nastane důvod pro převedení nebo zařazení na jiné služební místo a bude na základě podkladů zjištěno, že státního zaměstnance nelze převést nebo zařadit na jiné služební místo, a to zejména v případech, kdy se vznikem důvodu pro převedení nebo zařazení na jiné služební místo nastává současně i faktická nemožnost, aby státní zaměstnanec na dosavadním služebním místě vykonával službu (např. z důvodu zrušení služebního místa), neboť v opačném případě v těchto situacích (až na výjimky) běžně vznikají náklady na hrazení platu státního zaměstnance z důvodu existence překážek na straně služebního úřadu (§ 106 odst. 3 ZSS), aniž by státní zaměstnanec konal službu.

(2) Vzor rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS je přílohou č. 35 tohoto metodického pokynu.

Článek 69

Převedení nebo zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu zařazení mimo výkon služby

(1) Pokud odpadne důvod spočívající v nemožnosti převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. b) až k) nebo § 61 odst. 2 písm. a) ZSS [viz článek 65 odst. 1 písm. a) tohoto metodického pokynu], tj. objeví se volné služební místo, které je vhodné pro konkrétního státního zaměstnance, rozhodne služební orgán ve služebním úřadu, v němž je volné služební místo²³, o převedení státního zaměstnance podle § 61 ZSS v návaznosti na konkrétní důvod převedení, který byl primárně důvodem pro zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS. Pro převedení státního zaměstnance platí, co je uvedeno v hlavě IX tohoto metodického pokynu. Rozhoduje-li o převedení státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů služební orgán, který ho mimo výkon služby nezařadil (převedení do jiného služebního úřadu), nepotřebuje k převedení souhlas služebního orgánu (§ 162 odst. 3 ZSS), který rozhodoval o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů.

(2) Pokud odpadne důvod spočívající v nemožnosti zařazení státního zaměstnance na volné služební místo z důvodů uvedených v § 70 odst. 3 ZSS, § 75 odst. 2 ZSS nebo § 104a odst. 1 nebo 2 ZSS [viz článek 65 odst. 1 písm. b) tohoto metodického pokynu], tj. objeví se volné služební místo, které je vhodné pro konkrétního státního zaměstnance z hlediska zařazení podle § 70 odst. 3 ZSS, § 75 odst. 2 ZSS nebo § 104a odst. 1 nebo 2 ZSS, rozhodne služební orgán ve služebním úřadu, v němž je volné služební místo, o zařazení státního zaměstnance na jiné volné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS, § 75 odst. 2 ZSS nebo § 104a odst. 1 nebo 2 ZSS. Standardně takto bude rozhodovat dosavadní služební orgán státního zaměstnance, neboť § 61 odst. 1 ZSS stanoví povinnost vyhledávat vhodná volná místa pouze v témže služebním úřadu. Pokud by však služební orgán v souladu s § 61 odst. 3 ZSS vyhledával volná vhodná místa i v jiných služebních úřadech, případně převedení na vhodné volné místo v jiném služebním úřadu inicioval služební orgán v takovém služebním úřadu či samotný státní zaměstnanec, bude rozhodovat o jeho převedení služební orgán v daném služebním úřadu.

²³ Standardně se bude jednat o dosavadní služební orgán státního zaměstnance, neboť § 61 odst. 1 ZSS stanoví povinnost vyhledávat vhodná volná místa pouze v témže služebním úřadu. Pokud by však služební orgán v souladu s § 61 odst. 3 ZSS vyhledával volná vhodná místa i v jiných služebních úřadech, případně převedení na vhodné volné místo v jiném služebním úřadu inicioval služební orgán v takovém služebním úřadu či samotný státní zaměstnanec, bude rozhodovat o jeho převedení služební orgán v daném služebním úřadu.

úřadu či samotný státní zaměstnanec, bude rozhodovat o jeho převedení služební orgán v daném služebním úřadu.

(3) Pro posouzení vhodnosti jiného služebního místa se obdobně použije článek 62 až 63 tohoto metodického pokynu. Rozhoduje-li o zařazení státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS služební orgán, který ho mimo výkon služby nezařadil (zařazení na jiné služební místo do jiného služebního úřadu), nepotřebuje k zařazení na jiné služební místo souhlas služebního orgánu (§ 162 odst. 3 ZSS), který rozhodoval o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů. Státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS ve spojení s § 75 odst. 2 ZSS nelze bez jeho souhlasu zařadit na volné služební místo v jiném služebním úřadu, než ve kterém vykonával službu. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě lze státního zaměstnance zařadit podle § 70 odst. 3 ZSS, § 75 odst. 2 ZSS i § 104a odst. 1 nebo 2 ZSS jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Pokud státní zaměstnanec učiní souhlas prostřednictvím elektronické pošty (e-mail), souhlas nemusí obsahovat podpis.

(4) Rozhoduje-li o převedení nebo zařazení státního zaměstnance služební orgán, který nerozhodoval o jeho zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, je služební orgán, který státního zaměstnance zařadil mimo výkon služby z organizačních důvodů, povinen poskytnout služebnímu orgánu, který rozhoduje o převedení nebo zařazení státního zaměstnance na služební místo, potřebnou součinnost za účelem opatření relevantních podkladů (§ 8 SŘ), aby tento služební orgán mohl vydat a řádně odůvodnit rozhodnutí o převedení či zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo.

(5) V rámci rozhodování o platu státního zaměstnance dosud zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů v souvislosti s převedením na jiné služební místo podle § 61 ZSS nebo v souvislosti se zařazením na jiné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS, § 75 odst. 2 ZSS nebo § 104a odst. 1 nebo 2 ZSS služební orgán započítá do doby započitatelné praxe pro účely zařazení státního zaměstnance do platového stupně příslušné platové třídy i dobu zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (viz závěr poradního sboru č. 8 ze dne 23. září 2016).

Článek 69a

Stanovení osvědčovací doby při zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě

(1) Pokud je státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS převáděn nebo zařazován na služební místo v jiném služebním úřadu, může služební orgán v takovém služebním úřadu podle článku 69 odst. 1 nebo 2 státnímu zaměstnanci stanovit osvědčovací dobu v délce až 3 měsíců. Během osvědčovací doby si služební orgán, resp. nový bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance ověřuje, zda je státní zaměstnanec vhodný pro výkon služby na příslušném služebním místě, a to jednak z hlediska jeho kvalifikace a zkušeností, které se promítají do kvality výkonu služby, a jednak též z hlediska osobnostní kompatibility s ostatními státními zaměstnanci a zaměstnanci zařazenými v organizačním útvaru – jinými slovy, zda státní zaměstnanec vhodně zapadl do kolektivu a náležitě plní své úkoly a cíle. Služební orgán není povinen osvědčovací dobu stanovit, stanoví ji pouze, pokud to považuje za nezbytné a žádoucí, a to v takové délce, kterou považuje za nezbytnou. Služební orgán nemůže stanovit osvědčovací dobu delší než 3 měsíce. Je však třeba upozornit, že obdobně jako zkušební doba, se i osvědčovací doba prodlužuje, a to o ~~dobu celodenních překážek ve službě, pro které státní zaměstnanec nekoná službu pracovní dny státního zaměstnance, v nichž~~ v průběhu osvědčovací doby, ~~a o dobu celodenní neodsloužil celou směnu z důvodu překážky ve službě, čerpání dovolené nebo neomluveného zameškání služby.~~ Pokud služební orgán osvědčovací dobu stanovil, doporučuje se, aby informoval o takové skutečnosti služební orgán, který

státního zaměstnance poprvé zařadil mimo výkon služby z organizačních důvodů. Napomůže tak připravenosti tohoto služebního orgánu na plnění povinností spojených se zrušením převedení nebo zařazení státního zaměstnance v osvědčovací době (blíže viz odstavec 6 tohoto článku).

(2) Služební orgán může převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době zrušit, a to z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu. Zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě je služební orgán povinen písemně oznámit státnímu zaměstnanci. Převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě zaniká nejdříve dnem doručení tohoto oznámení státnímu zaměstnanci. Služební orgán může v oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě uvést pozdější den zrušení převedení nebo zařazení, než je den doručení oznámení, je však třeba upozornit, že převedení nebo zařazení může na základě oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě zaniknout nejpozději s uplynutím osvědčovací doby. V souladu s § 24 odst. 3 a 4 SŘ, jestliže státní zaměstnanec pokus o doručení oznámení o zrušení zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě znemožní tím, že odmítne oznámení převzít nebo neposkytne součinnost nezbytnou k jeho řádnému doručení, musí být písemně poučen o tom, že odmítnutí převzetí oznámení nebo neposkytnutí součinnosti nezbytné k jeho řádnému doručení, bude mít za následek, že se oznámení bude považovat za doručené dnem, kdy k pokusu o doručení došlo, tj. že to nebude mít vliv na zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době. Znemožní-li státní zaměstnanec i předání tohoto písemného poučení, je třeba jej poučit alespoň ústně, přičemž platí, že bylo-li státním zaměstnancem znemožněno předání písemného poučení nebo jestliže i přes toto poučení doručení oznámení o zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době neumožnil, pak se oznámení považuje za doručené dnem, kdy k neúspěšnému pokusu o doručení došlo. Vzor oznámení o zrušení převedení či zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době podle § 62 odst. 5 ZSS je přílohou č. 36 tohoto metodického pokynu.

(3) S ohledem na dikci zákona právní účinky písemného oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době nastávají okamžikem řádného doručení ve smyslu § 19 a násl. SŘ. Ačkoliv převedení nebo zařazení zaniká ze zákona, podmínkou pro aplikaci § 62 odst. 5 ZSS je doručení oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době druhé straně právního vztahu (služebního poměru). K zániku převedení nebo zařazení tak dojde vždy, došel-li projev vůle služebního orgánu vyjádřený formou oznámení státnímu zaměstnanci. Je-li oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době doručováno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, není okamžik jeho podání právně relevantní, neboť v tu chvíli nemá oznámení žádné právní účinky vůči druhé straně.

(4) Proti oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době nelze podat odvolání podle § 81 a násl. SŘ, neboť se v této věci nevede řízení ve věcech služby. Ačkoliv zrušením převedení nebo zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době zaniká převedení nebo zařazení ze zákona, podmínkou jeho zániku je bezvadné doručení formálně i materiálně bezvadného oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době státnímu zaměstnanci. Možnou obranou proti právně vadnému oznámení o zrušení převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době i proti právně vadnému doručení je žádost o určení právního vztahu podle § 142 SŘ. Státní zaměstnanec je oprávněn požádat služební orgán o rozhodnutí, zda jeho převedení nebo zařazení na jiné služební místo trvá, nebo zda zaniklo. Jako žádost o určení právního vztahu by mělo být v této věci posuzováno jakékoliv podání státního zaměstnance, z něhož vyplývá nesouhlas státního zaměstnance se

zrušením převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době.

(5) Státní zaměstnanec nemá možnost zrušit převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době. Dospěje-li během osvědčovací doby k závěru, že mu převedení nebo zařazení na jiné služební místo v jiném služebním úřadě nevyhovuje, má stejné možnosti jako kdyby mu osvědčovací doba nebyla stanovena – může se účastnit výběrových řízení, může dát podnět ke svému zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS bez výběrového řízení, může požádat o skončení služebního poměru podle § 73 ZSS, případně, jedná-li se o představeného, může požádat o skončení výkonu služby na služebním místě představeného podle § 60a ZSS.

(6) Zrušil-li služební orgán převedení nebo zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo v jiném služebním úřadě v osvědčovací době, informuje bezodkladně písemnou formou o takové skutečnosti služební orgán, který státního zaměstnance poprvé zařadil mimo výkon služby z organizačních důvodů, neboť státní zaměstnanec se tímto ze zákona vrátí do stavu původního zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů a tím se také vrátí do dispozice původního služebního orgánu – původní služební orgán mu opět vyplácí plat ve výši 80 % měsíčního platu, případně je příslušný k vyplacení odbytného v případě skončení služebního poměru, a původní služební orgán je rovněž povinen znovu činit kroky ve snaze státního zaměstnance převést nebo zařadit na vhodné služební místo ve svém služebním úřadu. Doba, na kterou byl původně zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů pokračuje a doběhne, tzn. neběží od začátku.

Článek 70

Evidence zařazení mimo výkon služby

Údaj o zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby a jeho důvod se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XI

Zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené (zrušena)

Zrušena

Viz Stanovisko k vybraným překážkám ve státní službě na straně státního zaměstnance.

Článek 71

Zrušen

Článek 72

Zrušen

Článek 73

Zrušen

Článek 74

Zrušen

Článek 75

Zrušen

Článek 76

Zrušen

Hlava XII

Zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci (zrušena)

Zrušena

Viz Stanovisko k vybraným překážkám ve státní službě na straně státního zaměstnance.

Článek 77

Zrušen

Článek 78

Zrušen

Článek 79

Zrušen

Článek 80

Zrušen

Článek 81

Zrušen

Článek 82

Zrušen

Hlava XIII

Zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby (zrušena)

Zrušena

Viz Stanovisko k vybraným překážkám ve státní službě na straně státního zaměstnance.

Článek 83

Zrušen

Článek 84

Zrušen

Článek 85

Zrušen

Článek 86

Zrušen

Článek 87

Zrušen

Článek 88

Zrušen

Hlava XIV

Zastupování (§ 66 ZSS)

Článek 89

Podmínky zastupování

(1) Mezi změny služebního poměru je zařazeno také zastupování jiného státního zaměstnance. Ustanovení § 66 ZSS blíže upravuje povinnost státního zaměstnance podle § 77 odst. 1 písm. k) ZSS zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě tak, že státní zaměstnanec je povinen na základě příkazu zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě, než je systemizováno služební místo, na které byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován. Příkaz k zastupování představeného přitom nelze vydat, je-li představený zastupován zástupcem podle § 9a; to neplatí, není-li ve službě přítomen ani představený ani jeho zástupce podle § 9a.

(2) Zastupování podle § 66 ZSS je ad hoc zastupováním za dočasně nepřítomného představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě; nejedná se tedy o trvalé zastupování. Může jít o zastupování v řádu několika dnů (např. po dobu dočasné neschopnosti k výkonu služby nebo dovolené), ale může jít i o zastupování po několik týdnů nebo i měsíců. Nelze vyloučit ani zastupování za státního zaměstnance, který ani není na služebním místě zařazen, tj. zastupování z důvodu, že služební místo není dočasně obsazeno, přičemž je ale třeba v zájmu řádného výkonu působnosti a úkolů služebního úřadu zajistit, aby činnosti vykonávané na dotčeném služebním místě byly vykonávány.

(3) Státní zaměstnanec je povinen zastupovat jen státního zaměstnance, nikoli zaměstnance v pracovním poměru, s výjimkou případu, kdy služební orgán obsadí podle § 178 ZSS služební místo osobou v pracovním poměru na dobu určitou podle pracovněprávních předpisů. V případě příkazu k plnění úkolů (§ 84 ZSS) za státního zaměstnance, který není představeným, zařazeného na služebním místě ve stejné nebo nižší platové třídě se nejedná o zastupování ve smyslu § 66 ZSS.

Článek 90

Rozhodování o zastupování

(1) Služební orgán příslušný podle § 10 odst. 1 ZSS, který je oprávněn přikázat státnímu zaměstnanci zastupování, by měl zvážit, zda státní zaměstnanec je zastupování schopen, má k tomu příslušné znalosti a předpoklady, přičemž v době zastupování státní zaměstnanec nebude vykonávat v plném rozsahu dosavadní služební úkoly. Zastupující státní zaměstnanec však nezbytně nemusí splňovat předpoklady a požadavky stanovené pro služební místo zastupovaného. Služební místo státního zaměstnance, který bude zastupovat představeného nebo jiného státního zaměstnance zařazeného na služebním místě ve vyšší platové třídě, nemůže být obsazeno jiným státním zaměstnancem nebo osobou v pracovním poměru podle § 178 ZSS, neboť se nejedná o dočasně nepřítomného státního zaměstnance.

(2) Na rozhodování o zastupování se podle § 159 odst. 2 písm. c) ZSS nevztahují ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ o správním řízení.

(3) Příslušný služební orgán může svou pravomoc vydávat příkaz státnímu zaměstnanci k zastupování ve smyslu § 66 ZSS, jako věc, o níž se nevede řízení ve věcech služby, přenést podle § 14 odst. 6, resp. § 15 odst. 8 ZSS formou služebního předpisu na představené.

(4) V příkazu k zastupování určí služební orgán rozsah a dobu zastupování. Příkaz k zastupování bude vyhotoven v písemné podobě a bude předán státnímu zaměstnanci a založen do jeho osobního spisu. Státní zaměstnanec by rovněž měl být seznámen

s charakteristikou služebního místa státního zaměstnance nebo představeného, jehož má na základě příkazu k zastupování státní zaměstnanec zastupovat.

(5) Vzor příkazu k zastupování podle § 66 ZSS je přílohou č. 37 tohoto metodického pokynu.

Článek 91 **Doba zastupování**

(1) Doba zastupování nesmí překročit 180 dnů v kalendářním roce. To neplatí, pokud státní zaměstnanec s delší dobou zastupování souhlasí. Státní zaměstnanec je tedy ze zákona povinen (i bez svého souhlasu) na základě příkazu k zastupování zastupovat po dobu maximálně 180 dnů v kalendářním roce. Pro zastupování překračující 180 dnů v kalendářním roce již státní zaměstnanec musí dát souhlas. Souhlas bude písemný a služební orgán ho založí do osobního spisu státního zaměstnance.

(2) Pro účely posouzení nutnosti souhlasu státního zaměstnance (zástupce) s delší dobou zastupování než 180 dnů v kalendářním roce se doba jednotlivých případů zastupování u konkrétního státního zaměstnance za kalendářní rok sčítá. Může však nastat situace, že státní zaměstnanec bude nepřetržitě zastupovat bez svého souhlasu více jak 180 dnů, a to tehdy, když bude zastupovat na základě příkazu 180 dnů (nebo méně) v druhé polovině, resp. na konci kalendářního roku a od nového kalendářního roku poběží nová doba 180 dnů, kdy bude povinen zastupovat na základě příkazu i bez svého souhlasu.

(3) Doba 180 dnů zastupování bez souhlasu státního zaměstnance je dobou 180 kalendářních dnů, nikoli pouze dnů skutečného výkonu služby [pokud by se mělo jednat o 180 dnů skutečného výkonu služby (o pracovní dny), muselo by to být v ZSS explicitně uvedeno].

Článek 92 **Úprava platu při zastupování státního zaměstnance nebo představeného**

(1) Je-li doba zastupování delší než 4 týdny bezprostředně po sobě jdoucí, náleží zastupujícímu státnímu zaměstnanci podle § 66 odst. 1 ZSS plat, který by mu náležel, pokud by byl zařazen nebo jmenován na služebním místě státního zaměstnance nebo představeného, kterého zastupuje, a to zpětně od prvního dne zastupování. Státnímu zaměstnanci, u něhož doba zastupování nepřesáhne 4 týdny, tedy náleží plat (veškeré jeho složky) podle jeho dosavadního služebního zařazení, tj. faktický výkon zastoupení v tomto případě nemá vliv na výši a složení platu tohoto státního zaměstnance (nelze však vyloučit zohlednění zastupování při udělování odměny podle § 150 odst. 1 ZSS).

(2) Nárok na plat zastupovaného státního zaměstnance vznikne zastupujícímu státnímu zaměstnanci v případě, že zastupování trvá déle než 4 týdny nepřetržitě. Doba jednotlivých případů zastupování se pro účely stanovení platu zástupce v kalendářním roce nesčítá. Otázkou doby zastupování a její nepřetržitosti pro účely vzniku nároku zastupujícího státního zaměstnance na plat se zabýval poradní sbor, a to ve svém závěru č. 10 ze dne 25. listopadu 2016. Poradní sbor učinil v souvislosti se zastupováním, jeho ukončováním a nárokem na plat zastupujícího státního zaměstnance následující závěr: „*Vydaný příkaz k zastupování pozbývá účinnosti dnem, kdy byl určen konec doby zastupování, nebo dříve, byli odvolán, nebo byl-li vydán příkaz k zastupování jinému státnímu zaměstnanci. Zastupování nelze přerušit ani ukončit pouze tím, že nastala právní událost (ex lege). Po dobu prvních 4 týdnů je dle zákonné úpravy nezbytné, aby zastupující státní zaměstnanec skutečně soustavně zastupoval, tj. plnil úkoly za zastupovaného představeného. V případě existence překážek na straně zástupce je služební orgán, resp. představený povinen příkaz k zastupování odvolat nebo jej vydat jinému státnímu zaměstnanci, jinak by při vzniku platového nároku zástupce došlo k ne hospodárnému nakládání s prostředky na platy, neboť by nebyla dána podmínka*

skutečného soustavného zastupování po dobu delší než 4 týdny. Existenci ojedinělé krátkodobé (jedno nebo dvoudenní) překážky na straně zástupce lze ještě považovat za irelevantní. Pokud jde o dlouhodobější zastupování, delší než 4 týdny, služební orgán, resp. představený by měl volit v zájmu zajištění řádného výkonu státní služby jednoho zástupce a tohoto zástupce, nebude-li to nezbytně nutné, pokud možno neobměňovat. Případné překážky na straně zástupce (srovnatelné svou délkou s běžnými překážkami na straně představeného) jsou při dlouhodobějším zastupování, delším než 4 týdny, irelevantní.“

(3) Při stanovení platu zastupujícímu státnímu zaměstnanci je nutné rozlišit jednotlivé složky platu na nárokové a nenárokové.

(4) Platový tarif zástupce se stanoví v rámci platové třídy, ve které je zařazeno služební místo státního zaměstnance nebo představeného, kterého zástupce zastupuje, v platovém stupni podle započitatelné praxe zástupce. Pokud jde o určení platového tarifu, zastupující státní zaměstnanec není fiktivně zařazován na dobu zastupování do vyšší platové třídy, ale v rámci rozhodnutí o platu je mu pouze určen platový tarif odpovídající platové třídě, kterou je klasifikováno služební místo zastupovaného státního zaměstnance nebo představeného, a platovému stupni odpovídajícímu započitatelné praxi zastupujícího státního zaměstnance.

(5) Výše příplatku za vedení se zástupci představeného stanoví stejným způsobem jako příplatek za vedení představeného. Dle § 4 nařízení vlády č. 304/2014 Sb. se výše příplatku za vedení stanoví v rámci příslušného rozpětí stanoveného v příloze č. 2 ZSS v závislosti na počtu přímo podřízených státních zaměstnanců, zaměstnanců v základním pracovněprávním vztahu a představených²⁴.

(6) Výše osobního příplatku státního zaměstnance pověřeného zastupováním se v souvislosti se zastupováním nemění, neboť výše osobního příplatku je závislá na služebním hodnocení konkrétního státního zaměstnance.

(7) Pokud by nastal případ, kdy bude státní zaměstnanec zastupovat představeného v nižší platové třídě (v praxi to zřejmě nelze zcela vyloučit), nemůže dojít ke snížení jeho stávající platové třídy, tím spíše, že tento zaměstnanec i nadále plní své dosavadní služební úkoly (byť ne v plném rozsahu), neboť smyslem § 66 odst. 1 věty třetí ZSS je mimo jiné založit platové zvýhodnění zastupujícího státního zaměstnance. Pokud jde o ostatní složky platu, zůstává zastupujícímu jeho osobní příplatek, který je výkonnostní složkou platu vázanou přímo na jeho osobu, u ostatních složek platu pak zastupujícímu přísluší ta z nich, která je z obou služebních míst vyšší.

(8) Na rozhodování o úpravě platu zástupce, u kterého doba zastupování přesáhne 4 týdny, se ve smyslu § 159 odst. 1 písm. d) ZSS vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby, resp. ustanovení SŘ o správním řízení. Rozhodnutí v této věci má účinky od počátku zastupování. Přesáhne-li tedy doba zastupování 4 týdny bezprostředně po sobě jdoucí, bude státnímu zaměstnanci přiznán plat, který by mu náležel, pokud by byl zařazen na služebním místě zastoupeného státního zaměstnance nebo představeného, a to již od prvního dne zastupování. Po skončení zastupování se státnímu zaměstnanci plat formou rozhodnutí opět upraví.

Článek 93

Evidence zastupování

²⁴ Při určení příplatku za vedení u zástupce představeného lze přihlídnout k tomu, že vede o jednoho podřízeného méně než zastupovaný; to se však bude týkat případů, u nichž s ohledem na velikost organizačního útvaru bude tato úvaha důvodná.

Údaj o každém jednotlivém zastupování se podle § 181 odst. 1 písm. s) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XV

Vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení (§ 67 ZSS)

Článek 94

Vyslání k výkonu služby v zahraničí

(1) Státní zaměstnanec může být v souladu s § 67 odst. 1 věta první ZSS k výkonu služby v zahraničí vyslán se svým písemným souhlasem.

(2) Bez jeho souhlasu může být podle § 67 odst. 1 věta druhá ZSS státní zaměstnanec vyslán k výkonu služby v zahraničí pouze, pokud doba jeho vyslání nepřevyšuje 6 měsíců, a nejvýše jednou za období 5 let, které počíná běžet prvním dnem doby vyslání k výkonu služby v zahraničí bez souhlasu státního zaměstnance, pokud

- a) státní zaměstnanec vykonává službu v Ministerstvu zahraničních věcí nebo Ministerstvu obrany,
- b) je to nezbytné k výkonu služby v zahraničí a
- c) nejde o státního zaměstnance uvedeného v § 45 odst. 3 ZSS, tj. o
 - 1. těhotnou státní zaměstnankyni,
 - 2. státní zaměstnankyni nebo státního zaměstnance pečující o dítě do 8 let,
 - 3. osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, nebo
 - 4. státního zaměstnance, který prokáže, že převážně sám dlouhodobě pečuje o osobu, která se podle jiného právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost)].

(3) Bližší podmínky vyslání mohou služební orgán a státní zaměstnanec sjednat v dohodě o výkonu služby v zahraničí, kterou může vysílající služební orgán²⁵ se státním zaměstnancem uzavřít před jeho vysláním a která musí obsahovat všechny náležitosti uvedené v § 67 odst. 2 ZSS. Dohoda je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 67 odst. 2 ZSS.

(4) Při vyslání k výkonu služby v zahraničí přesahující dobu 4 po sobě jdoucích týdnů je třeba státního zaměstnance předem písemně informovat o měně, ve které mu bude vyplácen plat, o peněžním nebo věcném plnění poskytovaném služebním úřadem v souvislosti s výkonem služby a o tom, zda a za jakých podmínek je zajištěn návrat státního zaměstnance. Poskytnutí informace musí být doložitelné způsobem uvedeným v § 30a odst. 4 ZSS. Při případných změnách poskytnuté informace se postupuje podle § 30a odst. 3 ZSS²⁶.

(5) Státní zaměstnanec může být vyslán k výkonu služby v zahraničí pouze na předem určenou dobu. Se souhlasem státního zaměstnance však lze dobu výkonu služby v zahraničí prodloužit (§ 67 odst. 3 věta druhá ZSS). Služební orgán může výkon služby v zahraničí ukončit i před uplynutím určené doby.

²⁵ Služebním orgánem rozhodujícím o vyslání bude nejčastěji státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí, ale také státní tajemník v Ministerstvu obrany (vyslání do orgánů NATO).

²⁶ § 67 odst. 1 ve spojení s § 45 odst. 2 ZSS stanoví, že informaci poskytuje služební orgán. Jedná se o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby, proto lze povinnost informovat státního zaměstnance přenést na jinou osobu na základě služebního předpisu (v úvahu přichází také postup dle § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 5 a 6 ZSS).

(6) O vyslání k výkonu služby v zahraničí podle § 67 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. n) ZSS]. O vyslání k výkonu služby v zahraničí rozhoduje vysílající služební orgán, a to i pokud se jedná o státního zaměstnance zařazeného v jiném služebním úřadu. Jedná-li se o státního zaměstnance jiného služebního úřadu, musí rozhodnutí o vyslání k výkonu služby v zahraničí předcházet podle § 162 odst. 3 ZSS písemný souhlas služebního orgánu toho služebního úřadu, ve kterém byl státní zaměstnanec doposud zařazen.

Článek 95

Zařazení státního zaměstnance po ukončení vyslání k výkonu služby v zahraničí

(1) U státních zaměstnanců vyslaných k výkonu služby v zahraničí ZSS nezaručuje jejich opětovné zařazení na jejich původní služební místo před vysláním k výkonu služby v zahraničí. Po návratu z výkonu služby v zahraničí služební orgán ve služebním úřadu, v němž byl státní zaměstnanec zařazen před vysláním k výkonu služby v zahraničí, rozhodnutím zařadí státního zaměstnance na volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS.

(2) Podle § 67 odst. 4 ZSS lze na dobu nejvýše 2 let tohoto státního zaměstnance zařadit bez výběrového řízení k výkonu služby na volné služební místo, s výjimkou služebního místa představeného, bez ohledu na obor služby stanovený pro volné služební místo; po tuto dobu není státní zaměstnanec povinen vykonat zvláštní část úřednické zkoušky pro tento obor služby.

(3) I v případě zařazení státního zaměstnance na služební místo podle § 67 odst. 4 ZSS je však třeba dbát na některá kritéria týkající se posouzení vhodnosti služebního místa, na které má být státní zaměstnanec zařazen, zejména hledisko zdravotní způsobilosti, požadovaného vzdělání a kvalifikace, schopnosti státního zaměstnance a jeho dosavadní zkušenosti, zařazení do platové třídy (státní zaměstnanec by měl být zařazen do platové třídy, která odpovídá jeho dosaženému vzdělání podle přílohy č. 1 k ZSS).

(4) Zařazení na služební místo po návratu z výkonu služby v zahraničí podle § 67 odst. 4 ZSS se zpravidla uplatní u státních zaměstnanců zařazených před vysláním k výkonu služby v zahraničí na Ministerstvu zahraničních věcí, a to jako zařazení na jiné služební místo zpět na Ministerstvo zahraničních věcí za účelem zajištění principu tzv. „rotace“ státních zaměstnanců vysílaných k výkonu služby v zahraničí, pokud není postupováno podle speciální právní úpravy uvedené v ZZS, tj. pokud státní zaměstnanec není na dobu jednoho roku zařazen na překlenovací služební místo podle § 36 ZZS. Zařazení státního zaměstnance podle § 67 odst. 4 ZSS ale není vyloučeno ani u státních zaměstnanců zařazených před vysláním k výkonu služby v zahraničí na jiném služebním úřadu v rámci zařazení na jiné služební místo v tomto služebním úřadu.

(5) Po uplynutí doby zařazení na služebním místě, na které byl státní zaměstnanec zařazen podle § 67 odst. 4 ZSS, bude státní zaměstnanec převeden na jiné vhodné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS.

(6) Ze služebního místa, na které byl státní zaměstnanec zařazen podle § 67 odst. 4 ZSS po návratu z výkonu služby v zahraničí, lze tohoto státního zaměstnance znovu vyslat k výkonu služby v zahraničí, pokud jsou k tomu splněny zákonné podmínky.

(7) Pokud po návratu státního zaměstnance z výkonu služby v zahraničí je ve služebním úřadu volné služební místo, na kterém byl zařazen před vysláním, nebo ve služebním úřadu existuje jiné volné služební místo, které je pro státního zaměstnance vhodné, lze státního zaměstnance zařadit na toto volné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS, aniž by bylo postupováno podle § 67 odst. 4 ZSS, a pokud je to možné, jeví se takové zařazení,

které nebude omezováno dobou určitou uvedenou v § 67 odst. 4 ZSS, jako žádoucí a mělo by mít přednost. Tento postup (podle § 70 odst. 3 ZSS) lze uplatnit zejména v úřadech, kde se neuplatňuje princip „rotace“ státních zaměstnanců vysílaných k výkonu služby v zahraničí (tj. nikoli na Ministerstvu zahraničních věcí). Je-li státní zaměstnanec po návratu z výkonu služby v zahraničí zařazován na jiné volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS a nikoli podle § 67 odst. 4 ZSS, lze jej k výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě zařadit jen s jeho písemným souhlasem.

(8) Nemůže-li být státní zaměstnanec po návratu z výkonu služby v zahraničí zařazen na volné služební místo ani podle § 67 odst. 4 ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 96

Obsazení služebního místa uvolněného v souvislosti s vysláním k výkonu služby v zahraničí

(1) Služební místo uvolněné po státním zaměstnanci vyslaném k výkonu služby v zahraničí lze obsadit (nikoli jen na dobu určitou po dobu vyslání k výkonu služby v zahraničí) jak státním zaměstnancem, tak osobou, která dosud není státním zaměstnancem, a to některým ze způsobů uvedených v odstavcích 2 až 5.

(2) Jiným státním zaměstnancem se uvolněné služební místo obsadí bez výběrového řízení, a lze to učinit následujícími způsoby:

- a) **rozhodnutím o převedení podle § 61 ZSS** – v případech, kdy v době uvolnění služebního místa existuje důvod pro převedení jiného státního zaměstnance a uvolněné služební místo je pro něj vhodné, nebo kdy toto služební místo je vhodné pro státního zaměstnance, který byl pro nemožnost převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) až h) nebo § 61 odst. 2 písm. a) ZSS zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS,
- b) **rozhodnutím o zařazení na služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS** – v případech, kdy v době uvolnění služebního místa existuje důvod pro zařazení jiného státního zaměstnance podle § 70 odst. 3 a uvolněné služební místo je pro něj vhodné, nebo kdy toto služební místo je vhodné pro státního zaměstnance, který byl pro nemožnost zařazení na jiné volné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS [Na služební místo v Ministerstvu zahraničních věcí uvolněné v souvislosti se střídáním výkonu služby v ústředí a služby v zahraničí však nelze zařadit státního zaměstnance postupem podle § 70 odst. 3 ZSS, nejde-li o státního zaměstnance ve služebním poměru v Ministerstvu zahraničních věcí (viz § 33 odst. 6 ZZS)],
- c) **rozhodnutím o zařazení na služební místo se souhlasem státního zaměstnance podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS** – obsazení uvolněného služebního místa podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS je možné pouze pokud jsou splněny všechny zákonem stanovené podmínky (blíže viz články 18 a 18a tohoto metodického pokynu).

(3) Pokud nelze uvolněné služební místo obsadit rozhodnutím o převedení podle § 61 ZSS nebo rozhodnutím o zařazení na služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS nebo § 75 odst. 2 ZSS, případně není využito zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 až 4 ZSS (viz předchozí odstavec), lze jej obsadit **rozhodnutím o zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS** – rozhodnutí o zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS není vydáváno na základě výsledku výběrového řízení konaného podle § 24 a násl. ZSS. Státní zaměstnanec však i v případě tohoto zařazení na uvolněné služební místo musí splňovat předpoklady a požadavky stanovené pro toto služební místo. Podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS může být na služební místo zařazen i státní zaměstnanec z jiného služebního úřadu. Zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS je speciální vůči zařazení na služební místo podle § 49 ZSS – i toto zařazení však předpokládá vůli státního

zaměstnance (tj. jeho souhlas) být na uvolněné služební místo zařazen, neboť nejde o další důvod převedení podle § 61 nebo zařazení na jiné služební místo podle § 70 odst. 1 a 3 ZSS. Rozhodnutí o zařazení na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS bude obsahovat náležitosti podle § 30 odst. 2 ZSS. Zařazením na služební místo podle § 24 odst. 5 věta druhá ZSS nelze obsadit služební místo představeného.

(4) Nelze-li uvolněné služební místo obsadit státním zaměstnancem některým z výše uvedených způsobů, vyhlásí služební orgán na obsazení služebního místa standardní výběrové řízení, kterého se může zúčastnit i osoba, která není státním zaměstnancem.

(5) Pro obsazení uvolněného služebního místa v souvislosti s výkonem služby v zahraničí zařazeného v Ministerstvu zahraničních věcí se přednostně postupuje podle příslušných ustanovení ZZS.

(6) Po dobu vyslání státního zaměstnance k výkonu služby v zahraničí lze na takto uvolněné služební místo přijmout jinou osobu na dobu určitou na základě § 21 odst. 2 ZSS. Obsazení uvolněného služebního místa jinou osobou na dobu určitou však není povinností služebního orgánu, neboť státní zaměstnanec vyslaný k výkonu služby v zahraničí není státním zaměstnancem uvedeným v § 70 odst. 1 ZSS, tj. neplatí zde povinnost služebního orgánu uvedená v § 70 odst. 2 ZSS, že uvolněné služební místo musí být obsazeno jiným státním zaměstnancem jen na dobu určitou, která není delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru.

Článek 97

Evidence vyslání k výkonu služby v zahraničí

Údaj o vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení se podle § 181 odst. 1 písm. t) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XVI

Další změny služebního poměru podle ZZS související s výkonem služby v zahraničí

Článek 98

Druhy speciálních změn služebního poměru podle ZZS

V návaznosti na specifika zahraniční služby upravuje ZZS speciální změny služebního poměru. Jedná se o:

- a) zařazení na služební místo k zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a služby v zahraničí (překlenovací služební místo),
- b) vyslání za účelem předání agendy v zahraničí,
- c) přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí.

Článek 99

Zařazení na překlenovací služební místo (§ 36 ZZS)

(1) Před vysláním nebo po ukončení vyslání k výkonu služby v zahraničí lze státního zaměstnance v Ministerstvu zahraničních věcí zařadit na překlenovací služební místo. Kritériem pro toto zařazení je nezbytnost zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a v zahraničí (tzv. rotace). Zařazení na překlenovací služební místo se tedy uplatní, pokud není možné střídajícího, resp. střídaného státního zaměstnance zařadit v rámci tzv. rotace na „řádne“ služební místo v ústředí Ministerstva zahraničních věcí okamžitě, ale za účelem zajištění plynulosti střídání při výkonu služby v zahraničí je nezbytné tohoto státního

zaměstnance dočasně přesunout na specifické překlenovací služební místo do doby, než bude moci být převeden na „řádné“ služební místo.

(2) Doba zařazení na překlenovací služební místo je časově omezena, a to na maximálně 1 rok. Z dikce § 36 odst. 1 ZZS a z časového omezení vyplývajícího z § 36 odst. 4 ZZS lze dovodit, že primárním a vlastně jediným kritériem pro zařazení na překlenovací služební místo je nezbytnost zajištění plynulého střídání výkonu služby v ústředí a v zahraničí (při splnění podmínky, že jde o státního zaměstnance, který má být vyslán k výkonu služby v zahraničí nebo se z tohoto výkonu služby vrací a splňuje předpoklady a případně stanovené požadavky pro dané překlenovací služební místo). I v rámci tohoto zařazení však služební orgán v obecné rovině dbá základních zásad činnosti správních orgánů (např. aby zařazení odpovídalo okolnostem případu s ohledem na osobu státního zaměstnance) a práv státních zaměstnanců vyplývajících z § 79 ZSS (zejména práva na vytvoření podmínek pro řádný výkon služby).

(3) O zařazení na překlenovací služební místo rozhoduje státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ZSS ve spojení s § 35 písm. a) ZZS].

(4) Odlišně od institutu zařazení na překlenovací služební místo je třeba chápat institut zařazení na uvolněné služební místo pro výkon služby v ústředí Ministerstva zahraničních věcí podle § 36 odst. 2 ZZS. Uvedené ustanovení upravuje přednostní zařazení na takové služební místo těch státních zaměstnanců, kteří jsou zařazeni na překlenovacím služebním místě. S ohledem na § 58 odst. 1 ZZS je třeba tento institut vyložit systematicky v návaznosti na instituty ZSS, přičemž svou povahou je tento institut upravený v § 36 odst. 2 ZZS vlastně převedením na jiné služební místo, které je pro státního zaměstnance vhodné, tj. institutem jinak upraveným v § 61 ZSS (a to i přes terminologickou nejednotnost). Na institut zařazení na služební místo podle § 36 odst. 2 ZZS je tak třeba z hlediska posouzení služebního místa, na které má být státní zaměstnanec zařazen, klást obdobné nároky (např. z hlediska posouzení vhodnosti služebního místa pro státního zaměstnance), které jsou kladeny na institut převedení na jiné služební místo upravený v § 61 ZSS. Ustanovení § 36 odst. 2 ZZS lze aplikovat jako zvláštní způsob zařazení na služební místo pouze po dobu jednoho roku, kdy je státní zaměstnanec zařazen na překlenovacím služebním místě, a to s ohledem na dikci § 36 odst. 4 ZZS, podle kterého po uplynutí doby jednoho roku se státní zaměstnanec zařadí mimo výkon služby z organizačních důvodů. I tuto povinnost služebního orgánu je pak třeba vykládat systematicky v návaznosti na instituty ZSS a to tak, že po uplynutí doby jednoho roku, kdy je státní zaměstnanec zařazen na překlenovacím služebním místě a kdy nebyl zařazen na jiné služební místo podle § 36 odst. 2 ZZS, nastává důvod pro jeho převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS a pokud ani takové převedení není možné, zařadí se státní zaměstnanec mimo výkon služby z organizačních důvodů. Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, se kterým počítá § 36 odst. 4 ZZS, totiž opět nelze vykládat izolovaně od § 62 ZSS.

Článek 100

Vyslání za účelem předání agendy v zahraničí (§ 37 ZZS)

(1) Vyslání za účelem předání agendy v zahraničí je další specifickou změnou služebního poměru související s vysláním k výkonu služby v zahraničí uplatňovanou v návaznosti na specifika výkonu služby na zastupitelském úřadu s ohledem na zajištění potřeby, aby k předání agendy mezi střídaným a střídajícím státním zaměstnancem došlo na tomto úřadu.

(2) Vyslat státního zaměstnance za účelem předání agendy v zahraničí na zastupitelský úřad lze až na dobu 10 pracovních dnů před datem střídání zaměstnance.

(3) O vyslání za účelem předání agendy v zahraničí rozhoduje státní tajemník v Ministerstvu zahraničních věcí v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 35 písm. b) ZZS ZSS], a to přímo v rozhodnutí o vyslání k výkonu služby v zahraničí podle § 67 ZSS (viz § 37 odst. 1 ZZS).

(4) Tato změna služebního poměru je výjimečná v tom, že oproti obecně platnému pravidlu, že výkon služby je vždy spojen se zařazením na konkrétní služební místo, v případě vyslání za účelem předání agendy v zahraničí není státní zaměstnanec po dobu tohoto vyslání zařazen na žádném služebním místě, a přesto vykonává službu. I s ohledem na to pak § 37 odst. 2 ZZS upravuje plat státního zaměstnance; po dobu vyslání přísluší státnímu zaměstnanci plat podle služebního místa, na kterém bude zařazen k výkonu služby v zahraničí.

Článek 101

Přeložení za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí (§ 38 ZZS)

(1) Poslední specifickou změnou služebního poměru, která úzce souvisí s vysláním k výkonu služby v zahraničí, je přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí. Pokud má být vyslán k výkonu služby v zahraničí státní zaměstnanec zařazený v jiném služebním úřadu než Ministerstvu zahraničních věcí, je potřeba jej před takovým vysláním náležitě připravit, přičemž tato tzv. předvýjezdová příprava probíhá v Ministerstvu zahraničních věcí. Za účelem této přípravy tedy může být státní zaměstnanec z jiného služebního úřadu přeložen do Ministerstva zahraničních věcí.

(2) Doba tohoto přeložení může být nejdéle na dobu 1 roku s tím, že po dobu tohoto přeložení je státní zaměstnanec v Ministerstvu zahraničních věcí zařazen na překlenovací služební místo.

(3) Oproti ostatním změnám služebního poměru upraveným v ZZS o přeložení do Ministerstva zahraničních věcí za účelem přípravy pro výkon služby v zahraničí rozhoduje služební orgán toho služebního úřadu, z něhož je státní zaměstnanec překládán, a to v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ZZS ve spojení s § 35 písm. c) ZZS]. S ohledem na to, že se jedná o přeložení do Ministerstva zahraničních věcí, je však k takovému přeložení třeba souhlas státního tajemníka v Ministerstvu zahraničních věcí (viz § 162 odst. 3 ZZS).

Hlava XVII

Vyslání do mezinárodní organizace (§ 67a ZZS)

Článek 102

Vyslání do mezinárodní organizace

(1) Vyslání do mezinárodní organizace zahrnuje v návaznosti na legislativní zkratku zavedenou v § 44 písm. o) ZZS vyslání do orgánu nebo instituce Evropské unie, mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí.

(2) Státní zaměstnanec může být v souladu s § 67a odst. 1 ZZS vyslán na předem určenou dobu k výkonu služby do mezinárodní organizace, a to pouze s jeho písemným souhlasem.

(3) Při vyslání k výkonu zahraniční služby přesahující dobu 4 po sobě jdoucích týdnů je třeba státního zaměstnance předem písemně informovat o měně, ve které mu bude vyplácen plat, o peněžním nebo věcném plnění poskytovaném služebním úřadem v souvislosti s výkonem služby a o tom, zda a za jakých podmínek je zajištěn návrat státního zaměstnance.

Poskytnutí informace musí být doložitelné způsobem uvedeným v § 30a odst. 4 ZSS. Při případných změnách poskytnuté informace se postupuje podle § 30a odst. 3 ZSS²⁷.

(4) Podmínky pro vysílání státních zaměstnanců do mezinárodní organizace stanoví ZSS a předpis mezinárodní organizace, do níž je vyslán²⁸. Zpravidla se jedná o vyslání tzv. národních expertů do instituce Evropské unie (např. Evropské komise nebo jejích agentur²⁹, Evropské služby pro vnější činnost, včetně jejích delegací ve třetích zemích a při mezinárodních organizacích, Rady EU, Evropského parlamentu a dalších) k dočasnému výkonu státní služby. Ustanovení § 67a ZSS se aplikuje i na právní režim stážistů NEPT (Program profesionálních stáží pro národní experty). Může se ale jednat i o profesní stáž, kdy je pozice v mezinárodní organizaci označena jiným názvem než „národní expert“³⁰.

(5) Národní expert může být vyslán k výkonu služby na dobu určitou v trvání 6 měsíců až 4 let, výjimečně až 6 let.²⁷ Národní expert jako stážista NEPT je vyslán na dobu 3 až 5 měsíců.

(6) Po dobu vyslání státní zaměstnanec vykonává činnost pouze pro mezinárodní organizaci. Státní zaměstnanec nesmí dostávat a neplní služební úkoly od představeného z vysílajícího služebního úřadu. Přesto se doba vyslání do mezinárodní organizace považuje za výkon služby.

(7) Na státního zaměstnance vyslaného jako národního experta do orgánu nebo instituce Evropské unie se po dobu vyslání nadále vztahují právní předpisy o sociálním zabezpečení a o zdravotním pojištění platné v domovském členském státě. Je neslučitelné s pozicí národního experta, aby byl státní zaměstnanec účasten systému sociálního a zdravotního pojištění státu, ve kterém sídlí instituce EU, do níž je státní zaměstnanec vyslán.

(8) I když státní zaměstnanec zůstává po dobu vyslání do mezinárodní organizace ve služebním poměru k České republice, některá práva a povinnosti se neřídí pouze českým právním řádem, ale předpisem vydaným mezinárodní organizací, do které je státní zaměstnanec vyslán. Předpisy mezinárodní organizace se tak budou řídit např. pracovní doba²⁷, dovolená, dočasná pracovní neschopnost, popř. pracovní podmínky, přičemž rozsah pracovních podmínek, které se řídí předpisem mezinárodní organizace, se posuzuje vždy individuálně podle mezinárodní organizace, do níž je státní zaměstnanec vyslán (např. služební a pracovní řád úředníků a zaměstnanců orgánů a institucí Evropské unie³¹).

²⁷ § 67a odst. 1 ve spojení s § 45 odst. 2 ZSS stanoví, že informaci poskytuje služební orgán. Jedná se o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby, proto lze povinnost informovat státního zaměstnance přenést na jinou osobu na základě služebního předpisu (v úvahu přichází také postup dle § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 5 a 6 ZSS).

²⁸ Např. podmínky vysílání do instituce Evropské unie jsou blíže upraveny rozhodnutím instituce Evropské unie, do níž je státní zaměstnanec vyslán.

²⁹ Např. Europol, Frontex, OHIM.

³⁰ Jiné mezinárodní organizace než instituce Evropské unie nepoužívají slovní spojení „národní expert“, ale odlišnou a rozdílnou terminologii pro označení vyslaného státního zaměstnance. Pokud je státní zaměstnanec vyslán např. do Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), hovoří se o „staff on loan“. Je-li vyslán např. do Rady Evropy, označuje se jako „seconded official“. Státní zaměstnanec vyslaný do Mezinárodního měnového fondu je označován jako „short-term expert“. V případě Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky jsou vyslaní státní zaměstnanci označováni jako „short-term consultants“. V případě státních zaměstnanců vyslaných do Úřadu OSN pro Palestinské uprchlíky na Blízkém východě se používá označení „technical experts and managers“. Z těchto příkladů je tedy zřejmé, že se v mezinárodních organizacích nehovoří o národních expertech, jak tomu je v případě orgánů nebo institucí Evropské unie³⁵. Doba vyslání je zpravidla určena dle rozhodnutí instituce EU (či jiného předpisu), do níž je státní zaměstnanec vyslán³⁶. Na státního zaměstnance vyslaného do mezinárodní organizace se vztahují státní svátky existující v zemi, ve které má po dobu vyslání služební působnost, nezávisle na tom, zda jsou tyto svátky uznávány i v České republice.

³¹ Nařízení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/1968 ze dne 29. února 1968, kterým se vydává Služební řád pro úředníky a Pracovní řád pro ostatní zaměstnance Evropských společenství (Úř. věst. L 56, 4. 3. 1968, s. 1) v aktuálním znění.

Článek 103

Rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace

(1) Služební orgán rozhoduje o vyslání státního zaměstnance do mezinárodní organizace v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. o) ZSS]. Rozhodnutí vydává služební orgán, v jehož úřadu je státní zaměstnanec zařazen k výkonu služby. Vzor rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace je přílohou č. 38 tohoto metodického pokynu.

(2) **Písemný souhlas** státního zaměstnance s jeho vysláním musí být dán **předem** (tedy přede dnem vydání rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace). To, že byl písemný souhlas státním zaměstnancem poskytnut, by mělo být uvedeno v odůvodnění rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace. Písemný souhlas se založí do správního spisu vedeného ve věci vyslání.

(3) S ohledem na to, že doba vyslání do mezinárodní organizace se považuje za výkon služby, **služebním působištěm** státního zaměstnance je po dobu vyslání obec, ve které státní zaměstnanec po dobu vyslání pravidelně vykonává službu, tj. sídlo nebo pobočka mezinárodní organizace, v níž státní zaměstnanec působí.

(4) Služební orgán může vyslání **ukončit i před uplynutím určené doby**. Služební orgán by však měl zvážit okolnosti a vážnost důvodů, které ho k předčasnému ukončení vyslání státního zaměstnance vedou.

(5) Služební orgán může se státním zaměstnancem v souvislosti s jeho vysláním do mezinárodní organizace uzavřít **dohodu o výkonu služby**; pro obsah této dohody, resp. její náležitosti, platí § 67 odst. 2 ZSS obdobně. Dohoda je veřejnoprávní smlouvou uzavíranou podle § 161 odst. 1 SŘ ve spojení s § 67a odst. 2 ZSS.

(6) Mezi náklady spojené s vysláním do mezinárodní organizace, které bude státní zaměstnanec povinen v souvislosti s uzavřením dohody uhradit, pokud nesplní závazek vykonávat službu na služebním působišti po dobu vyslání uvedenou v dohodě, patří náhrada výdajů, které jsou státnímu zaměstnanci poskytnuty a které jsou dle nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů, považovány za **fakultativní**. Jedná se konkrétně o náhradu zvýšených vybavovacích výdajů, jízdních výdajů a výdajů za ubytování, nebo náhradu výdajů spojených s přepravou osobních věcí (podle § 2 odst. 2 uvedeného nařízení).

(7) Se souhlasem státního zaměstnance lze **dobu vyslání do mezinárodní organizace prodloužit**. Písemný souhlas státního zaměstnance musí být dán předem (tedy přede dnem vydání nového rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace). Při prodloužení doby vyslání je nutné vydat nové rozhodnutí.

Článek 104

Plat a náhrady výdajů po dobu vyslání do mezinárodní organizace

(1) Po dobu vyslání státního zaměstnance do mezinárodní organizace přísluší státnímu zaměstnanci **plat**, pokud není hrazen mezinárodní organizací, do které je státní zaměstnanec vyslán. Pokud tedy přijímající instituce poskytuje státnímu zaměstnanci plat, tak státnímu zaměstnanci nepřísluší plat od služebního úřadu.

(2) Státnímu zaměstnanci lze po dobu vyslání do mezinárodní organizace přiznat a státnímu zaměstnanci jmenovaném na služební místo představeného rovněž zvýšit, snížit či

odejmout **příplatek za vedení**, a to v závislosti na tom, zda státní zaměstnanec působí i v mezinárodní organizaci na místě, kde vykonává činnosti jako představený (vedoucí místo).

(3) Státnímu zaměstnanci, který je vyslán do mezinárodní organizace, a vykonává tedy službu na služebním působišti v zahraničí, přísluší náhrady výdajů podle § 112 ZSS ve spojení s § 181 zákoníku práce (které jsou mu přiznány v rozhodnutí o vyslání do mezinárodní organizace), pokud nejsou hrazeny mezinárodní organizací, do níž je státní zaměstnanec vyslán. Jedná se zejména o náhrady výdajů poskytované podle nařízení vlády č. 62/1994 Sb. Tyto náhrady výdajů tedy nesmí být duplicitní s příspěvky hrazenými mezinárodní organizací a jejich poskytnutí nesmí mít vliv na výši příspěvků hrazených mezinárodní organizací.

(4) Protože státní zaměstnanec vykonává státní službu, má nárok na čerpání dovolené. **Dovolená** je státnímu zaměstnanci poskytnuta v rozsahu, který je stanoven předpisem mezinárodní organizace, do níž je vyslán (např. předpisem instituce Evropské unie³²). Za účelem započítání dovolené čerpané v mezinárodní organizaci do ročního limitu dovolené podle § 103 odst. 1 ZSS je třeba, aby státní zaměstnanec informoval vysílající služební úřad o čerpání dovolené v mezinárodní organizaci, nejlépe zasláním kopie schválené žádosti o dovolenou. Za dobu čerpání dovolené přísluší státnímu zaměstnanci náhrada platu ve výši průměrného výdělků (dle § 103 odst. 3 ZSS). Bez ohledu na délku dovolené v konkrétním případě bude postup výpočtu náhrady platu prováděn podle dotčených ustanovení zákoníku práce tak, jak je tomu např. i v případě zaměstnanců zaměstnavatelů v podnikatelské sféře, kde se délka dovolené zaměstnanců může rovněž lišit.

Článek 105

Zařazení státního zaměstnance po ukončení vyslání do mezinárodní organizace

(1) Po ukončení vyslání do mezinárodní organizace (ať již na základě uplynutí doby vyslání nebo na základě předčasného ukončení) se státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 1 ZSS zařadí zpět na své původní služební místo.

(2) Pokud bylo původní služební místo státního zaměstnance v mezidobí zrušeno z důvodu změny systemizace nebo v době vyslání do mezinárodní organizace uplyne doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, zařadí se podle § 70 odst. 3 ZSS na jiné volné služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná (článek 62 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Pokud státní zaměstnanec učiní souhlas prostřednictvím elektronické pošty (e-mail), souhlas nemusí obsahovat podpis.

(3) Nemůže-li být státní zaměstnanec zařazen na jiné volné vhodné služební místo ani podle § 70 odst. 3 ZSS, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

³² Na národního experta vyslaného do Evropské komise se aplikuje Rozhodnutí Evropské komise C(2008) 6866 ze dne 12. 11. 2008, kterým se stanoví pravidla pro přidělování a odborné stáže národních odborníků v rámci útvarů Komise. V tomto rozhodnutí je uvedeno, že roční dovolená a zvláštní dovolená národního experta se řídí pravidly pro úředníky Komise, s výjimkou ustanovení o platových třídách. Tato pravidla pro úředníky Evropské komise jsou stanovena Nařízením Rady 259/68, které je přímo aplikovatelné. Podle článku 57 Nařízení Rady 259/68 úředníci mají nárok na dovolenou za kalendářní rok v délce nejméně dvaceti čtyř pracovních dnů a nejvíce třiceti pracovních dnů v jednom kalendářním roce v souladu s pravidly stanovenými společnou dohodou orgánů Společenství po projednání s výborem pro služební řád.

Článek 106

Obsazení uvolněného služebního místa v souvislosti s vysláním do mezinárodní organizace

(1) Na služební místo státního zaměstnance uvolněné v souvislosti s jeho vysláním do mezinárodní organizace může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá uvedená změna služebního poměru (§ 70 odst. 2 ZSS).

(2) Na dobu vyslání státního zaměstnance do mezinárodní organizace lze též uvolněné služební místo obsadit osobou v pracovním poměru podle § 178 odst. 1 nebo 2 ZSS.

Článek 107

Evidence vyslání do mezinárodní organizace a zařazení po jeho ukončení

Údaj o vyslání do mezinárodní organizace a zařazení po jeho ukončení se podle § 181 odst. 1 písm. u) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XVIII

Povolení kratší služební doby (§ 68 ve spojení s § 116 ZSS)

Článek 108

Kratší služební doba

(1) Podle § 68 ZSS lze státnímu zaměstnanci na jeho žádost povolit kratší služební dobu. Služební doba státních zaměstnanců se řídí příslušnou úpravou v zákoníku práce. Stanovená týdenní pracovní doba se považuje za stanovenou služební dobu.

(2) Podle § 116 ZSS je povolení kratší služební doby jedním z institutů pro vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby.

(3) V případě povolení kratší služební doby, náleží státnímu zaměstnanci plat odpovídající povolené délce kratší služební doby - § 99 odst. 1 ZSS ve spojení s § 80 zákoníku práce.

Článek 109

Rozhodování ve věci povolení kratší služební doby

(1) Kratší služební doba, se povoluje výhradně na základě žádosti státního zaměstnance.

(2) Služební orgán kratší služební dobu státnímu zaměstnanci vždy povolí, pokud tomu nebrání řádné plnění úkolů služebního úřadu³³, jestliže se jedná o těhotnou státní zaměstnankyni, státního zaměstnance se zdravotním postižením nebo se závažným zdravotním důvodem, státního zaměstnance pečujícího o dítě, které dosud nedokončilo první stupeň základní školy, osamělého státního zaměstnance pečujícího o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, nebo státního zaměstnance, který pečuje o osobu blízkou potřebující značnou péči nebo pomoc ze závažného zdravotního důvodu. V posledně jmenované situaci bude služební orgán posuzovat splnění uvedených podmínek péče o osobu blízkou vždy podle

³³ Ustanovení § 68 ZSS nestanoví konkrétní kritéria pro povolení kratší služební doby. Ustanovení § 68 ZSS doplňuje § 116 ZSS, který v prvním odstavci obecně stanoví, že služební úřad vytváří podmínky pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby, mimo jiné povolováním kratší služební doby a ve druhém odstavci stanoví konkrétní důvody, kdy služební orgán kratší služební dobu povolí.

individuálních okolností konkrétního případu, a to na základě předložených listin, z nichž bude vyplývat, že osoba blízká státního zaměstnance pomoc a péči státního zaměstnance z uvedených důvodů potřebuje. Na výzvu služebního orgánu je státní zaměstnanec povinen předložit zprávu od ošetřujícího lékaře osoby blízké, jež skutečnost že osoba blízká, o níž státní zaměstnanec pečuje, takovou péči nebo pomoc potřebuje, potvrzuje. Služební orgán je při nakládání s takovou zprávou nebo obdobným dokumentem povinen dbát na ochranu obsažených citlivých osobních údajů osoby blízké.

(3) Skutečnost, že § 116 odst. 2 ZSS uvádí explicitně důvody pro povolení kratší služební doby, nevylučuje, aby státnímu zaměstnanci byla povolena kratší služební doba též z jiných důvodů na základě správního uvážení služebního orgánu, a to na základě § 116 odst. 1 ZSS, pokud účelem povolení kratší služební doby je vytvoření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státního zaměstnance s výkonem služby. Na postup služebního orgánu se budou vztahovat základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v části první SR, zejména povinnost dbát, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu a aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

(4) O žádosti státního zaměstnance o povolení kratší služební doby, rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. m) ZSS].

(5) Služební orgán povoluje kratší služební dobu na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, a to podle okolností případu, s ohledem na důvody uvedené státním zaměstnancem v žádosti. Služební orgán může následně v souladu s § 165 odst. 2 ZSS na žádost státního zaměstnance nebo z moci úřední vydat nové rozhodnutí, kterým zruší rozhodnutí o povolení kratší služební doby, zkrátí dobu, na kterou je státnímu zaměstnanci povolena kratší služební doba, anebo změní rozsah povolení kratší služební doby, jestliže pominuly důvody vydání rozhodnutí nebo se podstatně změnilы okolnosti, za nichž bylo rozhodnutí vydáno, zejména pokud kratší služební doba brání řádnému plnění úkolů služebního úřadu. Nové rozhodnutí musí služební orgán vždy řádně odůvodnit.

(6) S ohledem na účel institutu povolení kratší služební doby (sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby) se služební orgán v rámci svého správního uvážení při rozhodování o žádosti zabývá nejen tím, zda povolení kratší služební doby vůbec přichází v úvahu, ale současně i tím, zda není možné povolit kratší služební dobu v jiném rozsahu, než v jakém ji požaduje povolit státní zaměstnanec. Nic nebrání tomu, aby služební orgán v rámci svého správního uvážení posoudil, zda s ohledem na korektiv řádného plnění úkolů služebního úřadu není možné kratší služební dobu v menším než požadovaném rozsahu povolit a ve zbytku žádost zamítnout³⁴.

(7) Vzor rozhodnutí o povolení kratší služební doby je přílohou č. 39 tohoto metodického pokynu.

Článek 110

Evidence povolení kratší služební doby

Údaj o kratší služební době, se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

³⁴ Opačný postup by nutil státního zaměstnance dopředu nebo na základě již dříve zamítnutých žádostí odhadovat, jaký rozsah kratší služební doby by byl ochoten služební orgán povolit, což by bylo nejen v neprospěch státního zaměstnance a jeho zájmu na sladění rodinného a osobního života s výkonem služby, ale též v rozporu se zásadou procesní ekonomie.

Hlava XIX

Přerušení výkonu služby (§ 69 ZSS)

Článek 111

Podmínky přerušení výkonu služby

(1) Ustanovení § 69 ZSS upravuje přerušení výkonu služby na základě žádosti státního zaměstnance. Podle § 69 odst. 1 ZSS lze státnímu zaměstnanci na jeho žádost přerušit výkon služby na dobu delší než 12 měsíců.

(2) Přerušení výkonu služby je podle § 44 písm. n) ZSS změnou služebního poměru. Na přerušení výkonu služby nemá státní zaměstnanec nárok; záleží na rozhodnutí služebního orgánu, které je výsledkem správního uvážení, jež se musí projevit i v odůvodnění rozhodnutí o žádosti. Na postup služebního orgánu se budou vztahovat základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v části první SR, zejména povinnost dbát, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu a aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Doba přerušení výkonu služby určuje státní zaměstnanec ve své žádosti, musí být ale delší než 12 měsíců³⁵. Podle § 69 odst. 2 ZSS po dobu přerušení výkonu služby nepřísluší státnímu zaměstnanci plat.

Článek 112

Rozhodování ve věci přerušení výkonu služby

(1) O přerušení výkonu služby rozhoduje služební orgán na základě žádosti státního zaměstnance v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 44 písm. n) ZSS].

(2) Vzor rozhodnutí o přerušení výkonu služby je přílohou č. 40 tohoto metodického pokynu.

Článek 113

Zařazení státního zaměstnance po odpadnutí důvodu přerušení výkonu služby

(1) Po odpadnutí důvodu přerušení výkonu služby se státní zaměstnanec rozhodnutím služebního orgánu podle § 70 odst. 3 ZSS zařadí na služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná³⁶ (článek 62 až 63 tohoto metodického pokynu se za účelem posouzení vhodnosti jiného služebního místa použije obdobně). K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě přitom lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Souhlas by měl mít písemnou formu. Pokud státní zaměstnanec učiní souhlas prostřednictvím elektronické pošty (e-mail), souhlas nemusí obsahovat podpis.

(2) Není-li pro státního zaměstnance žádné vhodné služební místo volné, zařadí se mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS.

Článek 114

³⁵ Na dobu 12 měsíců a kratší lze podle § 105 ZSS státnímu zaměstnanci na jeho žádost povolit neplacené služební volno. Povolení neplaceného služebního volna není změnou služebního poměru a státní zaměstnanec po uplynutí doby, na kterou mu bylo neplacené služební volno povoleno, pokračuje ve výkonu služby na svém dosavadním služebním místě.

³⁶ Po odpadnutí důvodu přerušení výkonu služby nemá státní zaměstnanec nárok na zařazení na jeho původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS.

Obsazení uvolněného služebního místa

Na služební místo státního zaměstnance, jemuž bylo povoleno přerušení výkonu služby, může být zařazen nebo jmenován jiný státní zaměstnanec též na dobu neurčitou, neboť toto služební místo lze považovat za neobsazené, protože státní zaměstnanec, kterému je povoleno přerušení výkonu služby podle § 69 ZSS, nemá po uplynutí doby přerušení výkonu služby nárok na zařazení nebo jmenování na jeho původní služební místo.

Článek 115

Evidence přerušení výkonu služby

Údaj o přerušení výkonu služby se podle § 181 odst. 1 písm. p) ZSS uvádí v rejstříku státních zaměstnanců.

Hlava XX

Společná ustanovení o změnách služebního poměru (§ 70 ZSS)

Článek 116

Ustanovení § 70 ZSS upravuje zařazení státního zaměstnance na původní či jiné volné vhodné služební místo po odpadnutí důvodu původní změny služebního poměru.

Článek 117

Zařazení státního zaměstnance na původní služební místo

(1) Podle § 70 odst. 1 ZSS se státní zaměstnanec po odpadnutí důvodu změny služebního poměru podle

- a) § 47 ZSS – přeložení,
 - b) § 48 ZSS – zproštění výkonu služby, nebo
 - c) § 67a ZSS – vyslání do mezinárodní organizace,
- zařadí k výkonu služby na jeho původní služební místo. Toto ustanovení zajišťuje státnímu zaměstnanci po skončení uvedených změn služebního poměru návrat na jeho původní služební místo.

(2) Vzor oznámení o zařazení státního zaměstnance na původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS je přílohou č. 41 tohoto metodického pokynu.

Článek 118

Obsazení uvolněného služebního místa

(1) Ustanovení § 70 odst. 2 ZSS navazuje na § 70 odst. 1 ZSS a stanoví, že na služební místo státního zaměstnance uvedeného v odstavci 1 lze zařadit nebo jmenovat jiného státního zaměstnance jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá změna služebního poměru podle odstavce 1. Služební orgán tedy může obsadit uvolněné služební místo státního zaměstnance uvedeného v § 70 odst. 1 ZSS jiným zaměstnancem (ve služebním poměru podle § 21 odst. 2 ZSS, v pracovním poměru podle § 178 ZSS) pouze na dobu určitou po dobu trvání změny služebního poměru podle § 70 odst. 1 ZSS tak, aby státní zaměstnanec mohl po odpadnutí důvodu stanovených změn služebního poměru být zařazen k výkonu služby zpět na jeho původní služební místo.

(2) Při obsazení služebního místa jinou osobou lze dobu určitou trvání služebního nebo pracovního poměru určit událostí (do návratu státního zaměstnance na jeho původní služební místo po odpadnutí důvodu změny služebního poměru), popřípadě kombinací události a pevného data.

Článek 119

Zařazení státního zaměstnance na jiné volné vhodné služební místo

(1) Pokud služební orgán nemůže postupovat při zařazení státního zaměstnance k výkonu služby na jeho původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS v důsledku zrušení služebního místa nebo proto, že uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován na služební místo, anebo odpadne-li jiný důvod změny služebního poměru, pro který státní zaměstnanec nemohl vykonávat službu, nebo skončí-li přeložení státního zaměstnance do Ministerstva zahraničních věcí nebo vyslání státního zaměstnance přeloženého do Ministerstva zahraničních věcí podle § 38 ZZS k výkonu služby v zahraničí anebo vyslání státního zaměstnance vykonávajícího službu v Ministerstvu obrany k výkonu služby v zahraničí, zařadí se státní zaměstnanec k výkonu služby na vhodné volné služební místo ve služebním úřadu, v němž vykonával službu před změnou služebního poměru. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem. Dále služební orgán zařadí státního zaměstnance k výkonu služby na jiné volné vhodné místo, odpadne-li jiný důvod změny služebního poměru, tj. v případech, kdy služební orgán nemá povinnost přednostně postupovat podle § 70 odst. 1 ZSS (např. zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů nebo přerušení výkonu služby).

(2) Postup služebního orgánu v jednotlivých případech změn služebního poměru je podrobněji uveden v jednotlivých článcích tohoto metodického pokynu, včetně případných odchylek.

(3) V případě zařazení na jiné vhodné volné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS se obdobně použijí články 62 až 63 tohoto metodického pokynu za účelem posouzení vhodnosti jiného volného služebního místa. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě však lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho písemným souhlasem.

Článek 120

Rozhodnutí o zařazení státního zaměstnance na jiné volné vhodné služební místo

(1) O zařazení státního zaměstnance na jeho původní místo v případě odpadnutí důvodu změny služebního poměru podle § 48 a § 67a ZSS a o zařazení státního zaměstnance na jiné volné vhodné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS nebo § 75 odst. 2 ZSS rozhoduje služební orgán v řízení ve věcech služby [viz § 159 odst. 1 písm. e) ZSS].

(2) Vzor rozhodnutí o zařazení na původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS je přílohou č. 41 tohoto metodického pokynu a vzory rozhodnutí o zařazení na jiné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS jsou přílohou č. 42 a 43 tohoto metodického pokynu.

Hlava XXI

Rozhodování o změnách služebního poměru

Článek 121

Použití ustanovení o řízení ve věcech služby a SŘ

(1) Na rozhodování o změně služebního poměru se podle § 159 odst. 1 písm. e) ZSS vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby a pokud nestanoví ZSS jinak, postupuje se podle SŘ, s výjimkou vyslání na služební cestu a zastupování, na které se ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení druhé části SŘ nevztahují [viz § 159 odst. 2 písm. b), c) a q) ZSS].

(2) Pokud jde o změnu služebního poměru, na kterou se vztahují ustanovení o řízení ve věcech služby, služební orgán vydá o změně služebního poměru rozhodnutí podle § 67 a násl. SŘ.

(3) Rozhodnutí vydává příslušný služební orgán podle § 162 odst. 1 ve spojení s § 10 odst. 1 ZSS.

Článek 122

Rozhodnutí ve věci změny služebního poměru jako první úkon v řízení a podklady pro vydání rozhodnutí

(1) Vydání rozhodnutí ve věci změny služebního poměru může být podle § 165 odst. 1 ZSS prvním úkonem v řízení. Tento postup je však vyloučen, jde-li o řízení zahajované na žádost státního zaměstnance, ve kterém je prvním úkonem žádost – v řízení o žádosti státního zaměstnance se vždy uplatní standardní postup podle SŘ (včetně aplikace § 36 odst. 3 SŘ za podmínek v tomto ustanovení uvedených).

(2) Možnost upravená v § 165 odst. 1 ZSS však nevylučuje, aby i v řízení zahajovaném z moci úřední bylo postupováno standardně podle SŘ, tj. aby bylo zahájeno řízení ve věci změny služebního poměru podle § 46 odst. 1 SŘ, tj. doručením oznámení o zahájení správního řízení s uplatněním dalších procesních institutů upravených v SŘ. Tento standardní postup podle SŘ přichází v úvahu zejména tehdy, kdy se podle individuálních okolností případu jeví jako vhodné nepostupovat podle § 165 odst. 1 ZSS, tj. aby státní zaměstnanec měl např. možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladům podle § 36 odst. 3 SŘ. V takovém případě, pokud má služební orgán již při zahájení řízení k dispozici všechny podklady pro vydání rozhodnutí, lze současně s oznámením podle § 46 odst. 1 SŘ spojit podle § 46 odst. 3 SŘ výzvu k vyjádření k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ.

(3) Pokud je rozhodnutí o změně služebního poměru vydáno jako první úkon v řízení z moci úřední, znamená to, že se při vedení takového řízení § 46 odst. 1 SŘ nepoužije, ani se neuplatní § 36 odst. 3 SŘ o právu účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a služební orgán tedy účastníka řízení k tomuto kroku nevyzývá. Na druhou stranu vydání rozhodnutí o změně služebního poměru jako prvního úkonu v řízení de facto způsobí, že nelze uplatnit zásadu koncentrace řízení zakotvenou v § 82 odst. 4 SŘ, a k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, musí být v rámci odvolacího řízení vždy přihlédnuto, neboť půjde o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník řízení nemohl uplatnit dříve³⁷.

(4) Postup podle § 165 odst. 1 ZSS, kdy je rozhodnutí o změně služebního poměru vydáno jako první úkon v řízení, a standardní postup, kdy je ve smyslu § 46 odst. 1 SŘ zahájeno řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, nelze směřovat. Služební orgán si musí vybrat, zda bude postupovat způsobem, který mu umožňuje § 165 odst. 1 ZSS, a vydá rozhodnutí jako první úkon v řízení, pak ale před vydáním rozhodnutí neprovádí jiné úkony, než že do spisu opatří podklady pro vydání rozhodnutí (což např. při rozhodování o převedení na jiné služební místo nevylučuje neformální projednání potencionálně vhodných služebních míst se státním zaměstnancem), nebo zda standardně zahájí řízení a bude před vydáním rozhodnutí postupovat i podle § 36 odst. 3 SŘ. Zvolenému postupu musí odpovídat i obsah správního spisu týkajícího se změny služebního poměru (např. viz článek 45 odst. 3 tohoto metodického pokynu).

(5) I v případě, že je v řízení ve věci změny služebního poměru vydáno jako první úkon v řízení, rozhodnutí musí být založeno na podkladech, které jsou součástí správního spisu vedeného v souladu s § 17 SŘ, jinak by rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.

³⁷ Viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 7/2011-48 ze dne 7. 4. 2011.

(6) Rozhodnutí o změně služebního poměru může být založeno i na skutečnostech známých služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti (např. stran posouzení vhodnosti konkrétního služebního místa, resp. stran činností vykonávaných státním zaměstnancem na dosavadním a na novém služebním místě při rozhodování o převedení na jiné služební místo), nicméně na tyto skutečnosti je třeba v odůvodnění rozhodnutí konkrétně odkázat, resp. Je uvést, a v neposlední řadě musejí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeny úvahy, které vedly služební orgán k závěrům vyplývajícím z těchto skutečností (např. že konkrétní služební místo je pro státního zaměstnance vhodné), aby bylo možné v případě podání odvolání napadené rozhodnutí řádně přezkoumat.

(7) Použití skutečností známých z úřední činnosti, zejména v případech, kdy služební orgán nevydává rozhodnutí o změně služebního poměru jako první úkon v řízení, má však určité limity vyplývající z judikatury správních soudů, které musí služební orgán respektovat. Pokud jde o použití skutečností známých z úřední činnosti jako podkladu pro vydání rozhodnutí, ty jsou [stejně jako tzv. notoriety (skutečnosti obecně známé)], považovány za objektivizované, do jisté míry nesporné skutečnosti. Účastníci řízení nicméně mohou svými tvrzeními popírat obsah notorií a skutečností známých z úřední činnosti, mohou navrhnout provedení důkazů za účelem dokazování svých odlišných tvrzení a rovněž při použití těchto skutečností platí zásada zákazu překvapivého rozhodnutí³⁸.

(8) Pokud tedy služební orgán rozhoduje o změně služebního poměru v rámci řízení standardně zahájeného podle § 46 odst. 1 SŘ, kdy v rámci tohoto řízení umožňuje v souladu s § 36 odst. 3 SŘ účastníkovi řízení, aby se seznámil s obsahem spisového materiálu a vyjádřil se k podkladům rozhodnutí, musí mu umožnit, aby se vyjádřil i k těm skutečnostem známým služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti, které služební orgán hodlá použít jako podklad pro své rozhodnutí. V opačném případě totiž služební orgán poruší zásadu zákazu překvapivého rozhodnutí, neboť účastník řízení, kterému je dána možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí, nemůže automaticky předpokládat a předvídat, zda a jaké skutečnosti známé služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti budou coby podklady pro rozhodnutí použity. Ze spisového materiálu tedy v takových případech musí vyplývat, že účastník řízení byl o použití konkrétních skutečností známých služebnímu orgánu z jeho úřední činnosti jakožto podkladu pro vydání rozhodnutí informován, popř. musí být takové skutečnosti v podobě konkrétního podkladu součástí spisového materiálu v době, kdy je s ním účastník řízení před vydáním rozhodnutí seznamován.

(9) Naopak v případech, kdy služební orgán vydává rozhodnutí o změně služebního poměru jako první úkon v řízení v souladu s § 165 odst. 1 ZSS, není takový postup nezbytný, neboť účastník řízení není před vydáním rozhodnutí seznamován ani s ostatními podklady. Jak je však výše uvedeno, na konkrétní skutečnosti známé z úřední činnosti musí

³⁸ Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 100/2009-129 ze dne 10. 2. 2010 „je nutné, aby účastníci řízení byli s takovými – soudem uvažovanými – skutečnostmi v řízení seznámeni, aby se k nim mohli vyjádřit či případně předložit důkaz je vyvracející; i poznatek soudu o tzv. úředně známé skutečnosti totiž nemusí být správný. Je též nezbytné, aby soud, jenž vzal v úvahu skutečnosti úředně známé a nadto na nich založil své rozhodnutí ve věci, náležitě vyložil v odůvodnění rozhodnutí, ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu, jsou mu takové skutečnosti známé, jak se o nich dozvěděl ...“. V tomtéž rozsudku dále Nejvyšší správní soud uvedl, že „... je třeba polemizovat rovněž s tezí, že skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti se nikdy nedokazují. Jak již soud uvedl (viz bod [27] shora), lze prostřednictvím dokazování vyvrátit či pozměnit prvotní domněnku soudu o obsahu nebo významu skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti. Pokud účastník řízení nemůže dle okolností dané věci rozumně předpokládat, že určitá skutečnost známá soudu z úřední činnosti bude tímto soudem použita v jeho rozhodnutí, musí soud účastníka o této skutečnosti informovat a poskytnout mu možnost se k ní vyjádřit. Neseznámí-li soud účastníka s touto skutečností, upře tím právo účastníka vyjádřit se k takovéto skutečnosti, uplatnit odlišná tvrzení a navrhnout provedení důkazů k prokázání svých odlišných tvrzení. Takovýto postup je proto v rozporu s ústavním zákazem překvapivých rozhodnutí, resp. ústavním požadavkem, aby rozhodnutí bylo pro účastníky předvídatelné (viz k těmto ústavněprávním požadavkům spravedlivého procesu, vyplývajícím z čl. 38 odst. 2 věty první Listiny základních práv a svobod, např. náleze sp. zn. I. ÚS 777/07 ze dne 31. 7. 2008)“.

být v odůvodnění rozhodnutí náležitě odkázáno, a navíc služební orgán musí být schopen, je pro účely přezkumu rozhodnutí (např. v odvolacím řízení) prokázat. Za tím účelem v případě podání odvolání doklady o těchto skutečnostech předloží služební orgán odvolacímu služebnímu orgánu spolu se spisovým materiálem.

Hlava XXII

Předběžné informování odborové organizace o změně služebního poměru

Článek 123

Oprávnění odborové organizace a povinnost služebního orgánu

(1) Odborová organizace je podle § 132 odst. 2 písm. c) ZSS oprávněna projednat a zaujmout stanovisko k návrhům rozhodnutí týkajících se změn a skončení služebního poměru. Podle § 132 odst. 5 ZSS jsou služební orgány povinny zajistit, aby odborové organizace mohly vykonávat oprávnění podle tohoto zákona.

(2) Na základě výše uvedených ustanovení ZSS je služební orgán povinen předem informovat odborovou organizaci o svém úmyslu rozhodnout o změně služebního poměru státního zaměstnance, s výjimkou případů, kdy ZSS nepřipouští správní uvážení [§ 44 písm. c), j), k), l) ZSS], kdy se o změně služebního poměru nerozhoduje v řízení ve věci služby [§ 44 písm. a) a m) ZSS], a dále kdy jde o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 ZSS [§ 44 písm. d) ZSS] nebo o jmenování na služební místo představeného podle § 51 a násl. [§ 44 písm. f) ZSS], na základě výsledku výběrového řízení nebo se souhlasem státního zaměstnance, pokud se s odborovou organizací nedohodl jinak.

Článek 124

Projednání a stanovisko odborové organizace

Odborová organizace je oprávněna chystanou změnu služebního poměru projednat a zaujmout k ní stanovisko; to však neznamená, že by změnu služebního poměru byl povinen s odborovou organizací projednávat osobně služební orgán na společném jednání s odborovou organizací. Oprávněním odborové organizace projednat a zaujmout stanovisko k chystané změně služebního poměru je třeba rozumět vyrozumění odborové organizace o chystané změně služebního poměru (viz článek 123 odst. 2 tohoto metodického pokynu) a možnost odborové organizace vyjádřit své stanovisko³⁹. Výše uvedené informování odborové organizace není součástí řízení ve věcech služby; zasláním informace není zahajováno řízení podle § 46 odst. 1 SŘ.

Hlava XXIII

Společná ustanovení o odvolání a náhradě nákladů řízení

Článek 125

Odvolání

³⁹ Obdobně např. Bělina M., Drápal L. a kol.: Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. strana 400, k ustanovení § 61 k povinnosti zaměstnavatele projednat s odborovou organizací výpověď nebo okamžité zrušení pracovního poměru: „Každou výpověď z pracovního poměru a každé okamžité zrušení pracovního poměru je zaměstnavatel povinen předem projednat s odborovou organizací. I když z použité formulace „... projednat s odborovou organizací ...“, by se mohlo podávat, že jde o nějaké společné jednání zaměstnavatele a odborové organizace, ve skutečnosti jde jen o to, aby tento záměr zaměstnavatele byl odborové organizaci oznámen a tím jí zároveň byla dána možnost se (po vlastním projednání) k tomuto záměru vyjádřit (nebo nevyjádřit).“

(1) Proti rozhodnutí ve věci změny služebního poměru vydanému v řízení ve věci služby lze podat odvolání ve lhůtách a postupem podle § 81 a násl. SŘ. Odvolacím orgánem je podle § 168 odst. 1 písm. b) ZSS nadřízený služební orgán. Nadřízený služební orgán je určen v § 162 odst. 4 ZSS. Služební orgán a nadřízený služební orgán postupují v odvolacím řízení podle příslušných ustanovení SŘ (§ 81 a násl. SŘ) s příslušnými odchylkami stanovenými v § 168 ZSS.

(2) Odvolání proti rozhodnutí nemá dle § 168 odst. 2 ZSS odkladný účinek⁴⁰.

Článek 126

Náhrada nákladů řízení podle § 166 ZSS

(1) Náklady řízení jsou obecně ve smyslu podle § 79 odst. 1 SŘ zejména hotové výdaje účastníka řízení a jeho zástupce, ušlý výdělek účastníka, náklady důkazů, tlumočné, znalečné a odměna za zastupování (např. odměna a náhrady advokáta). Jedná se o demonstrativní výčet možných nákladů účastníka řízení o změně služebního poměru. Obecně platí, že své náklady nese jak služební orgán (resp. služební úřad, v rámci něhož je jmenován), tak účastník řízení (např. převáděný státní zaměstnanec). Služební orgán má postupovat tak, aby nevznikaly zbytečné náklady a aby co možná nejméně zatěžoval dotčené osoby.

(2) Ustanovení § 166 ZSS obsahuje zvláštní úpravu o náhradě nákladů v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení, pokud je účastník v řízení úspěšný. Účastník řízení pak má nárok na náhradu nákladů od služebního úřadu, v němž je zařazen. Pokud má účastník v řízení úspěch jen částečný, má nárok na poměrnou náhradu nákladů.

(3) Konkrétní rozsah náhrady nákladů řízení, jde-li o rozsah hotových výdajů a ušlého výdělku, ZSS nestanoví. Při jejich stanovení je tedy třeba vycházet analogicky z vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

(4) Jde-li o odměnu za zastupování advokátem (např. odměna advokáta a náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas), řídí se náhrada vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů⁴¹.

(5) Nárok musí účastník řízení uplatnit před ukončením řízení, a jestliže to není možné, do 3 dnů ode dne doručení rozhodnutí, jinak nárok zaniká. Tuto lhůtu nelze s ohledem na její povahu prodloužit ani prominout její zmeškání.

(6) Úspěšnost účastníka řízení je odvislá od stavu v předchozím řízení a od toho, co účastník řízení v rámci opravného prostředku navrhuje. Účastník řízení tedy bude úspěšný, pokud v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném řízení nebo v přezkumném řízení bude rozhodnuto v jeho prospěch (zrušení nebo změna rozhodnutí vydaného v předchozím stádiu řízení).

⁴⁰ To neplatí při odvolání proti rozhodnutí ve věcech kárné odpovědnosti, o odbytném, odchodném a náhradě nákladů podle § 110 ZSS.

⁴¹ Podle § 1 odst. 2 advokátního tarifu se při stanovení nákladů řízení, jejichž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, výše odměny advokáta určí podle ustanovení o mimosmluvní odměně, nestanoví-li tato vyhláška jinak; § 12 odst. 2 se neužije. Na to je advokát povinen upozornit klienta, jedná-li s ním o smluvní odměně.

(7) Nárok na náhradu nákladů se v případě jeho vzniku vztahuje na náklady v celém řízení, tj. nejen v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném řízení nebo v přezkumném řízení.

Hlava XXIV

Zrušovací ustanovení

Článek 127

Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2016, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru, se zrušuje.

RNDr. Josef Postránecký, v. r.
náměstek ministra vnitra
pro státní službu